

În bătaia peniței

Revistă de cultură, literatură și artă,
Anul II, Nr. 5 (9) / 2017 (OCTOMBRIE - NOIEMBRIE - DECEMBRIE)
În bătaia peniței (Online) = ISSN 2501-1529
ISSN-L 2501-1529

Redacția revistei „În bătaia peniței“
urează tuturor colaboratorilor și cititorilor
SĂRBĂTORI BINECUVÂNTATE de DUMNEZEU
și un **AN NOU** cu multă sănătate, bucurii
și bogat în realizări.

Notă:

Antologia cu selecții din revistele „În bătaia peniței“
apărute pe parcursul anului 2017 va apărea la
începutul lui 2018, luna ianuarie.
În prezent se află la EDITURĂ.

Redacția

**Revistă de cultură, literatură și artă,
Fondată la Caransebeș,
de Ana-Cristina POPESCU,
Adrian POPESCU,
Ion TURNEA
și Simona Petronela MÎTU,
în ianuarie 2016,
-apare trimestrial-**

Redacția:

Redactor-șef: Ana-Cristina POPESCU

Redactor-șef adjunct : Ion TURNEA

Secretar de redacție:

Simona Petronela MÎTU

Redactor tehnic și artistic: Adrian POPESCU

Redactori:

Petru ANDRAŞ, Valentin BUSUIOC, Alexa
Gavril BÂLE, Ana CAIA,
Melania Rusu CARAGIOIU,

Antuza Valentina DÂRLEA, Romulus FRÎNCU,
Ana GHIAUR, Maria IEVA, Ioana-Gerlinde
LUNGU GRASZL,

Lucia Elena POPA, Gabriela Dagmar PREDA,
Manuela DĂNESCU PROCOIAN, Simona
Gabriela ȚÎRU, Andrușa R. VĂTUIU.

Redactori asociați:

Adrian CRÂNGANU, Romeo Ioan ROȘIIANU,
Mariana STRUNGĂ,
Simion TODORESCU

sumar

Evenimente

Teatru

Poezie

Proză

Istorie/Monografie/Folclor

Religie

Eseu

Cronică / Apariții editoriale

**Membrii în colectivul redacțional
Tinere condeie:**

Valentina CRAMER, Dariana DUNĂRINTU,
Florina Doican, Andrada Keszec,
Mario Marco Mihailă, Ovidiu Ștefoni

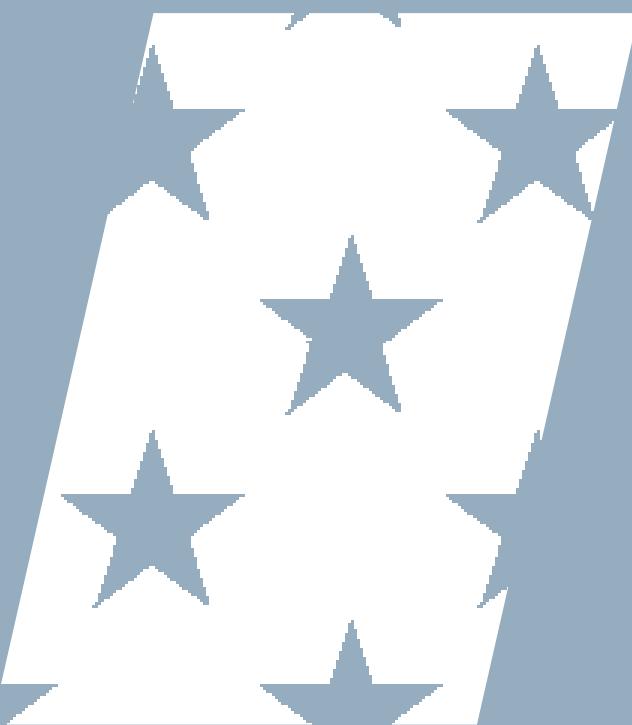
Tehnoredactare: Ana-Cristina POPESCU

Responsabilitatea privind conținutul materialelor publicate în revista „În bătaia penitei“ aparține strict autorului care semnează textul.

Materialele se pot trimite la adresele:
inbataiapenitei@yahoo.ro
Elzumina@yahoo.com

Adresa redacției:
str. 1 Decembrie, bl. 4, sc. A, ap. 18, loc.
Caransebeș, cod. 325400,
jud. Caraș Severin, România.
Tel. 0766293724, 0736942924
www.inbataiapenitei.elzumina.ro
<http://blogul.elzumina.ro/>
www.elzumina.ro

Nr. 1 (10) al revistei „În bătaia penitei“
o să apară în luna martie 2018

Evenimente

Adrian POPESCU

„Evoluția armamentului, din preistorie, până în zilele noastre”

Muzeul Județean de Etnografie și al Regimentului de Graniță din Caransebeș a fost gazda vernisajului expoziției itinerante „Evoluția armamentului, din preistorie, până în zilele noastre”, vineri, 22 septembrie.

Au fost expuse 11.000 de obiecte, cu o vechime cuprinsă între 10.000 și câteva zeci de ani, care aparțin colecției personale a colonelului Petru Costin.

Colonelul Petru Costin este deținător de Guiness Book și fondator al Muzeului Serviciului Vamal și membru fondator al Clubului Colecționarilor din Republica Moldova.

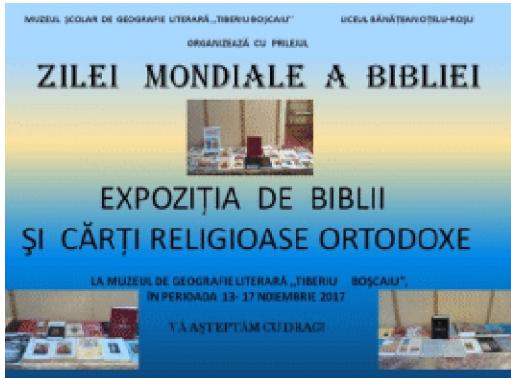
Autorul expoziției, colonelul Petru Costin, a menționat că pentru a aduna toate piesele care alcătuiesc colecția pe care a prezentat-o la Caransebeș, au fost necesari 42 de ani. „Colecția a fost expusă în peste 70 de muzee din lume, ea fiind una istorică, științifică și culturală, care ne poartă din cele mai vechi timpuri, până în prezent. Timp de doi ani, ea a plecat de acasă, din Basarabia, a fost expusă în orașe începând de la Gdańsk, până în cele de la malul Mării Negre. În luna noiembrie, ea se va întoarce la Chișinău”

Expoziția a rămas deschisă timp de o lună. Ea a fost organizată de *Muzeul Județean de Etnografie și al Regimentului de Graniță din Caransebeș*, în colaborare cu *Consiliul Județean Caraș-Severin*, Seriviciul Vamal al Republicii Moldova și Ministerul Apărării Naționale.

Evenimente

În bătaia penitei

Custode muzeu,
Prof. Marciana Corici

La Muzeul școlar de Geografie literară „Tiberiu Boșcaiu” din cadrul Liceului Bănățean Oțelu-Roșu, în perioada 13 - 17 noiembrie 2017, va putea fi vizitată EXPOZIȚIA DE BIBLII ȘI CĂRȚI RELIGIOASE ORTODOXE, organizată cu prilejul ZILEI MONDIALE A BIBLIEI.

Elevii de la Liceul Bănățean vor putea participa și la activitatea

interactivă cu tema „Importanța lecturării Bibliei și a cărților religioase”, în compania profesorilor lor de religie.

Scopul activității este evidențierea rolului important pe care îl deține lectura Bibliei- „cartea de căpătâi a omenirii” și a cărților religioase în formarea personalității tinerilor.

Noul Testament, supranumit „Testamentul iubirii” reprezintă pilonul educației, întrucât cuprinde normele morale de comportament, fundamentele formării spirituale a omului.

Intrarea este liberă între orele 08:00-12:00

Vă așteptăm cu drag !

Mulțumiri d-nei prof. de religie Simona Popa

Școala Gimnazială
Nr. 3 Oțelu-Roșu

Acasă

Postări

Clipuri video

Fotografii

Despre

Comunitate

Evenimente

Creează o Pagină

Școala Gimnazială Nr. 3 Oțelu-Roșu a adăugat 6 fotografii noi.
9 ore ·

Concurs de teatru în săptămâna „Să știi mai multe, să fii mai bun” Elevii claselor a V-a, a VI-a și a VIII-a în săptămâna „Să știi mai multe, să fii mai bun” au pus în scenă câteva piese de teatru scurt și monologuri comice în care au fost satirizate defectele unor oameni. Concursul de teatru a avut un scop moralizator, dar totodată a adus și veselie în rândul elevilor spectatori ce au fost impresionați plăcut de rolurile interpretate de colegii lor.

Școala din Oțelu R

Comunitate

Invită-ți prietenii

995 persoane a

986 de urmărito

Florinei Doican acest loc

Despre

0255 530 529

Trimite mesaj

yahoo.com

Școală

Română · English (Português (Brasil))

Confidențialitate · Optiuni · Module Facebook © 2017

Evenimente

În bătaia penitei

Serbare „Hristos se naște.”
Scoala Gimnazială Nr. 3 Oțelu Roșu

UNDĂ DE MISTER VENITĂ DIN CULORI
Ligya Diaconescu: Îmi zugrăvesc sufletul cu pensula odihnită pe inimă.”

Sărbătorirea zilei Limbii Române în anul 2015 la Râmnicu Vâlcea mi-a fost dăruită ca o surpriză plăcută a soartei.

Cu bucurie și onoare am răspuns invitației organizatoarei, scriitoarea Ligya Diaconescu, directoarea Revistei de Informație și Cultură Româno-Canado-Americană „Starpress”. Desfășurarea activităților pe timpul a trei zile a produs o impresie deosebită asupra mea. Compatibilitatea mea

cu amfitrioana acestei manifestări a condus relațiile noastre spre o prietenie în dezvoltare. Atunci în repetate discuții cu domnia sa, ne întrebam: Ce este cuvântul? Încercam să-l definim împreună și separat. Poeta Ligya Diaconescu spunea: „Este un psalm, este un izvor de energie sau de tămăduire”.

Altădată spunea: „M-am gândit la cuvânt. Este Lumina ce ieșe din miezul pietrei de pe mormântul lui Isus de la Ierusalim”. La rândul meu, răspundeam: „Mă închioară cuvântul murmurat într-o rugăciune. Este un rezervor de emoție, este o adiere din divinitate”. Dialogul nostru pe tema cuvântului continua de câte ori ne întâlneam. Ne preocupă, în egală măsură, puterea cuvântului scris. Brusc, soarta Ligyei Diaconescu s-a schimbat. Anul 2016 i-a adus o nenorocire. Soțul ei, Traian a fost chemat în veșnicie de Dumnezeu. Niciodată nu știm ce ne aduce clipa ce va să vină. Seismograful vieții ei a înregistrat un cutremur de mare magnitudine. Totul se prăbușea în jur. Fereastra sufletului s-a deschis spre durere și doliu. Vorbele nerostite amuțeau, se îndreptau spre o tăcere adâncă. Doar sufletul se zbate, nimbul luminos al vieții devenise cenușiu, nu mai soarbe nici anotimpurile colorate.

Măsura forțelor noastre la pierderi irecuperabile de ființe iubite o știe doar Dumnezeu. Arhiva durerii noastre pe pământ se umple doar atât cât puterea divină ne cunoaște forțele și rezistența.

Timpul este vindecătorul universal al tuturor suferințelor.

Când suntem binecuvântați, Dumnezeu ne arată calea tămăduirii sufletului.

Ligya a plecat capul în fața durerii, a rostit rugăciuni cu glasul și cu inima. Deodată, din mintea ei, din degetele ei au început să țășnească lumini colorate îndemnând-o, parcă, să le picteze. Dumnezeu i-a arătat calea eliberării sufletului zbuciumat de durere. Strigătul suferinței și al disperării pierderii soțului s-a transformat într-un gheizer, care erupe în

Evenimente

În bătaia penitei

culoare.

Când a început să picteze, pe lemn, sticlă sau pânză îmi spunea: „Știi? Îmi zugrăvesc sufletul cu pensula odihnătă pe inimă.” Am fost printre primii confidenți ai săi în legătură cu această neașteptată pasiune. Doar fiica ei, Andra medic balneolog, știa de la prima linie trasă pe șevalet. O încuraja mereu susținându-i optimismul dobândit prin dansul colorilor din icoanele pictate sau mai nou din portretele făcute prietenilor. Acum când ne întâlnim nu mai definim cuvântul. Toate con vorbirile noastre merg cu prioritate spre pictură și convergența ei cu puterea cuvântului scris.

Lucrările Ligiei Diaconescu expuse într-o expoziție de pictură pe sticlă, lemn și pânză la Serbarea Limbii Române la Moneasa în 31 august 2017, mărturisesc, mie mi-au creat o emoție deosebită.

Am avut surpriza plăcută de a-mi privi portretul pictat pe pânză. Sufletul meu a început să cânte. Mă aflam în fața singurului meu portret pictat. Mulțumesc Ligiei, o asigur de înalța mea prețuire pentru tot ce creză în domeniul artistic. Mă aflam lângă ea. Din ochii ei ieșea o undă de mister. De unde venea aceasta? Cred că dintr-un suflet generos și foarte credincios al distinsei doamne. Apreciez discursul cromatic din înreaga expoziție picturală.

În încheire aș vrea să spun că **am descoperit în Ligia Diaconescu un suflet plin de delicatețe, frumusețe și strălucire, care arde fără odihnă.** Neastămpărul artistic în pictură vine, cred eu, după dramatica cotitură în viața acestei doamne. În fața singurătății, sufletul ei s-a umplut de culoare răbufnind în tablouri, în loc să-și strige suferința. Participanții la serbarea Limbii Române au aplaudat metaforele din lucrările literare dar și luminile care se răspândeau din icoanele pictate pe sticlă, expuse deocamdată de pictorița amatoare. Sperăm în viitor o dezvoltare a aptitudinilor spre profesionalism a Ligiei Diaconescu. Întreaga activitate desfășurată a „țintuit” spectatorii pe scaune timp de patru ore. Un adevărat record.

În simbioză, puterea cuvântului scris și creația în culori, reprezintă oalianță a formelor colorate cu verbul A IUBI.

Mariana Popa, Brașov

Sărbătoarea Limbii Române 2017 la Moneasa / organizată de Revista româno- canado-americană STARPRESS “valcea-turism.ro”

Și în anul acesta am așteptat data de 31 august, pentru a participa la Sărbătoarea Limbii Române, desfășurată de data aceasta, 1a Moneasa, județul Arad. Onoare și bucurie, prețuire și respect organizatorilor, distinsei **doamne Ligia Diaconescu**-directoarea Revistei de Informație și Cultură Româno- Canado Americană „Starpress”, condusă de „Doamna Limbii Române”așa cum au numit-o cei prezenti, cea care, alături de **domnul Al Florin Tene**, președintele Ligii Scriitorilor Români au luptat împreună cu regretatul om de cultură , regizor, scriitor Corneliu Leu, inițiator Petiția către Parlamentul României, (făcând numeroase drumuri la Parlament, Preșidenție, Ministerul Culturii în decursul a peste 7 ani), privind propunerea Sărbătoririi limbii române. A limbii vorbite de români din interiorul țării , dar și de cei din Diaspora.

În acest an, AMFITRIONUL ÎNTALNIRII a fost scriitorul **Florin Roman** din Sebiș Arad, care s-a mobilizat ca și coorganizator al acțiunii , pentru ca sărbătoarea să fie resimtită din plin, fiind sprijinit și de sora sa, Corina Diaconescu și cativa oameni de afaceri care au dorit să-și păstreze anonimatul.

Ca în fiecare an, cu ocazia evenimentului, doamna Ligia Diaconescu lansează Antologia,,Limba noastră cea română”, care cuprinde două secțiuni: una de proză și alta de poezie. În ea sunt așezate creațiile literare ale scriitorilor din țară dar și din străinătate: Canada, Italia, Germania, Olanda, Anglia, Spania, USA etc.

În cuvântul de prefață, domnul Al .F. Tene subliniază faptul că,,diapazonul exprimării fiecărui scriitor vibrează în limbajul poetic românesc” și că „ Toate antologiile editate de scriitoarea Ligia Diaconescu formează o istorie a literaturii române, ce se scrie sub ochii cititorilor,un omagiu adus graiului românesc, dulce ca mierea sau ca laptele mamei iar limba noastră este melodia bătăii inimii pe care o ascultă iubirea ce se numește suflet”. De asemenea, doamna Ligia Diaconescu lansează aici și cele două volume „Cavaleri ai scrisului românesc la început de secol XXI- Starpress 2017 și „Doamne ale scrisului românesc la început de secol XXI. Domnul Al Florin Tene lansează carteau „La braț cu Andromeda” și „Veniți ,privighetoarea cântă”, apărute la editura Napoca Nova, ca și carteau doamnei Titina Nica Tene „Clipe pe puntea vieții”, prezentate de către doamna Voichița Palacean-Vereș și doamna Antonia Bodea, președinta cenaclului ,Artur Silvestri- filiala Cluj a Ligii Scriitorilor Români.

Evenimente

În bătaia penitei

Nu se putea ca un astfel de eveniment să nu înceapă cu intonarea Imnului de Stat și să nu fie presărat cu alte cântece de suflet ...românesc, interpretate de doamna Camelia Florescu- București, Maria Brădean-Sebiș, de Gheorghe Cărbunescu Râmnicu-Valcea sau de Adrian Borcea- Pecica- Arad, Cântece patriotice și religioase,, ca o rugăciune pentru românii din toate timpurile și din toate locurile!".Nu poți să nu fii pătruns de un profund sentiment patriotic! Trăim într-o țară atât de frumoasă, în care „Chiar și sufletul și dorul /Au și ele limba lor/ Limba vechilor cazanii/E limba românilor! -Vladimir Potlog

Cea în care poți să exprimi cu mândrie,,„Romania [este] o eternă poveste!”

Ce titlu potrivit! Ce carte de suflet! Ce cadou valoros, bagaj dorit ,dăruit de către domnul Florin T. Roman, directorul executiv al evenimentului! Am început să- i citesc cartea și n- am putut să nu parcurg tot, din copertă în copertă! Atâtea texte reprezentative ,din literatura română, din Tradiția populară românească, din lucrări cu caracter teologic ,studii istoriografice, texte culese cu grijă...Cu grijă și cu trăire...românească!

O amintire, o prezență, un condei...

Am urmărit apoi prezentări ale unor cărți de valoare, utile la clasă și dorite de către cititori [Al. F Roman,, Omnia vincit amor!" ,Olimpia Sava,, Limba noastră- i minunată",,,Tudosia Lazar,, Vaza cu povești"] dar și acordarea de diplome celor prezenti: scriitori, critici de artă, redactori-șefi, redactori de reviste culturale, din țară și străinătate... O expoziție de pictură pe panză și sticlă a încântat privirea, învăluită în acel miraj de forme și culori, lumini și umbre. Le mulțumim pictorițelor Ligya Diaconescu, Maria Gabor și Aneta Beatrice Filip și Neluță Stăicuț pentru lucrările expuse!

Doamna Ligya Diaconescu ne-a facut o plăcută surpriză nouă dar cei mai emoționați au fost cei care și-au privit portretele realizate de aceasta, fără sătirea lor , scriitorii FLORIN T. ROMAN și MARIANA POPA (subliniind că Ligya Diaconescu “s-a apucat de pictat CU UN STRIGAT DE DISPERARE, DE DURERE, pentru a nu se” prăbușit în urma decesului sotului sau, de anul trecut , spunand: **“Pictează din necesitatea de a nu mă prăbusi! Pictează din strigătul durerii, din zbuciumul sufletului , al disperării, răbufnid prin culoare! ÎMI ZUGRAVESCU SUFLETUL CU P E N S U L A O D I H N I T A P E I N I M A ! ”**

Recitat, cântec, toate cuprinzând în ele dragostea de neam și țară, de valorile culturale românești, susținute de către formația „Rapsozii Zarandului” condusă de maestrul Petrica Pașca , avându- le ca soliste pe Voichița Suba și Malvina Nagy sau interpretate atât de frumos de către bistrițeanul nostru, avocatul și scriitorul George Echim.

Mesajele venite de dincolo de ocean sau de departe, ale scriitorilor ce n- au putut fi prezenți, au fost transmise direct, prin telefon. Cu drag pentru oameni și pentru pământul românesc...Ne- au fost alături, doamna Elena Buica- Toronto-Canada, Smaranda Cazan-Livescu- prof univ. Virginia- SUA- președintele UNIFERO, Teresia Bolchiș Tătaru-Ausburg, Germania, Maria Rusu-Caragioiu- Montreal, Canada, doamna Galina Mantea-Amsterdam-Olanda , doamna Elena Buldum, Spania.

Iar cei prezenți în sală au întărit îndemnul:

„Vă doresc să dansați cu dragostea de limba română, aşa cum facem noi, seară de seară, viață de viață! Poate, aşa a vrut Dumnezeu! Doamne ajută!”,cuvinte calde spuse de doamna Ionela Flood,-președinta societății Românca din Londra-Marea Britanie.

Diplomele pentru înalta măiestrie literară, contribuție substanțială a promovării limbii române-au fost acordate participanților-colaboratorilor din toate colturile țării , lumii de catre doamna Ligya Diaconescu.

A înmânat diplome și premii ale Ligii Scriitorilor Români și președintele acesteia Al. Florin Tene , care i-a oferit DOAMNEI LIMBII ROMÂNE cum a numit-o pe LIGYA DIACONESCU, TROFEUL “LIMBA ROMÂNĂ” cea mai înaltă distincție acordată unui scriitor.

A înmânat diplome și doamna Voichița Vereș, directoarea editurii Napoca- Nova.

Președintele Ligii Scriitorilor Vâlcea , preotul Constantin Mănescu a lansat și oferit revista MEMORIA SLOVELOR, prospăt scoasă de sub tipar.

A înmânat diplome și premii ale Ligii Scriitorilor Români și președintele acesteia Al. Florin Tene , care i-a oferit DOAMNEI LIMBII ROMANE cum a numit-o pe LIGYA DIACONESCU. TROFEUL “LIMBA ROMANA” cea mai înaltă distincție acordată unui scriitor.

A înmânat diplome și doamna Voichița Vereș, directoarea editurii Napoca- Nova.

Președintele Ligii Scriitorilor Valcea , preotul Constantin Manescu a lansat și oferit revista MEMORIA SLOVELOR,

Evenimente

p r o s p a t s c o a s a d e s u b t i p a r .
 Ce prietenii de suflet poate aduce scrisul! Ce bucurie sinceră poate aprobia și legă oamenii! Fără nici un alt motiv, decât
 ... l i m b a r o m â n ă ! C u o n o a r e , l e r o s t e s c n u m e l e :
 Doamna Ligya Diaconescu, domnul Florin T. Roman, domnul Al. F. Tene, doamna Titina Nica Țene, doamna Mariana
 Popa-Brașov- redactor Starpress, doamna Voichița Vereș- dir. Editurii Napoca Nova- Cluj, doamna Rodica Calota- Tg.
 Jiu, doamna Camelia Florescu-București, domnul George Echim-Brașov, doamna Neluța Stăicuț-București, doamna
 Olimpia Sava și doamna Tudosia Lazar, Galați, doamna Smaranda Livescu- Virginia, USA, doamna Ionela Flood-
 Anglia, directoarea filialei LSR, din Londra, doamna Antonia Bodea- Cluj- critic literar, preot Constantin Mănescu -
 p r e ș e d i n t e l e F i l i a l e i V â l c e a a L S R .
 Cuvintele sunt prea puține, pentru a exprima bucuria și entuziasmul cu care s- a trăit evenimentul!
 Rămân înscrise în cărți, dăruite cititorilor și sufletului acestora, ca dovadă că timpul nu- 1 șterge nici uitarea nu- 1
 spălă...Limba română!...Dăltuită în evenimente culturale, de către acești șlefuitori ai cuvântului.

P S
Limba română este limba în care s- a recitat , s -a citit sau s- a cântat... românește, îmbrăcați în frumoasele costume populare, acompaniați de formațiile celebre, în continuarea sărbătorii, la Serata Muzicală organizată în cadrul Hotelului Parc, în sala festivă. S -a simțit și s- a sărbătorit românește!

„Limba dulce I
 Viers de cruce,
 Freamăt plin de melodie
 Cu flori prinse- n pălărie
 Și la pieptul de pe ie”[Valeriu Mahoc]
 Iar ,pentru toate acestea, e nevoie, înainte de toate, de suflet! De suflet ...românesc!
 Trăiască limba română! Trăiască neamul românesc!
 La mulți ani, celor care pun suflet, an de an, în organizarea acestei sărbători!
 Onoare, prețuire și respect, d na Ligya Diaconescu, sufletul acestei sărbători, tuturor organizatorilor și participanților la Sărbătoarea Limbii Române!
 „Cât de greu te- ar bate vantul
 Române, nu- ti da pământul!
 Căci cu el dai și năframa,
 Casa, neamul și cu mama”[Ana Ilca Mureșan]

Detalii

Scris de **Nadia Urian**

Publicat: 05 Septembrie 2017 <https://valcea-turism.ro/sarbatoarea-limbii-romane-2017-la-moneasa-organizata-de-revista-romano-canado-americanaa-starpress-valcea-turism-ro/>

FESTIVALUL LIMBII ROMÂNE MONEASA 2017, ORGANIZAT DE REVISTA INTERNAȚIONALĂ STARPRESS valcea-turism.ro

Urmașilor mei Văcărești!

Las vouă moștenire:

Creșterea limbei românești

Și-a patriei cinstire.

(Ienăchiță Văcărescu -1740-1797)

Ediția a IV-a a Zilei Limbii Române s-a sărbătorit, într-o atmosferă românească de mare suflet, printr-un festival ce a avut loc în zilele de 30 și 31 august, în stațiunea Moneasa, jud. Arad. Organizatori au fost Revista de Informație și Cultură Româno-CanadO-Americană „STARPRESS”, condusă de Ligya Diaconescu, scriitor etalon pentru români care trăiesc în țară, dar și în Diaspora, în colaborare cu Liga Scriitorilor Români, reprezentată de cunoscutul scriitor Alexandru Florin Țene, președintele Ligii. Invitații au fost cazați, în condiții excelente, la hotelurile Lacul Liniștit și Parc. Amfitrion, gazdă pentru toate activitățile festivalului, a fost scriitorul arădean Florin T. Roman.

Evenimente

În bătaia penitei

La sărbătoare au participat peste 100 persoane, din care aproape 50 de scriitori de pe toate meleagurile românești, dar și din Diaspora. Editori, președinți de filiale județene ale Ligii Scriitorilor, critici de artă, directori, redactori șefi și redactori de reviste culturale din țară și străinătate, s-au unit timp de două zile pentru a simți și vorbi românește, pentru a face schimb de experiență cu privire la dinamica limbii române și a literaturii românești la început de secol XXI.

După pelerinajul făcut la Mănăstirea Roșia în după amiaza de 30 August, a urmat ziua de 31 August, zi plină de activități găzduite în sala festivă a Hotelului Parc din Moneasa. Un festival al Limbii Române nu se putea desfășura decât într-o ambianță caldă, deosebit de primitoare, precum a fost aranjat locul întâlnirii. Un miraj de culori, forme, lumină și umbre, te învăluia, făcându-te să te înalți în atmosferă specială a artelor. **Expoziția de pictură** a cuprins lucrări semnate de **Ligya Diaconescu** din Râmnicu-Vâlcea/ Toronto -Canada, **Aneta Beatrice Filip** din Arad, **Neluța Stăicuț** din București și **Maria Gabor** din Sebiș, jud. Arad. Au fost expuse totodată **fotografii artistice** realizate de **Ovidiu Filip** din Arad.

Prima parte a festivalului, desfășurată între orele 11,00 - 14,30, a cuprins mai multe momente:

Salutul revistei internaționale STARPRESS, prezentat de către directorul general al revistei, scriitoarea Ligya Diaconescu.

Mesaje transmise cu ocazia Zilei Limbii Române 2017, din partea unor scriitori din Diaspora, colaboratori ai revistei STARPRESS: Elena Buică Toronto, Canada; Smaranda Cazan Livescu prof. univ. în Virginia, S.U.A., președintele UNIFERO (Uniunea Internațională a Femeilor Române); Teresia Bolchiș Tătaru Augsburg, Germania; Melania Rusu Caragioiu Montreal, Canada; Galina Martea Amsterdam, Olanda; Elena Buldum Barcelona, Spania.

Membrii prezidiului au ținut alocuțiuni despre importanța sărbătorii: Florin T. Roman, redactor al revistei „Negru pe alb”, colaborator al Revistei STARPRESS; **Ligya Diaconescu**, denumită de către cei prezenți „**Doamna Limbii Române**” pentru eforturile de a crea punți între sufletele scriitorilor români de pretutindeni; Ionela Flood, președintele societății „Româncă” din Londra Marea Britanie redactor șef diaspora / secțiunea CULTURA a revistei STARPRESS ; Mariana Popa Brașov / redactor șef România secțiunea CULTURA a revistei STARPRESS, preotul Constantin Mănescu, președintele filialei Vâlcea a Ligii Scriitorilor Români; Antonia Bodea, președintele cenaclului „Artur Silvestri” al filialei Cluj a Ligii Scriitorilor Români; Voichița Pălăcean Vereș, directorul editurii Napoca Nova din Cluj-Napoca; Al. Florin Țene, președintele Ligii Scriitorilor Români.

Lansări și prezentări de antologii literare:

Lansarea antologiei: „*Ligya Diaconescu, Limba noastră cea română*”, STARPRESS, 2017 a prezentat autoarea;

Prezentarea antologiei: „*Ligya Diaconescu, Cavaleri ai scrisului românesc la început de sec. XXI*”, STARPRESS, 2017, ediția I a prezentat scriitoarea Mariana Popa;

Prezentarea antologiei: „*Ligya Diaconescu, Doamne ale scrisului românesc la început de sec. XXI*”, STARPRESS, 2016, ediția I a prezentat poetul Florin T. Roman.

Lansări și prezentări de carte:

AL. FLORIN ȚENE: romane biografice: „*La braț cu Andromeda*” (viața lui Gib Mihăescu) și „*Veniiți, privighetoarea cântă*” (viața lui Al. Macedonski), ambele apărute la editura Napoca Nova din Cluj-Napoca au prezentat criticul literar Antonia Bodea și scriitoarea Voichița P. Vereș;

MARIANA POPA: „*Încătușată în târziu*” (poezii) a prezentat autoarea;

FLORIN T. ROMAN: „*Omnia vincit amor!*” (poezii) și „*România, eterna poveste*”, (culegere de texte din literatura română despre România și românism), ambele apărute în rețeaua Cronopedia, la Editura Studis din Iași a prezentat autorul;

TITINA NICA ȚENE: „*Clipe pe puntea vieții*” (povestiri), apărută la editura Napoca Nova a prezentat scriitoarea Voichița Pălăcean Vereș;

OLIMPIA SAVA: „*Limba noastră-i minunată omonime*” (poezii-jocuri de cuvinte), apărută la editura Olimpias din Galați a prezentat autoarea;

TUDOSIA LAZĂR: „*Vaza cu povești*” (povești), apărută la editura Olimpias din Galați a prezentat autoarea.

În continuare, doamna **Ligya Diaconescu** a înmânat diplomele revistei STARPRESS 2017 mai multor scriitori, colaboratori ai revistei, iar domnul **Al. Florin Țene** a oferit scriitoarei Ligya Diaconescu premiul special al Ligii

Evenimente

Scriitorilor Români, TROFEUL „LIMBA ROMANA” împreună cu mulțumiri adresate în numele dumnealui, dar și al celor prezenți, pentru toate acțiunile întreprinse din dragoste și respect față de românii de pretutindeni și față de Limba Română.

Regalul de limbă și literatură română a fost presărat cu romanțe interpretate de **Gheorghe Cărbunescu** din Râmnicu-Vâlcea, pricesne și cântece patriotice interpretate de **Maria Brădean** din Sebiș, și muzică folk interpretată de **Adrian Borcea** din Pecica.

Partea a doua a sărbătorii s-a desfășurat tot în sala festivă a hotelului Parc, începând cu ora 19,30. Au citit din creațiile proprii, printre alții, Al. Florin Țene, Natalia Micalona, Florin T. Roman (care a citit și poezia Ligiei Diaconescu **LIMBA NOASTRĂ CEA ROMANĂ**) Vasile Szolga, Titina Nica Țene, Olimpia Sava, Tudosia Lazăr, Neluța Stăicuț.

Orchestra de muzică populară „**Rapsozii Zarandului**”, condusă de maestrul Petrică Pașca, a întreținut atmosfera de sărbătoare acompaniindu-le pe îndrăgitelile soliste arădene **Malvina Nagy** și **Voichița Suba**, precum și pe **solistul vâlcean Gheorghe Cărbunescu**. Momente înălțătoare au constituit și cântecele interpretate de către **George Echim din Bistrița-Năsăud** și **Maria Brădean din Sebiș**, care s-au prezentat publicului în costume naționale specifice zonelor folclorice Bistrița, respectiv Țara Crișurilor. Au încântat publicul și **solistul folk Adrian Borcea din Pecica**, precum și cunoscuta cântăreață de muzică ușoară **Camelia Florescu** din București.

S-au făcut schimburi de cărți, de tablouri, de impresii, s-au dat autografe. Participanții s-au bucurat de clipele trăite împreună, sub pecetea frumoasei și bogatei noastre limbi. Sărbătoarea de la Moneasa a dovedit încă o dată frumusețea spirituală a românului, dragostea sa de artă și frumos, precum și dorința de unitate și de pace.

În aceeași atmosferă de sărbătoare, **Voichița Pălăcean Verea** a înmânat, unui număr însemnat de scriitori, Diplome de Excelență ale Editurii Napoca Nova Cluj-Napoca.

Sonorizarea a fost asigurată, la înalt nivel calitativ, de către Doru Țica, cunoscut publicului larg ca solist al ocheștrii de muzică populară „**Frații Țica**” din Sebiș.

Târziu în noapte, doamna Ligia Diaconescu a transmis tuturor colaboratorilor, dar și organizatorului Florin T. Roman, mulțumiri, făcând cunoscută inițiativa revistei STARPRESS de a sărbători Limba Română în anul care vine, la Horezu, județul Vâlcea.

A consemnat **Voichița T. Macovei**

Teatru

În bătaia penitei

**Ana-Cristina POPESCU
Greierul și furnica**

Personajele: Greieru Pierdevară, Furnica Varălungă, Bătrânul, Femeia văduvă, Soacra mare, Copilul.

Actul I

Decorul: O stradă pustie, câteva uși ale unor case.

Scena I

Greieru: Nu, nu, nu și nu. Așa nu se mai poate. Trebuie să rezolv cumva problema aceasta. Dar cum? (E foarte agitat. Se plimbă pe o stradă pustie și își frământă mâinile.) Nu găsesc soluții. (Energetic) Trebuie să găsesc soluții. (Gânditor) Da. Așa o să fac. O să bat la o ușă. Ușa se va deschide și atunci le trântesc o poveste. (Entuziasm) Dar ce poveste? Povestea mea cea veche. Tristă poveste. Înduioșează și cele mai împietrite inimi. (Se apropiere de o ușă.) Să încerc. (Bate la ușă. Un bătrân deschide ușa.)

Bătrânul: Căutați pe cineva?

Greieru: Pe stăpânul acestei case.

Bătrânul: A murit.

Greieru: A murit?

Bătrânul: În urmă cu o lună.

Greieru: Și atunci casa aceasta, a cui este casa aceasta?

Bătrânul: A mea.

Greieru: Cu neputință. Mi-ați spus că stăpânul casei a murit în urmă cu o lună.

Bătrânul: Da. A murit în urmă cu o lună.

Greieru: Și-atunci casa, casa aceasta, cui a rămas?

Bătrânul: Mie.

Greieru: Cine sunteți dumneavoastră?

Bătrânul: Sluga.

Greieru: Atunci nu e casa dumneavoastră. Stăpânul dumneavoastră a avut rude?

Bătrânul: A avut.

Greieru: Acele rude sunt moștenitorii casei.

Bătrânul: Nu sunt.

Greieru: Ba da, ei sunt moștenitorii casei. Casa se cuvine rudelor.

Bătrânul: Nu sunt ei moștenitorii casei. Stăpânul mi-a lăsat mie tot, tot, tot. Așteptați un moment. (B intră în casă și se întoarce cu un document.) Ascultați! Eu, Lucrețiu Stănescu, proprietar, las toată averea mea, casă, grădină, terenuri, slugii mele, Costache Gheorghe, care m-a slujit cu multă credință patruzeci de ani. Nimeni nu poate să conteste acest act, fiindcă l-am scris în deplinătatea facultăților mentale și în prezența avocatului meu, Pălărie Sandu.

Greieru: Prin urmare dumneavoastră sunteți stăpânul casei?

Bătrânul: Da, sunt stăpânul casei stăpânului meu.

Greieru: Atunci mă puteți asculta?

Bătrânul: Nu ascult pe nimeni. Eu mi-am ascultat doar stăpânul.

Greieru: Vă cer ajutorul.

Bătrânul: Ce ajutor?

Greieru: Trebuie să mă ascultați, ca să mă puteți ajuta.

Bătrânul: Nu ascult nimic.

Teatru

În bătaia penitei

Greieru: Bine. Foarte bine. Atunci vă cer găzduire în casă dumneavoastră.

Bătrânul: Nu găzduiesc pe nimeni. Mergeți la un hotel. Este unul chiar în această zonă.

Greieru: Problema este că nu am bani.

Bătrânul: Și atunci cum doriți să găsiți o gazdă?

Greieru: Cer ajutor.

Bătrânul: Ce fel de ajutor?

Greieru: Un adăpost pe timp de iarnă.

Bătrânul: A! Căutați un stăpân pe timp de iarnă? E cam greu. Din primăvară până în toamnă sunt cele mai importante munci într-o gospodărie, dar se poate și iarna. Aveți posibilitatea să faceți menajul și să vă ocupați de animale.

Greieru: Nu, nu am venit să mă angajez. Eu caut un loc cald unde să stau, să mănânc ceva, să dorm și să cânt. Da. Să cânt! Îmi place să cânt! Știu să cânt! Pot să cânt!

Bătrânul: Atunci cântă. Strada e mare. Poți să cânti.

Greieru: În stradă mi-e frig.

Bătrânul: Atunci nu cânti.

Greieru: Mă puteți ajuta?

Bătrânul: Nu. Eu nu ajut oamenii leneși, oamenii care nu sunt buni de nimic. Pe lumea aceasta nimic nu e gratis. Și eu am muncit pentru casa aceasta din tinerețe. Am fost slugă la stăpân și nu i-am ieșit din cuvânt.

Greieru: Dar eu știu să cânt. De ce e rău să cânti? Sunt artist. (Își mișcă picioarele în ritm de dans.) Sunt fericit. Când dansez, când fredonez, sunt enorm de fericit. Mă înțelegi? Sunt fericit!

Bătrânul: Atunci dansează și cântă. (Vrea să plece.)

Greieru: Nu pleca! Nu, nu, nu pleca! Nu pot să cânt și să dansez, pentru că mi-e frig.

Bătrânul: Te încărpești dansând.

Greieru: O să-mi înghețe corzile vocale.

Bătrânul: Atunci nu mai cânti.

Greieru: Cântecul e viața mea.

Bătrânul: Uite ce e. Am pierdut suficient timpul cu tine și am mai și înghețat de frig. Cred că e timpul să mă retrag în casă la căldură.

Greieru: Căldură! Nu.

Bătrânul: Ce nu?

Greieru: Nu pleca încă. Uite! Eu o să aduc fericirea în casa ta. Îți dai seama câtă bucurie o să fie în casa ta iarna aceasta?

Bătrânul: Dacă îmi cureți ghetele, îmi faci focul, mături prin casă.

Greieru: Eu nu știu decât să cânt.

Bătrânul: Îmi pare rău, pentru lăutari ușa casei mele este închisă. Eu doresc liniște.

Greieru: Fără muzică totul e trist. Liniștea poate să ducă la singurătate. Muzica animă totul.

Bătrânul: Poate, nu poate, eu am ușa închisă pentru cei ca tine.

Greieru: Atunci de ce stai în ușă?

Bătrânul: Așa este. De ce stau în ușă?

Greieru: De ce?

Bătrânul: De ce?

Greieru: Da. De ce stai în ușă?

Bătrânul: Ai bătut la ușă.

Greieru: Și?

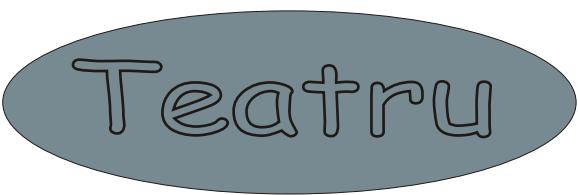
Bătrânul: Mi-ai cerut să te ajut.

Greieru: Și de ce nu mă ajuți?

Bătrânul: Pentru că eu nu ajut greierii.

Greieru: De unde-mi cunoști numele?

Bătrânul: Nu-l cunosc.

În bătaia penitei

Greieru: Mai înainte mi-ai spus pe nume.

Bătrânul: Nu ți-am spus pe nume.

Greieru: Ba da.

Bătrânul: Nu.

Greierul: Eu sunt Greieru Pierdevară.

Bătrânul: Ei vezi!

Greieru: Ce să văd?

Bătrânul: Ești un bun de nimic.

Greieru: Sunt un artist. Eu cânt, dansez. (Începe să danseze și să cânte.)

Bătrânul: De ajuns.

Greieru: Nu vă place arta?

Bătrânul: Nu-mi plac oamenii leneși.

Greieru: Dar eu nu sunt leneș. Eu cânt. Dansez.

Bătrânul: Poți cânta și dansa la altă ușă, de la o altă casă. Nu mai vreau să te văd la poarta mea! Ai înțeles? (Vrea să plece.)

Greieru: Ia stai, stai, stai. Cum casa ta? Parcă spuneai că ești doar o slugă.

Bătrânul: O slugă care a știut să curețe ghetele, să facă focul.

Greieru: Eu nu știu și nici nu vreau.

Bătrânul: Atunci nu te pot ajuta.

Greieru: Dar este timpul să angajezi o altfel de slugă, una care îți face casa luminoasă.

Bătrânul: Eu am nevoie de căldură, de curătenie, de mâncare, nu de lumina artei cum spui tu.

Greieru: Vezi tu! Și eu am nevoie de căldură, mâncare, curătenie. Tu ai toate aceste lucruri. Cunoști aceste lucruri. Toată viața te-ai ocupat cu aceste lucruri. În schimb ești lipsit de bucuria artei. Eu pot să-ți aduc această luminare, să te scot din întuneric, să te înțelepțesc.

Bătrânul: Nu, mulțumesc!

Greieru: Cum dorești. Eu ți-am făcut o ofertă foarte bună, arta în schimbul căldurii unei locuințe.

Bătrânul: Oferta este refuzată.

Greieru: Atunci apelez la milă. Cer milă, milă pentru un biet artist condamnat să trăiască în frig, fără o bucată de pâine.

Bătrânul: Milă? Să-mi fie milă de cineva care refuză să muncească? Niciodată. Adio! (Pleacă.)

Greieru: Adio! (Silabisit.) A di o! N-am rezolvat nimic, nimic. S-a făcut om bătrânul. A ajuns stăpân când e pe picior de plecare. Dacă ajungeam în casa lui, în trei luni, dar ce spun în trei luni? E mult trei luni. În trei săptămâni bătrânul ar fi fost chemat dincolo, la Domnul, în lumea umbrelor, iar eu, eu, cu un document de proprietar. Sunt artist. Mă descurcam eu. Cu bătrânul acesta n-am avut noroc. De fapt artiștii nu au noroc niciodată. Artiștii sunt mereu prigojni, dar e bună opera lor. Las că știu eu! Stau domnii și ascultă muzică, dar nu ar da un ban. Să nu dezinădăjduim. Încă nu e cazul. Dar ce frig s-a făcut! Să mă mișc puțin în pași de dans până nu îngheț.

Scena II

(Pe drum trece o Tânără. Greierul se oprește din dans și cântec.)

Greieru: Iarăși ea, domnișoara Furnica Varălungă. De câte ori se ivește în drumul meu îmi merge rău. Anul trecut am stăbătut nouă orașe din cauza ei și tot nu am găsit adăpost. M-a prins primăvara bătând pe la ușă, dar a fost o iarnă mai blandă. Anul acesta, dacă nu o să găsesc adăpost, o să îngheț și o să mor. Nu e păcat să moară un artist? El aduce atâtea zâmbete.

Furnica: Cânți, cânți! Cânți și dansezi. Cântă și dansează, că aşa o să-ți treacă viața.

Greieru: Domnișoară Furnica!

Furnica: Văd că îți amintești de mine.

Greieru: Se poate să nu-mi amintesc? Câte uși nu s-au închis!

În bătaia penitei

Furnica: Dacă îți amintești de mine, de ce nu mi-ai ascultat sfatul? De ce nu ți-ai construit o casă? De ce nu ți-ai întemeiat o familie?

Greieru: Eu sunt un artist, domnișoară!

Furnica: Un artist. Ce căștigă un artist, dacă nu își întemeiază o familie, nu are un loc cald unde să-și plece capul, o mângâiere?

Greieru: Un artist, domnișoară, e mângâiat de muzica lui. Pentru el muzica este totul, muzica e căminul cel cald, mângâierea. Muzica e cea care-i poartă numele mai departe, aşa cum unui om de rând numele îi este purtat de copii. Tu nu înțelegi acest lucru, pentru că nu simți. Vino alături de mine și încearcă să simți muzica. (O ia de mână și începe să danseze cu ea în timp ce fredonează o strofă dintr-un cântec.)

Furnica: Lasă-mă! (Se retrage din dansul greierului.) Eu nu mă încurc cu oamenii leneși, cu oamenii care nu știu să-și zidească o casă. Eu nu ies din rândul lumii pentru o clipă de cum spui tu, muzică, pe urmă să fiu tristă toată viața.

Greieru: Dar de ce să fii tristă? Muzica aduce bucurie, aduce dragoste. Pe urmă nu o să fii nici singură. O să mă ai mereu alături. Tu cultivi legume, zarzavaturi, pe urmă faci mâncare, iar eu cânt. Toate vor crește mai repede, iar mâncarea o să fie mai gustoasă. Orice plantă se dezvoltă mai bine când în jurul ei este armonie. Fără muzică este posibil ca nimic să nu răsară. Eu zic că este o înțelegere onorabilă. O să ai parte și de dragoste. Cu câtă dragoste o să gust mâncarea gătită de tine, pe urmă o să te iau în brațe și o să te invit la dans! Nu sună ispititor? Greierul și Furnica, soț și soție.

Furnica: Nu! Niciodată!

Greieru: Nu ți-ar plăcea să fii iubită, mângâiată?

Furnica: Nu. Ba da.

Greieru: Vezi? Ți-ar plăcea.

Furnica: Mi-ar plăcea, dar nu aşa.

Greieru: Dar cum ți-ar plăcea?

Furnica: El să mă iubească, dar să muncească împreună cu mine, să ne zidim o casă puternică pe stâncă.

Greieru: De ce pe stâncă? Pe pământ nu e bună?

Furnica: E mai trainică.

Greieru: Depinde de temelie și de vânt.

Furnica: Vezi ce ciudat ești?

Greierul: Numai un ciudat îți poate arăta tainele acestei vieți și vei simți că nu ai trăit degeaba.

Furnica: Lângă un ciudat trăiești degeaba. Totul se risipește în vânt.

Greieru: N-ai înțeles tu cât de mult îți îmbogătești sufletul. Înveți să trăiești și pentru tine, nu doar pentru alții. Până la urmă o viață ai.

Furnica: Mă înveți să fiu egoistă?

Greieru: Nu. Doamne ferește! Eu cânt pentru toată lumea, dar și pentru sufletul meu. Te învăț să ai grijă și de tine.

Furnica: Discuția aceasta cu tine este inutilă. Chiar mă grăbesc să ajung acasă. Trebuie să fac cozonaci pentru ziua fratelui meu.

Greieru: De ce nu vrei să faci cozonaci și pentru mine?

Furnica: Cine ești tu? Un străin. De ce aş da bunul meu unui străin?

Greieru: De pomană. De dragul lui. Ca să-ți ajută aproapele la greu.

Furnica: Aproapele acesta al meu să muncească. E puternic.

Greieru: Aproapele acesta al tău a prins drag de tine și dorește să-ți cânte toată viața, dacă acceptă să-i fii soție și să-l chemi la tine în casă.

Furnica: Niciodată. (Pleacă.)

Greieru: Măcar am încercat. Dar ce frig s-a făcut! Să bat la o altă ușă.

Scena III

Teatru

În bătaia penitei

Copilul: Ce dorești?

Greieru: Cine? Eu?

Copilul: Da. Ce doriți dumneavoastră?

Greieru: Nu doresc nimic.

Copilul: Dar ați bătut la ușa mea?

Greieru: Am bătut.

Copilul: De ce?

Greieru: Să stăm de vorbă.

Copilul: De ce să stăm de vorbă? Eu nu vă cunosc pe dumneavoastră, aşa că „La revedere“!

Greieru: Așteaptă!

Copilul: Nu vorbesc cu străinii.

Greieru: Dar deschizi ușa străinilor.

Copilul: Nu am intuit că la ușă este lupul.

Greieru: De data aceasta nu este lupul, ci greierul.

Copilul: Ce greier?

Greieru: Să mă prezint. Eu sunt Greieru Pierdevară.

Copilul: Numele dumneavoastră este Greieru?

Greieru: Da.

Copilul: Am mai întâlnit oameni pe care-i chema Lupu, Mâțu, Măgaru, Rață, Găină, dar Greieru, niciodată.

Greieru: E prenumele.

Copilul (râzând): Prenumele?

Greieru: Ce este aşa de amuzant?

Copilul: Și ce dorești de la mine domnule Greieru?

Greieru: Bănuiesc că ești elev.

Copilul: Da. Și?

Greieru: Mă ofer să fiu profesorul tău de canto. Nu dorești niște lecții în particular? Pot face din tine un artist. Nici nu va trece bine iarna aceasta și scot din tine artistul.

Copilul: Te pomenești că te pricepi și la muzică, după cum îți este și numele?

Greieru: Mai bine ca oricine. Probabil nașa mea când mi-a pus numele a intuit ce copil special botează.

Copilul: Eu nu am talent la muzică, pe urmă părinții mei nu-și permit un meditator, mai ales la muzică.

Greieru: Dar ce aveți toti cu muzica?

Copilul: Nimic. Doamne ferește! Dar pe mine nu mă ajută.

Greieru: O să fac din tine un artist, aşa cum sunt eu.

Copilul: Ofertă refuzată.

Greieru: Nici nu cer mult. Un pat într-o cameră caldă și o farfurie în plus la masă.

Copilul: Să înțeleg că îți cauți gazdă? Treaba aceasta cu profesorul de muzică este aşa o născocire pentru copiii ca mine.

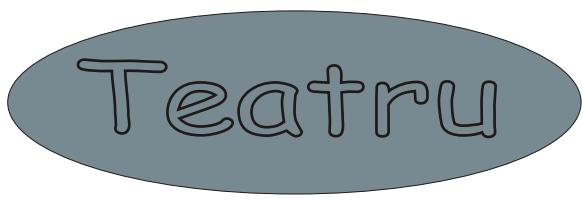
Greieru: Nici vorbă. Eram în trecere prin aceste locuri și fiind frumoase mă gândeam să mai rămân o vreme. Eu sunt artist. Îți fac imediat o demonstrație. (Începe să cânte și să danseze.)

Copilul: Bravo! Vă descurcați de minune. Dacă nu mă însel v-am văzut și iarna trecută pe strada mea încercând să impresionați oamenii cu talentul dumneavoastră. Și atunci v-ați căutat o locuință. Nu ați prea îndrăznit să vă depărtați de locurile acestea frumoase. Mi se părea mie când v-am văzut la ușa mea că vă cunosc de undeva, dar acum știu. Vă cunosc de anul trecut când vecinii mei v-au închis ușa în nas. (Râde.) Marele artist a revenit și oferă meditații elevilor. Ei bine, nu sunt interesat.

Greieru: Nu insist, dar nu știi ce pierzi.

Copilul: Să merg din ușă în ușă pe timp de iarnă și să ofer muzică în schimbul căldurii și a unui colț de pâine. Nu, mulțumesc.

Greieru: Nu ai înțeles nimic. Eu îți ofer libertatea, nu te împing într-o casă străină unde să aștepți o

firmitură. Artistul nu poate să trăiască în colivie cu firmituri. El aleargă prin toată lumea, cântă și dansează. E liber.

Copilul: Atunci cântă, aleargă și dansează. Eu rămân în colivia mea.

Greieru: Prea bine.

Copilul: Ce faci? Nu cânti? Nu alergi? Nu dansezi?

Greieru: Ba da! (Începe să cânte și să danseze. Copilul se retrage în casă.)

Scena IV

Greieru: Ce a făcut copilul acesta din mine. I-am ascultat îndemnul ca un robot. E din ce în ce mai frig și eu în loc să-mi caut locuință dansez și cânt. Doamne! Din nou ea.

Furnica: Tot aici ești?

Greieru: Te-am așteptat.

Furnica: Pe mine?

Greieru: Da, pe tine.

Furnica: De ce? Îți-am spus eu să mă aștepți?

Greieru: Nu.

Furnica: Atunci de ce?

Greieru: Știam că o să treci din nou pe aici.

Furnica: Și dacă nu treceam, ce făceai?

Greieru: Te așteptam până treceai.

Furnica: Și dacă nu mai treceam niciodată.

Greieru: Niciodată nu-mi pierdeam speranța că poate cândva vei trece și pe aici.

Furnica: Și de ce m-ai așteptat?

Greieru: Să te rog să-mi fii soție.

Furnica: Soția ta?

Greieru: Soția mea.

Furnica: Niciodată.

Greieru: Eu o să te aștepță aici până ce vei accepta să-mi fii soție. Nu voi renunță niciodată la tine. (Furnica pleacă.) Da. Nu voi renunță niciodată la speranța unui grăunte, a unui pat cald. Poate dacă încerc eu o altă stradă, o să am mai mult noroc. (Pleacă spre a căuta o altă stradă. Furnica își face prezența din nou.)

Furnica: Uite cât m-a așteptat. Numai ce m-am întors cu spatele și a plecat. Dacă stau bine să mă gândesc, nu e chiar de aruncat oferta lui. O să am un soț. O să fiu și eu iubită. Până la urmă chiar aveam nevoie de dragoste. Am muncit toată ziua, am adunat, am făcut depozite pe termen lung, doar la dragoste nu m-am gândit. Dar ce frig s-a lăsat! Mai bine mă duc spre casă. O să mă găsească el într-un final. Nu scapă de mine și se pare că nici eu de el. Poate aşa ne-a fost scris, mereu împreună.

Scena V

Greieru: Cât am alergat, Doamne! Atâtea case! Atâtea uși închise! Nicio ușă nu se deschide pentru mine și cea care se deschide se și închide imediat. Nimeni nu mă acceptă. Nimeni nu îmi iubește muzica. Sunt din ce în ce mai deznădăjduit. Nu știu la care ușă să mai bat. Să încerc ușa aceasta însemnată cu negru. (Bate la ușă.)

Femeia văduvă: Dumneavoastră sunteți preotul?

Greieru: Nu sunt preot.

Femeia văduvă: Era de așteptat. Vă lipsește reverenda.

Greieru: Eu sunt un cântăreț, un artist.

Femeia văduvă: I-am spus părintelui să vină fără cântăreț, căci îl am pe vecinul meu ce știe să cânte. Ascultă! Mergi acasă. Nu este nevoie de cântăreț. Eu am nevoie doar de preot pentru funeraliile soțului meu.

Greieru: O femeie văduvă.

În bătaia penitei

Femeia văduvă: Ați spus ceva?

Greieru: Eu sunt un artist, doamnă. O să cânt cum nu a mai cântat nimeni până acum. Trebuie doar să-mi acordați o sansă de a demonstra acest lucru.

Femeia văduvă: Nu înțelegi? Nu am nevoie de serviciile tale. Pleacă de la ușa mea!

Greieru: O singură sansă.

Femeia văduvă: Nicio sansă. (Pleacă.)

Greieru: În aceste condiții cred că o să iau pe urmele celui ce aşteaptă să fie dus la groapă. Să mai dansez puțin. Poate mă încălzesc. (Începe să cânte și să danseze.)

(Femeia văduvă își face apariția în ușă și aruncă o găleată pe apă peste Greieru aproape înghețat.)

Femeia văduvă: Mai cântă și mai dansează acum, dacă mai poți. Uite la el. Nu are rușine. S-a apucat să cânte și să danseze în fața casei mele. Nu am destulă întristare, mai trebuie să adauge și el cărbuni aprinși. (Pleacă.)

Greieru: Acum sunt terminat. Femeia astă văduvă m-a omorât. M-a ajutat să îngheț pentru totdeauna. Nu degeaba se spune că văduvele te omoară. Să bat cât mai repede la o altă ușă. Uite la ușa aceea înflorată.

Scena VI

Soacra mare: Cine sunteți dumneavoastră? Sunteți invitat la nuntă?

Greieru: Eu am avut un accident. Am intrat în contact cu o apa pe frigul acesta și cer o oră de găzduiere până ce mă usuc.

Soacra mare: Aici e nuntă mare. Încearcă în altă parte.

Greieru: Dar eu știu să cânt. Poate mirii au nevoie de un solist.

Soacra mare: Au solist.

Greieru: Știu să cânt și la chitară.

Soacra mare: La chitară? Mai eram eu soacră mare, dacă făceam nuntă cu o simplă chitară? Eu am lăutari vestiți.

Greieru: Și eu sunt artist. Puneți-mă la încercare.

Soacra mare: Artist. Tu?

(Greieru încercă să cânte o strofă.)

Soacra mare: Așa cum mi-am imaginat, bun de nimic.

Greieru: Am răgușit din cauza frigului. Vă rog să aveți milă. Când o să mă încălzesc cântecul meu o să fie unic.

Soacra mare: Pleacă din fața casei mele! Aici oamenii vin să se veselească. Tu nu te încadrezi în peisaj.

Greieru: O sansă, vă rog.

Soacra mare: Pleacă! (Intră în casă și închide ușa după ea.)

Greieru: Sunt disperat. O să mor înghețat într-o lume de gheață. Nu mai au oamenii inimă. În locul inimii au sloiuri mari de gheață, au pietre de moară. Cât mi-e de frig! Nu am și eu un adăpost. Nu găsesc un adăpost. (Merge din ce în ce mai zgribulit.)

Actul II

Decorul: O stradă pustie, câteva uși ale unor case, o bancă.

(Greieru stă pe bancă și tot aprinde câte un băț de chibrit.)

Greieru: Curând o să mor. Am ajuns și eu asemenea „Fetiței cu chibrituri“, să-mi încălzesc mâinile la flacără unui bețișor. Nici chibrituri nu am avut, norocul cu un fumător care a terminat un pachet de țigări și l-a aruncat împreună cu o cutie de chibrituri aproape plină în coșul de gunoi de lângă banca aceasta înghețată. Și chibriturile acestea sunt pe cale să se sfărsească. Mi-au înghețat hainele și sunt învesmântat în gheață. Nici să

cânt nu mai pot, nici să dansez. Vocea și picioarele nu mă mai ascultă. Curând se va termina totul. (Se aude vântul.) Acum a început să bată vântul. Toată natura s-a unit împotriva mea, împotriva celui ce i-a doinuit din primăvară până în toamnă. Lasă, lasă, că tot ea o să rămână fără doinitor. Doamne ce vânt rece! Deja nu-mi mai simt picioarele. Nici măcar mâinile nu mă mai ascultă, ca să mai aprind un chibrit. (Încearcă să se ridice de pe bancă și cade.) Nu vreau să mor, Doamne! Sunt aşa de Tânăr. Nu am avut parte nici de dragostea ce am cântat-o în nopțile de vară. (Se tărăște puțin.) De ce trebuie să mor? Nimeni nu mă ajută. Nimeni nu are milă de mine. Dacă oamenii nu au milă de mine, măcar Tu, Doamne, trimite-mi o rază de soare. (Plâng.) Si lacrimile-mi îngheăță, lacrimile care sunt sărate și calde.

Până când, Doamne, mă mai lași să mă târasc? Ajută-mă până nu e prea târziu! (Leșină.)

(În casă se vede cum Furnica face mâncare.)

Furnica: Cred că e timpul să ies în stradă și să-l aduc în casă pe cel înghețat. Probabil lecția aceasta o să-i fie de folos în viitor.

(Furnica se duce și îl ridică pe Greieru. Acesta își revine din leșin și o ajută să-l poată primi în casă ei.)

Greieru: Tu?

Furnica: Eu.

Greieru: Ce caldă ești! Lasă-mă să mă lipesc de tine, altfel o să mor.

Furnica: O să te primesc în casa mea.

Greieru: În casa ta?

Furnica: Da, în casa mea.

Greieru: În casă? Doamne, îți mulțumesc!

Furnica: Să mergem!

Greieru: Să mergem cât mai repede!

(Cei doi intră în casă. Greieru se duce lângă sobă.)

Greieru: Ce bine-i aici! Simt! Acum simt viața cum începe să curgă prin toată ființa mea.

(Furnica deschide un dulap și ia niște haine.)

Furnica: Poftim niște haine uscate!

Greieru: Mulțumesc. (Părăsește camera o clipă și se întoarce îmbrăcat în alte haine. Între timp Furnica punе masa.)

Furnica: Vino, să servim dejunul împreună!

Greieru: Mulțumesc!

(Cei doi servesc dejunul împreună, pe urmă Furnica strângе masa, iar Greieru se întoarce lângă sobă.)

Greieru: Mi-ai salvat viața.

Furnica: Mănâncă!

Greieru: Îți sunt îndatorat cu viața.

Furnica: Atunci o să-ți accept oferta de a deveni soția ta.

Greieru: Soția mea?

Furnica: Nu asta-ți doreai?

Greieru: N-ai idee ce fericit sunt!

(Greieru se ridică de pe scaun, se pune în genunchi și îi sărută mâna.) Îți mulțumesc! O să am grijă de tine toată viața. (Îi sărută iarăși mâna.) Soția mea! (Se ridică.) Mi-a reveni glasul! Casa mea! Sunt fericit! Acum pot să cânt și să dansez! și când te gândești că totul mi se trage de la o furnică, atât ghinionul, cât și norocul. În sfârșit sunt fericit! Fericit!

Poezie

Luca CIPOLLA

Filo d'erba

Silenzio e quiete,
un esile filo d'erba
calpestato e
inumidito di rugiada
riemerge illuminato da
fioche stelle
per poi abbracciare
l'agata d'infinte cifre
ineffabili e
concentriche..
L'aere schiva
d'un solo refolo
pare destar l'attenzione
del sasso che ottunde
l'esile filo d'erba
a suo modo già
piegato dal pathos..
e richiama la lentezza.

Fir de iarbă

Tăcere și liniște,
un firav fir de iarbă
călcăt și
umezit de rouă
reapare luminat de
slabe stele
ca să îmbrățișeze apoi
agatul infinitelor cifre
inefabile și
concentrice..
Aerul sfios
al unei singure adieri
pare s-atragă atenția
pietrei care teșește
firavul fir de iarbă
oricum deja
strivit de patos..
și evocă lentoarea.

Il ritorno

Il gioco delle folaghe
rapite dal cobalto
ed ali d'onde..
dissolta la polvere
in clessidra,
delle cornici son liberi i quadri..
Folletti sbucano curiosi
tra il miele degli insetti
proliferano i soli
e candide vesti,
gocce evanescenti al tatto,
piane di rose galliche,
libellule che da un piatto
sciolgon di due parentesi
il laccio..

rallenta - disse -
meta più non esiste,
libera ogni idea pavida,
in che consiste
se la vita, vedi, non ha fine.

Întoarcerea

Jocul lișitelor
furate de cobalt
și aripi de valuri..
dizolvată pulberea
în clepsidră,
de rame sunt libere tablourile..
Spiriduși ies curioși
între mierea insectelor
proliferează sorii
și haine candide,
picături evanescente la tact,
câmpii de răsuri,
libelule care pe o farfurie
desfac de două paranteze
lațul..

încetinește - zise -
țintă nu mai există,
părăsește fiecare idee temătoare,
în ce constă
dacă viața, vezi, n-are sfârșit.

În bătaia penitei

Prospero

Dietro le quinte
disquisiva Prospero
braccato
dal tempo-marea,
oracoli di sinapsi,
tenda di broccato
nella schiuma nera
sublimata
da petali di fiori di tè;
quali argomenti ancora
al fumo dei tombini,
la madre ripeteva la lezione
ed io a occhi aperti..
Quand'ogni incanto viene spezzato
spegni la candela,
non è mai troppo tardi
per chieder riparo
all'indulgenza soltanto.

Prospero

În culise
diserta Prospero
hăituit
de timpul-maree,
oracole de sinapse,
cort de brocart
în spuma neagră
sublimată
de către petale de flori de ceai;
și ce mai argumente
la aburul gurilor de canal,
mama repeta lecția
și eu cu ochii deschiși..
Când fiecare vrajă e ruptă
stinge lumânarea,
nu e niciodată prea târziu
pentru a-i cere adăpost
indulgenței doar.

Basso profilo

Mi muovo quasi strisciando
sulle ecchimosi

Poezie

ritratte del tempo
 che il tempo risparmia..
 dal ponte della Baghdad Oil
 osservo la Pangea
 tanto agognata
 e nel mio sentiero a metà
 temo il ritorno
 senza anestesia..
 terra di mezzo questo fare da
 bambino,
 ho scelto di restare
 e l'infanzia si palesa
 da un gessetto, dita scavate
 - il maestro
 che indicava la lavagna della vita.

Atitudine rezervată

Mă mișc aproape târându-mă
 peste echimozele
 retrase ale timpului
 pe care timpul le crăuță..
 din podul de la Baghdad Oil
 observ Pangea
 mult dorită
 și la jumătatea cărării mele
 mă tem de întoarcere
 fără anestezie..
 pământ de mijloc atitudinea aceasta
 de copil,
 am ales să rămân
 și copilaria se arată
 de la o cretă, degete istovite
 - maestrul
 care indica tabla vieții.

Dincolo de marginea timpului,
 la poalele Olimpului ascultă pașii
 ce, încă, răsună
 în orașul lui Zeus, sacrul Dion,
 prevești cum își serbau victoriile
 Filip al II-lea - Alexandru cel Mare -
 la ntoiarcerea din Theba
 sau ultimul rege al Macedoniei, Perseas,
 regăsești urmele lăsate de pelerini
 la sanctuarul lui Isis
 și-n vechiul Odeon.

În bătaia penitei

Irina Lucia MIHALCA

Cronicile vii ale Dionului

Istoria s-a scris, într-o lumină argintie,
 în pietre albite de vremuri,
 prin haos și zgomot,
 în file-ngălbenite
 și manuscrise din biblioteci,
 unele arse prin timp,
 pe vase, pe lespezi, relicve,
 în inimi și-n noi,
 memoria transmisă mai departe,
 iar pentru cei care au
 ochi să vadă și suflet să simtă,
 istoria e scrisă răsunător
 în zidurile martore din care
 lumina izvorăște - o mare carte -
 printre ruine, cândva altare,
 temple, basilici, amfiteatre,
 piețe, grădini, străzi,
 case, cetăți, palate, monumente.

Filă de filă prevești uluit
 cum se perindă viața și moartea
 prin lupte, războaie, victorii, înfrângerii.

Treci, în apusul soarelui,
 pe aleea pietruită ce duce
 spre altarul lui Zeus,
 la sanctuarul Demetrei,
 sărbătorită toamnă de toamnă,
 ori spre templul lui Isis
 acolo unde zeița-și primea
 ofrandele lui Alexandru
 înaintea campaniei cuceririi Asiei.

Poezie

Irina Lucia MIHALCA

Cronicile vii ale Dionului

Istoria s-a scris, într-o lumină argintie,
în pietre albite de vremuri,
prin haos și zgomot,
în file-ngălbenite
și manuscrise din biblioteci,
unele arse prin timp,
pe vase, pe lespezi, relicve,
în inimi și-n noi,
memoria transmisă mai departe,
iar pentru cei care au
ochi să vadă și suflet să simtă,
istoria e scrisă răsunător
în zidurile martore din care
lumina izvorăște - o mare carte -
printre ruine, cândva altare,
temple, basilici, amfiteatre,
piețe, grădini, străzi,
case, cetăți, palate, monumente.

Filă de filă privești uluit
cum se perindă viața și moartea
prin lupte, războaie, victorii, înfrângeri.

Dincolo de marginea timpului,
la poalele Olimpului ascuți pașii
ce, încă, răsună
în orașul lui Zeus, sacrul Dion,
privești cum își serbau victoriile
Filip al II-lea - Alexandru cel Mare -
la-ntoarcerea din Theba
sau ultimul rege al Macedoniei, Perseas,
regăsești urmele lăsate de pelerini
la sanctuarul lui Isis
și-n vechiul Odeon.
Treci, în apusul soarelui,
pe aleea pietruită ce duce
spre-altarul lui Zeus,
la sanctuarul Demetrei,
sărbătorită toamnă de toamnă,
ori spre templul lui Isis
acolo unde zeița-și primea
ofrandele lui Alexandru
înaintea campaniei cuceririi Asiei.

Privește, ascultă și pășește ușor peste

În bătaia penitei

cronicile vii ale Dionului
ce continuă să ne stea mărturie!

Pași risipiți în vânt

Uneori, fără să vrei, te întorci în timp,
cu greu deschizi o ușă,
intră prin perdeaua de praf, lipicioasă, persistentă
peste tot,
treci de pânzele de păianjen atârnate,
faci cățiva pași,
în aerul apăsător simți
trecerea, ecoul
și o tăcere nefirească, dură,
frânturi din noi
ne însotesc la fiecare pas,
împrăștiate sunt toate acele clipe,
măcinată, îngălbenită, fiecare imagine,
fiecare obiect capătă
un alt contur, o altă dimensiune.

Înțelegi, nu are rost, acum,
să mai rămâi acolo.
Tot ce-am trăit cu noi luăm,
tot ce-am iubit în tot s-a transmis.

Peregrinul

În fiecare zi te învelești cu adevărul clipei,
un adevăr ce te oprește în loc
până la suspinul ce irumpe în spirală,
din trupurile incandescente,
a veșnică primăvară,
a floare de cireș.

Doar valul uriaș înfruntă malul,
cu timpul va dispărea.
Uiți să înaintezi, uneori. Stoluri de păsări vin și
pleacă.
Un cântec refuză să moară în valea perindării,
printre nori și asfințituri.
Fiecare clipă
îți pare un dar ceresc.

În prag de inserare, cu privirea deshămată,
prin lumina cernută, toate se îndepărtează în
convulsii,
lumea trece pe lângă tine,
bucuria alunecă pe verticală, încetul cu încetul,
adânc și mai adânc se frângă

Poezie

și se răsfrângă
din cerul infinit al inimii,
până îți înflorește
trandafirul împietrit în clipă devenirii
cu rădăcinile întinse a chemare mistuitoare
peste trupul prăbușit între ele.

Călător inevitabil prin înăuntrul propriu,
în drumul tău, clipele se prind în hore difuze,
purtate de colo-colo,
în ascunzișul lor, ca-ntr-un vis,
la marginea tăcerii,
cu privirile agățate de luciri de stele,
în cadența respirației treci de opriri, de popasuri,
în urmă lași peisaje, întâmplări, borne
- ireversibilă metamorfoză,
un rost în toate întrezărești.

Cu nostalgia trecerii, intens guști fiecare *mâine*,
în învelișul unui viitor *ieri*.
Ah, Doamne! Ce minune ai făcut!
Ce dar minunat mi-ai trimis!

26 octombrie 2017

Grupaj de poezii de **Melania Rusu CARAGIOIU**

CRĂCIUN PE LA PARALELA 45

E L E G I E

Saltă vântul pe coline, aiurit
Și încurcă firul iernii fulguit,
Se izbește n frunziș-dur troian,
Spulbend vârtejuri mai avan...
Cântă-n orgă-n ramuri, fără spor,

În bătaia penitei

Acompaniat, de corbi, în cor...
Frângă norii petice prin neant,
Pune afiș de abracadabrant,
Răscolind prin văile tăcute,
Tânguind cărările pierdute.

Fluieră prin ierburi a pustiu:
Vrea să ardă tot ce este viu !

P A R E R E

S-a mistuit glazurata mașină
Pe care noaptea a-nghițit-o, toată;
O urmă ștearsă-a mai rămas în zloață
Și ... o ușoară pală de benzină.

Vai, o compătimesc ce greu înoată
În moiștea elastică pralină,
Pe faruri cu fotoni umbriți de tină !
Nu păunită, ci curcă plouată !

Feronerie egoist rulată,
Pierdută-n șerpuri de serpentine
Și-n munți bărboși cu porți „de-a fost odată”.

Se năruie un ultim nor de vată :
A prins-o-n văl spumos ! O ia cu sine
După cortina-n plus capitonată...

Timișoara, 1984

C A P R I C I U d e I A R N Ă

Se-ntinde mâna iernii-n fluturare
De stele cristaline și ușoare,
Fugind din eterata lor strânsoare
Pe cai de vânt, sub șfichiurile rare.

A prins toți solitarii-n promoroacă,
Învolburând deasupra-le poeme
De nori plutinzi, ca albele trireme
Cortine boreale-n dor de joacă.

Tabloul trist cu lupu-n flămânzire
L-am scos din pod și-n sala cea de mese
L-am prins fundal, în ore de primire,

Poezie

Unde bucate se topesc, pe-alese,
In spaima mea vizând înzăpezire si ...
Troici cu sneguroasele mirese.
(aluzie la basmul „Snegurocika” din basmele
rusești)

SUNT IARĂȘI TRIST

Sunt iarăși trist, în traiul meu de câine;
Zăpezile mi-au fost astăzi culcuș,
M-a mărâit un câine jucăuș
Când draga lui stăpână mi-a dat pâine.

N-am un statut în viața mea, prea clar;
Nu-i duc stăpânlui ziarul zilnic,
Primesc picioare-n spate și ochi silnic
Și timpul trece-ncet și în zadar...

O, cât aş vrea să am un lanț și-o cușcă
Și botniță ! Și câte-o ciomăgeală !
Să nu-mi mai strige nimeni : „Fugi, că mușcă !”

Să-i văd pe-ai casei lucrând cu migală,
Strigând la mine aspru, după-o dușcă,
Iar eu... să le iert clipa de răceală ...

Laval, 2011

DIN BĂTRÂNI

Troienește-n carpaticе genuni;
Troznesc Pietrele Babii pe munte
Îngheată corbul pe cuib.

Lupul miroase spre vale
Fum alb de cătun și saivan.

Vuiesc sonor, din orga lor,
Pădurile de brad...

În vatră,
În vas de lut
Se face încet fieritura de mei și berbec.

Se-aude făurarul de arme cum taie,
Limbi roșii de flăcări se suie, coboără
Și fierul îndoiae...

În bătaia penitei

Pe ușă se svântă, din toamnă, cea blană de urs.

Bolborosește în colt mustul bătrân...
Și gerul Se sperie de larma copiilor
ce copca o taie în gheață.

COLIND PENTRU COPIII NOȘTRI

(Cuplet pentru partitură muzicală de Compozitorul
Profesor, Silviu Almijan
Timișoara

Dintr-un vălătuc de nea
S-a aprins clipind o stea.
Leru-i ler, o stea...

S-a urcat sclipind pe cer;
Nu-i păsa că era ger...
Leru-i ler și leru-i ler...

Și-a pus plete de cometă
Și tăiș de arbaletă.
Leru-i ler și leru-i ler...

Și-a pornit spre viitor
Să îl întâlnescă-n zbor,
Leru-i ler, spre vitor !

Steaua dalbă se preface
Intr-un porumbel de pace !
Leru-i ler, de albă pace ...

Iar a nins peste cătun
Și-a chemat un nou an bun,
Leru-i ler, un nou an bun !

Cu steluțe sclipitoare
Tăiate din miez de soare.
Leru-i ler, o stea din soare !

Nu știu măre, cum se face,
Că pe toate scrie: PACE !
Leru-i ler, mulți ani în pace !!!

CU VICLEEMUL

Poezie

Prin nămeți grei pe tot drumul,
Leru-i ler, o stea pe cer,
Vă aducem azi Crăciunul,
Leru-i ler, o stea pe cer.

Am venit cu Vicleemul,
Leru-i ler, o stea pe cer,
Vicleemul Betleemul,
Leru-i ler, o stea din cer,
Să vă cântăm o poveste
Leru-i ler, o stea din cer,
Ce a fost și astăzi este,
Leru-i ler și leru-i ler.

Iată-L, Pruncul mic, Iisus
Leru-i ler, o stea de sus,
Precum prorocii au spus,
Leru-i ler, o stea de sus !

A venit mielușel bland,
Leru-i ler, o stea din cer,
Cu iubirea pe pământ,
Leru-i ler, mielușel bland.

Și-a venit ca bland păstor,
Leru-i ler, ca bland păstor,
Să-și ia turma la izvor !
Leru-i ler, un bland Păstor !

FILE DE ALBUM
-Romanță

Îngemanati ca soarele si luna
Pluteam sub firmamentul ancestral
Si parca-am fost asa dintotdeauna
Înlantuiti prin farmec ideal.

Mai rasfoiesc azi file de album
Si poza ta-mi zâmbeste alintator
Frumosii ochi ma-ndeamna sa le spun
Ca ma gândesc mereu la ei, cu dor.

Sub florile de tei vad amintiri
Ce se astern in bucle aurii
Si-n luminoase stele dragi priviri;

În bătaia penitei

Imagini decupate, de hârtii...
Ce se insira pe argint, subtiri,
Vor face iar, la mine sa revii ?

SFÂNTĂ SEARĂ DE AJUN
Grupaj de poeme și colinde de Crăciun
de Melania Rusu Caragioiu

IISUSE, ȚIE ÎȚI ÎNCHIN O POEZIE

De mică, făptura mea a învățat de toate,
Dar n-am putut a le pătrunde sensul, poate
Necunoscându-Te îndeajuns pe Tine,
Nediscernând prea clar ce este rău sau bine...

Încet, încet, când pomul mic se face mare,
Prin șovăiri, prin întunerici, iată, apare
Un gând de pioșenie, un licăr de lumină
Ce m-au urcat mai sus de stratul meu umil, de tină...

În jur te cunoșteau ai case, dragi ai mei;
Stam mută. Mă-ntrebam ce e cu ei
Când îi vedeam prinși în adorarea pioasă,
Ingenuncheați în fața patului,
Sau citind Testamentul, pe masă.

Valurile vieții m-au lovit în furtuni trecătoare;
Întâi i-am rugat pe ai mei să mă ia din vâltoare,
Dar mai târziu s-au risipit, departe, din jurul meu,
Atunci prima dată, sincer, l-am chemat pe Dumnezeu !

M-a auzit de multe ori, mai curând, sau târziu,
De-atâtea ori că mi-ar fi imposibil să știu...
Încet, am început să-l caut și când eram fericită,
Nu numai când cruzimea vieții mă ducea pe mine
și pe alții în ispită...

Au trecut anii și-am început să fac legăminte,
Că toate am să respect, pe cele drepte și sfinte...
Cu greu am început să mă apropii de Tine:
Mântuirorule, Duh, Tatăl Ceresc,
Să te cauti, să te iubesc, să te slăvesc:
,, Sfântă treime” !

Îmi place fastul rugăciunilor în mulțime,
Freamătul Duhului Sfânt în înăltîme,
Evanghelizările în seri de adâncă adorare,
Con vorbirea cu Tine Iisuse, până la epuizare...

Poezie

T-am chemat din ce în ce mai des să vii la mine,
Te-am văzut sub pleoape, în vise, în gândurile mele
line,
Minunile Tale le-am simțit deseori atingându-mă,
 Și iată-mă aci, mărturisindu-Ți Ție
 Că văd credința, ușor, invăluindu-mă...

A fost atât de lung un drum, de ani, până la Tine,
Când îmi doresc să fi peste tot, să ne saltă din ruine,
Acum Te pot găsi, urma; mă pot cenzura mai bine,
Prea des să nu mai greșesc, cu greu am învățat,
 Cu zel și sacrificiu...
Cât sunt de fericită, că pot să te iubesc !

Timișoara, vara 1993

CALEA VIEȚII MELE

Mi-e atât de frică, singur,
În casă, pe stradă, oriunde
 Și grijile mă copleșesc;
Azi spaima mă pătrunde.

Un zvon a zburat către mine
Pe-un petec pierdut de hărtie,
 Scria pe el pentru noi toți:
 „Venîți în Cortul cu apă vie !”
„Întruniți-vă în cânt, rugăciune,
„Voi fi cu voi, prin Duhul cel Sfânt,
 „Tatâl a auzit suspinul vostru
 „Și mă va trimite iar, pe pământ !
 „Până la venirea mea să veghiăți,
 „Sufletul, ca lacrima să vă fie curat,
 „Luptați-vă să-l nimiciți pe Satan
 „Casa inimii să vă fie fără păcat !

„ De două mii de ani te veghez, te ajut
 „ Să-ți duci spre lumină visarea,
„ Ai căzut, te-am ridicat, mi-ai cerut...
 „ Cheamă-mă și îți dau și iertarea !”

Așa am simțit mâna Ta, bland Iisuse,
Nevrednic mă port de acest ajutor,
Dar cartea cea sfântă mi-a spus adevărul:
Sângele țăi l-am dat să-mi fi Mântuitor !

De mâna cu alții oprimați, credincioși,
În brațele Tale milostive venim;
Spinoasă este calea convertirii,
Prin ea urcăm spre Tine, să trăim !

În bătaia penitei

Timișoara, vara 1993

COLIND

Cad din ceru-acoperit
Fulgi de argint zimțuit
Peste mărul plin de stele
 Al copilăriei mele..

Astăzi s-a născut un rege
 Undeva, la Bileem.
S-a promis de mult ... o lege;

„ Unde-i Pruncul ? Să-L vedem !”

Cântă zarea în surdină:
Trâmbițe, îngeri, colind,
Steaua se scaldă-n lumină,
Magii se grăbesc venind...

Vin păstorii să se-nchine
 Fiului cel din Vecie :
„Doamne, Te primim pe Tine !
 „Voia Tatălui să fie !”

Poezie

Andrada Brîndușa KESZEG

Calambur

Măi, copile, ține minte,
Cei din jur zic că n-ai minte,
Dar să știi că lumea minte,
Eu te rog să fii cu multă minte.

Toamna

E totul trist și mohorât acum,
Pe un covor de frunze moarte calc pe drum,
Iar ceru-i plumburiu și greu,
La fel de mohorâtă, tristă, sunt și eu.

Încerc, dar în zadar, nu reușesc,
În peisajul ruginiu, ca să zâmbesc,
Glasul pădurii ce astă vară mă chema,
Acum e slab, nu-l mai aud, se stinge undeva.

Copacii dezgoliți mă cheamă iar și iar,
Să stau la umbra lor ca astă vară,
Dar sunt prea triști, mă strigă în zadar,
Plângându-și soarta, aşteptând o nouă primăvară.

Natura-ntreagă astăzi plângă,
O vară ce-a trecut prea repede, în zbor
Și plânsul ei încet se stinge,
În urma unui vânt greoi, nimicitor.

Azi plâng și eu alături de natură,
Văzându-i culoarea mohorâtă mă frământ,
Încerc să regăsească căldura de astă vară,
Mă uit la cer, văd soarele plângând.

E totul trist și mohorât acum,
Pe un covor de frunze moarte calc pe drum,
Iar ceru-i plumburiu și greu,

În bătaia penitei

La fel de mohorâtă, tristă, sunt și eu.

Încerc, dar în zadar, nu reușesc,
În peisajul ruginiu, ca să zâmbesc,
Glasul pădurii ce astă vară mă chema,
Acum e slab, nu-l mai aud, se stinge undeva.

Copacii dezgoliți mă cheamă iar și iar,
Să stau la umbra lor ca astă vară,
Dar sunt prea triști, mă strigă în zadar,
Plângându-și soarta, aşteptând o nouă primăvară.

Natura-ntreagă astăzi plângă,
O vară ce-a trecut prea repede, în zbor
Și plânsul ei încet se stinge,
În urma unui vânt greoi, nimicitor.

Azi plâng și eu alături de natură,
Văzându-i culoarea mohorâtă mă främânt,
Încerc să regăsească căldura de astă vară,
Mă uit la cer, văd soarele plângând.

Toamna cea înfrigurată

Toamna cea înfrigurată,
E mai rea ca altădată,
Tot văzduhul e înnorat,
Rândunelele au plecat.

Alte păsări călătoare
Se adună-n grabă mare,
În stoluri gălăgioase
Se îndreaptă spre alte case.

În livezi, grădini, ogoare,
Este gălăgie mare;
Cântă greu tractoarele,
Se umplu cămările.

Și copacii acuș-acuș,
Rămân goi, fără frunziș,
Soarele a atipit,
Găzele au amortit.

Trece toamna-n grabă mare,
Brumă are la picioare,
Zână dragă, zână mândră,
Te rugăm să fii mai blândă!

Azi nașterea o vestim

E zi de sărbătoare
Pe-ntreg pământul Sfânt,

Poezie

E ziua-n care se naște,
Un Fiu modest și blând.

În ieslea cea săracă,
Fecioara astăzi naște,
Căci casele-au fost pline
Și porțile-ncuiate.

E sărbătoarea bucuriei,
În grajdul gol și rece,
Pe Fiul Său Iisus,
Azi, Dumnezeu, ni-l dăruiește.

Încearcă azi creștine,
Să fii mai bun, mai blând,
Ca magii cu multe daruri,
La săraci dăruind.
Căci azi oriunde-n lume,
Pe străzi, în biserici, în casă,
Colindele răsună,
Iar Fiul stă la masă.

Deschide gazdă poarta,
Căci gerul e cumplit,
Primește-ne în casă,
Căci Nașterea am vestit.

E sărbătoare în țara mea

În zi de sărbătoare,
Noi țara o slăvим,
Căci azi cu toți români,
Cu ea noi ne mândrim.

Oriunde mergi în lume
Dai de porți ferecate,
Numai la noi în țară,
Acestea-s descuiate.

La noi e casa, casă,
La noi e masa, masă,
La noi se-aude doina
Străbunilor pe coastă.

În vatra țării noastre
Mocnește încă focul,
Căci mulți din astă lume
Vor să ne ia norocul.

Veniți, e sărbătoare!
Azi țara s-o cinstim,
Veniți, români, acasă,
Căci azi sărbătorim!

În bătaia penitei

**Maria Ieva din volumul de versuri
Foșnetul umbrei**

Metamorfoză

În labirintul unei nopți de vară,
Un fluture se transforma-n lumină,
L-au încuiat cuvintele afară
Și aripa i-a devenit străină.

L-a amețit urcușul drept spre stele
Și adâncimea florilor de nufăr,
Când o săgeată trasă prin inele,
Când un papirus încuiat în cufăr.

În labirintul beznei, ca o pată,
Stă o lumină într-un ornic prinșă
Și lacrima-i sub pleoape îngropată,
Dar din retină clipa e desprinsă.

Nu știi să zbori, nu mergi, dar nici nu stai
Și te privești cumva de dinafără,
Visezi că bați la porțile din rai,
Dar îngerul pe brațe te coboară.

Și te întorci în labirintul verde,
Să redevii lumină întrupată,
Ca mâna mamei să dezmirde
Durerea ta nevindecată...

Zero

Cu bulgări aruncă pământul în sus,
Ca zero să ceară un număr opus
Și hăul în care stelele cad
Ascunde cenușa sub piatra din vad.

Spirala adună răspunsuri în ea,
Alunecă timpul pe fulgul de nea,
Prin cercul de foc născut din cuvânt,
Să treacă aripa bătută de vânt.

Cunună și giulgiu - două mirese,
Sămânță de rodii de îngeri alese,
Pe axa ce trece de Steaua Polară,
Coboară și urcă spre mama fecioară.

Rămâne în urmă Nimicul pierdut

Poezie

Şi zero se vrea a fi absolut,
Să tindă spre unu, triunghiul din cerc
Adună lumina cu pasul de melc.

Echilibru

Şi totuşi, îți rămân străină;
Chiar de mă ştii, nu mă cunoşti,
Mi-e inima de doruri plină
Şi de ecouri îngereşti.

Mă vezi cum umblu prin odaie,
Cum număr stelele la geam,
Dar lacrimile-mi curg şiroaie
Ca frunzele ce cad din ram.

Mă vezi aproape, sunt departe,
La mine să ajung nu pot,
Mi-e sufletul uitat în carte
Şi mâna-mi tremură din cot.

Îmi bate noaptea într-o pleoapă,
Tu mă priveşti, dar nu mă vezi
Şi lacrima în mine sapă
Ca o omidă prin livezi.

Cu zodiacul mă tocnesc,
Saturn e încă retrograd
Şi aripile nu-mi mai cresc,
Nu pot să zbor, dar nici nu cad.

Scama de pe haină

Sub umbra lunii noi a înflorit măslinul
Şi cerul lăcrimează de multe săptămâni,
În ochii plini de patimi îngenunchează crinul,
Ca focul sfânt să ardă în valea dintre săni.

Himere stau de veghe ca pescăruşii-n vamă,
Tributul îl plăteşte chiar visul înfăşat,
Ciulinii sorb din irişi lumina fără teamă,
Căci scama de pe haină-i trecutul neierat.

Nisipul se-nfioară, clepsidra se-nroşeşte,
Se-mpărtăşeşte sfântul la ultima răscrucă;
De pe spinarea dunei, un înger ne priveşte,
Îmbrăţişaţi cu vântul, cum stăm pe sfânta cruce.

Nu-i cruce din stejar, e cruce de lumină,

În bătaia penitei

Noi am răscumpărat trecutul pe vecie
Şi vinul de pe buze l-am împărţit la cină,
Cât îmi scriai în suflet eterna poezie...

Prin ochii inimii

Îi se deschide cerul şi vezi un chip de înger,
În mână tine sceptrul, pe frunte nimbu-l poartă
Şi pieptul îti tresare ca străbătut de-un fulger,
Dar mâinile din rugă nu vor să se despărătă.

Priveşti cum nesfârşirea spre margini se întinde,
Cum voalul de mireasă se ţese doar din crini;
Când inorogi duc vise ascunse în secunde,
Să mă aştepţi ca mire, să mă dezbraci de vini!

Am fost trecuţi prin focul adus de Prometeu,
Mi-ai împletit cununa din lotusul cel sfânt
Şi-n ochiul meu adesea ai fost ca Dumnezeu,
Ce mi-a sădit în suflet întâiul legământ.

Nu va putea minutul să-nghită veşnicia,
În ieslea cea săracă ne naştem ca Iisus;
Din sărbătoare vieţii rămâne poezia
Şi-n aburul luminii urca-vom tot mai sus.

Dincolo de cele nouă ceruri

Că te-aştept cu soarele-n privire,
Ai ştiut de când te-am cunoscut;
Pe cămaşa ta, de înger-mire,
Florile iubirii le-am cusut.

Am ascuns trecutul într-o criptă
Şi-aş fi vrut să nu-ţi mai spun nimic,
Dar s-a dat în pieptul meu o luptă
Şi căzând, credeam că mă ridic...

Am umblat prin arşiţă şi geruri,
Şi-am privit, prin poarta descuiată,
Dincolo de cele nouă ceruri,
Unde am mai fost şi altădată.

Am simţit parfumul tău de astru,
Aurora îti creştea din mâini,
Dar vindeau la colţuri pe-un piastru,
Visul de mai multe săptămâni...

Am tăcut o viaţă şi-ncă una,

Poezie

Am dormit sub frunza unui tei,
Pentru moarte am plătit arvuna
Şi-am venit 'napoi, dacă mă
vrei...

Cercul de lumină

De treci prin cercul de lumină,
Nu vei putea să vii-napoi,
Chiar dacă zeii se încină
La primul soare, pentru noi.

Vor curge apele celeste
Să spele lumea de păcat,
Dar tu primeşti lumina zestre
Şi mergi spre Tatăl vindecat.

Păseşti pe umbre-ncercăname,
Ca pe oglinzi din cer,
La poarta lumii, însemnate,
Stau clipele într-un ungher.

De-ntorci privirea câteodată,
Îți pare rău că ai plecat,
Când vezi o umbră-ndoliată
Cum stă sub cerul aplacat.

Oricum ar fi, e înainte,
Pe orice drum mai e de mers,
Dar de-ai primit veşmintă
sfinte,
Îți laşi trăirile în vers.

Mâinile mele din mâinile tale

Mâinile mele în mâinile tale -
O rugăciune de fluture orb,
Roua stelară cazută-n sepale,
Lumina din aripi albe de corb.

Mâinile tale în mâinile mele -
Săgeată din iris trimisă spre El,
Agheasma din buze venită să
spele
Trecutul pe care îl port în inel.

Mâinile tale din mâinile tale -
O zi de zidit de-ar şti că mai ai,
Cu strigătul nopţii ascuns în
vocale

Şi-ar spune atât: iubite, mai stai!

Mâinile mele din mâinile mele -
Segmente de drepte cioplite în lut,
Cu fulgere albe ascunse sub piele,
E viaţa în care doar eu m-am durut.

În forma mâinii

Când cerul şi pământul îţi sunt ca
două mame
Şi vântul dintre coaste e cântul unui
nai,
Desprinzi de pe retină culori şi
holograme
Ca îngerul ce ştie că s-a întors din
rai.

Ai buzele de gheăţă şi parcă-s
zugrăvite,
De simţi săgeţi în umeri, lumina te
îmbrăcă,
Cu firul smuls din soare sunt zările
tivite
Şi crucea iar trosneşte, voind să se
desfacă.

Pe ape o icoană pluteşte în derivă,
O umbră se smereşte când treci pe
lângă ea
Şi-n forma mâinii tale stă lacrima
captivă,
Dar flacără albastră să o topească
vrea.

Am văzut un poem

Am văzut un poem săngerând pe o
frunză,
L-am privit în oglinda întoarsă
invers
Şi-am văzut cum de-o viaţă aşteaptă
o muză
Să scoată lumina afară din vers.

L-am privit dintr-o parte într-un fel
nelumesc,
Semăna cu un clopot tăcut din avlie,
Pe genunchi m-am lăsat şi-am vrut
să-i vorbesc,

Dar simteam cum cuvântul mă
arde sub ie.

Să adun ca-ntr-o glosă cuvintele
arse,
Pun scrum lângă lacrimi, un Atos
zidesc,
Sub spuză cărările parcă-s
întoarse
Şi-n mine se-aude ecou îngeresc.

Mângâieri de înger

Se deschide cerul, marea parcă
geme,
Tu îmi scrii pe pleoape alte
teoreme,
Nu mai ştiu de-i noapte, nu mai
ştiu de-i zi,
Nici cum se conjugă verbul "a
trăi".

Tot ce-i azi e ieri, ce e mâine-i azi,
Se comprimă timpu-n muguri
verzi de brazi,
Pieptul mi-ește gol, inima-i la
tine,
Nu-nțeleg prea bine ce-o să fac cu
mine.

În oglinda verde clipa pribegieşte,
Mâinile te vor, gura te doreşte
Şi am pus condeiul să îl ard pe
rug,
Nu mai am cuvinte, nu mai vreau
să fug.

S-au născut poeme chiar pe dunga
lunii
Şi pe dosul mâñii mi-au tot scris
străbunii,
Într-un cuib de vulturi am dormit
o noapte
Şi băut lumină - miez de mere
coapte.

Sufletul te cheamă într-o limbă
nouă,
Alfabetul morsei este rupt în
două,

În bătaia penitei

Poezie

Gândul tău prin mine umblă ca un fulger

Şi îți simt iubirea - mânăieri de înger.

Maria Ieva din volumul de versuri „**Foşnetul umbrei**.”

Ale cui sunt mâinile?

Ale cui sunt mâinile care scriu?

Le privesc uneori mirată
şi nu înțeleg de ce nu au niciun gând.

Ale cui sunt mâinile
care cunosc forma trupului tău,
ca pe o picătură de rouă,
ca pe o cuminecătură,
ca pe un vals de fluturi,
ca pe o gazdă a sufletului meu?

Ale cui sunt mâinile, ale cui?
Îmbujorate uneori, le privesc cum sărută mâinile tale.

Filă cu filă,
cuvânt din cuvânt,
lumina din mine
îmbrăţișează Lumina din tine.

Ale cui sunt mâinile, ale cui?

Sărutul îngerului

O, sărman suflet,
cum nu îți înțelegi rătăcirea!
Încă îți este teamă de iubire,
îți este teamă să fii al ei?

De ce te împotriveşti
şi minciuna îți-o faci adevăr?

O, sărman suflet,
cum rătăceşti în casa
cu perejii zugrăviţi în alb,
câtă tăcere ascunzi
între două bătăi de inimi.

N-ai înțeles că nu ai unde să fugi?
La fiecare colț te pândeşte
iubirea...

O, sărman suflet, câtă împotrivire,
câtă durere pentru sărutul

îngerului!

Ne-am întors la tradiții

Plângem cu lacrimile părinților,
cu crucile cusute pe ii,
pentru fiul de ieri,
pentru frica de mâine,
pentru primăvară din ochii lor
şi pentru iernile din inimile noastre.

Ne-am întors la tradiții
îl răstignim pe Dumnezeul din noi,
la răscracea gândului,
pe colile albe,
pe iernile înroșite,
pe spuza amintirilor,
în care soarele încă scapă după umbra mâinilor noastre.
Ne-am întors la tradiții,
pentru o moarte
care nu mai este a noastră,
pentru un noi care nu mai există,
pentru o cruce cusută în ie
şi pentru un mărgăritar roşu.
Ne-am întors la tradiții
fără să fi fost plecați vreodată.

Două suflete în unu

Din doi în două, înainte de cină,
îşi număra Dumezeu îngerii:
unul pentru Cain, altul pentru Abel;
unul pentru Adam, altul pentru
Sara;
unul pentru Iov şi altul pentru tine.

Nu-mi da, Doamne, îngerul!
Nu-l strica pentru mine!
În ziua de apoi
ai să mă întrebă ce am făcut cu el
şi n-am să îl pot înapoia;
n-am să ştiu cum să îl eliberez
din strânsoarea sufletului meu,
cum să îl redau ţie pe fiul fiului
meu
şi atunci vom veni împreună
şi ne vei număra ca două în unu.

Tăcerea fiului

Când te-am întrebăbat despre inimă,
mi-ai spus că este un Everest

cu vârful în jos.

Când te-am întrebăbat despre
ochi,
mi-ai spus că sunt oglinda
cerului.

Când te-am întrebăbat despre
mâini,
despre euglena verde
şi despre ouăle de şarpe,
ai zâmbit.

Dar, când te-am întrebăbat
despre ochiul inimii
şi despre conul de pin,
mi-ai răspuns prin tăcerea
fiului.

Visul palmelor tale

Iubirea mea este ca oricare alta
şi totuşi nu se asemănă cu
niciuna.

Vântul de sub coaste
mi-a purtat fluturii
spre cupele crinilor
şi cu roua din ochii lor,
în cea de-a şaptea zi,
am sărutat visul palmelor tale.
Lacrima mea este ca oricare
alta
şi totuşi nu se asemănă cu
niciuna,
în cea de-a şaptea zi
le-ai dat crinilor aripi de fluturi
şi vântul i-a aşezat
în inimile noastre.

O îmbrăţişare adamică

Am cunoscut o pasare
şi ea m-a cunoscut pe mine.
Ne priveam
de pe marginea păpastiei,
ea lângă lună,
eu lângă soare
şi-am făcut să zburăm
una cu aripile celeilate,
să străbatem hăul
ascuns între pleoape,
ca o îmbrăţişare adamică
a celui ce urma să vină.

Poezie

Denisa BACHMATCHI

Copacul meu

Am plantat un copăcel,
A dat roade el nițel,
Dar când toamna a plecat,
Zăpada l-a îmbrăcat.

El e copăcelul meu
Ce strălucește mereu,
Primăvara, vara, toamna au trecut
Și iarna l-a uscat și a durut.

Atunci tata l-a tăiat
Și lemnul lui îmi ține de cald,
Căci al meu copăcel,
A fost mândru, voinicel.

Roxana POPESCU

Școala Gimnazială Nr. 3 Oțelu Roșu
Prof. coord. Eleonora CUCURUZ

Țara mea

Țara mea cu bogății,
Cu ape limpezi și câmpii,
Cu munți înalți și dealuri line,
Mereu aş locui în tine.

De ce alții te părăsesc?
Aici vreau eu mare să cresc,
Eu stau aici, aici muncesc,
Căci eu pe tine te iubesc!

Rebeca JUGARU

Școala Gimnazială Nr. 3 Oțelu Roșu
Prof. coord. Eleonora CUCURUZ

Țara mea

Au munți, câmpii și dealuri,
Au măndre spice-n lanuri,
Au râuri crataline
Și brațe multe să le-mbine.

Este țara mea frumoasă,
Veșnică, armonioasă,
N-aș pleca din ea vreodata,

În bătaia penitei

Pentru c-o iubesc pe toată.

Victor Eftimiu - Murim Si Noi

Cu fiecare dintre cei
De care moartea ne desparte,
Murim și noi lăsând o parte
În fiecare dintre ei ...

Imagini ... gânduri ... doruri ... vise
Adorm în stinsele priviri,
Un cer întreg de amintiri
În pleoapele pe veci închise ...

<http://www.versuri-si-creatii.ro/poezii/e/victor-eftimiu-7zudnps/murim-si-noi-7zudsss.html>

IOAN ANDREICA

Libertate

La fereastra de la apartamentul ce îl vizitam destul de rar, se odihnea un porumbel ce părea scăpat din ghiarele unei pisici lihnite de foame. Am evitat să deschid geamul pentru a nu îl determina să zboare în halul care arăta. Frământările mele înainte de a mă preocupă de interiorul apartamentului de la parter era pătania porumbelului gândindu-mă că a fost norocos dacă a scăpat de vreo pisică și acum se odihnea triumfător la fereastra mea. Și totuși supărarea lui era destul de grea, stătea gârbovit la colțul de la pervazul ferestrei sperând că acolo v-a fi protejat de pătania dinainte. Am hotărât să-i

acord porumbelului șansa de a se reface și să urmăresc evoluția lui, să las fereastra închisă. Priveam prin geam de la distanță peisajul și puținele flori scăpate și ele de cositoarele lucrătorilor de la Florisal, parcă nume destinat îngrijirii florilor și nu malatrării lor, și am decis marcarea florilor din fața blocului, cu țăruse. Aveam și topor în casă și țaruși, doar dispoziție trebuia. Țarușii erau la îndemână pregătiți. I-au toporul și țarușii, închid ușa și trec în grădină pentru scopul propus. Pământul era uscat, porumbelul mă acceptă nu se îngrijorează de mine și eu îmi continuu opera cu nepăsare, eram două ființe rănite în aceeași dimineață. Toporul alunecă pe mâna stângă și apare un sânge roșu închis la culoare, demult nu mai avusem ocazia să îmi văd coloratura săngelui, nu fusem rănit fizic demult să îmi analizez săngele prilej de a îmi pune întrebarea oare aceasta să fie cauza problemelor mele medicale. Mi-a dat de gândit asta și mi-am propus că voi cerceta cauza. În timp ce analizam situația săngelui meu cu un ochi la porumbel să nu se simtă deranjat și dacă poate să zboare, apar trei băieți de vîrstă primelor clase școlare și salută respectuos: „Sărut mâna”, curios de amabilitatea lor deoarece îmi erau vecini și nu prea îmi puneau întrebări acum se încumetă:

- Dar, ce faceți?

Le-am răspuns cu aceeași amabilitate și respect și că doresc ca florile să fie protejate. Urmă o altă conversație a lor, care schimbă registrul:

Dar porumbelul e al nostru

- Da, e bolnav, cineva l-a atacat, poate o pisică

Da, spune copilul mai mare, are ceva la ochi, noi l-am curățat și tratat cu spirt

- Foarte bine, dar acum e obosit trebuie să se odihnească și apoi v-a zbura el. Copiii au fost de acord deși nu doreau acest lucru, aruncându-mi o privire oacheșă, și afirmând iar că e al lor, eu explicându-le că nu e voie să țină în captivitate păsările. De sus de la etaj o conlocuitoare mă atenționa că băieții de dimineață se joacă cu porumbelul obosindu-l și că e nedrept ce fac, și că oare ei nu au părinți. Am convins băieții că, e bine să lase porumbelul să se refacă și apoi să vedem dacă zboară, afirmând ei că zboară dacă îl arunci sus dar iar cade și ei îl îngrijesc. Propunerea mea de a lăsa porumbelul să se odihnească i-a mâhnit pe băieți și s-au retras posomorâți. Când am terminat munca am trecut pe lângă băieți care stăteau la distanță, erau tot posomorâți, nemulțumiți de intervenția mea. Din casă am urmărit porumbelul, aflat acum în siguranță, a început să ridice capul se scutură optimist, se orientează ce posibilități de zbor are și printre-un avânt își ia zborul. Era liber din nou. Am deschis geamul, am aerisit camera și meditația curgea spre destin. După un timp încurajați de o fată care plimba un câine, se apropiere băieții, doar au cercetat discret unde era porumbelul. Cercetarea lor era uimită pentru că porumbelul dispăruse. De la masa mea de scris se auzea glasul porumbelului ce se odihnise în pomul din apropiere, glasul chemării, glasul regăsirii. Suratele își anunțau și ele chemarea. Gândurile mele zburau și ele la oameni, la păsări, la copilărie.

Diana MARIŞ

Sărutul din amurg

Aievea în timpuri pierdute, amurgul a stat martor unei iubiri. Licărirea soarelui pierdut în zarea mării reflectă două chipuri umane, doi îndrăgostiți își mărturisesc dragostea la marginea mării.

Ca o perdea, amurgul roș-violet le ascunde dragostea. Luna plină argintie, cu lumina ei de neon se reflectă pe suprafața apei arătându-le chipurile îndrăgostite. El îi dă un sărut cald, aprins de ultimele raze ale soarelui, e sărutul din amurg ea îl primește emoționată.

Fata îndrăgostită e puțin tulburată, o lacrimă îi cade de pe obraz. O adiere usoară o transformă în mii de stele.

Între cer și pământ două lebede zboară grăbite, aripile lor duc în depărtări iubirea. Sărutul din amurg e ca un joc între noapte și zi între zi și noapte, când iubiții își găsesc un loc să-și arate iubirea. Aici sărutul din amurg e veșnic, iubirea nu cunoaște limite, doar ei plâng pentru că pot să-și împartă un sărut.

Fascinația neantului alb

Pe masa mea a poposit o hârtie albă.

O hârtie albă, ca o pasare obosită.

A venit pe masa mea, a găsit doar stiloul, mă căuta pe mine, îmi căuta mâna.

E atât de albă și imaculată..... atât de albă....

Mă cheamă spre ea, spre neantul alb, cu ochii, cu mâna, să scriu ceva, câteva cuvinte, să-i învelesc trupul cu mângâierile calde ale cuvintelor mele.

Și e atât de albă.....

Iar eu stau și o privesc, nu mi găsesc cuvintele, albeața ei mă ține locului, parcă îmi oprește toate gândurile. Ce aș putea să scriu ? Știu că am nevoie de multă sinceritate, căldură și puțin suflet.

Întind mâna, o mângâi, îi simt chemarea, degetele vibrează nesigure. Mâna mea se odihnește puțin, se cufundă în imacularea ei.

Moliciunea ei mă conduce cu ochii mișii într-un neant alb. O liniște profundă mă cuprinde. Aceasta este locul unde mă odihnesc, oaza mea, un loc știut doar de mine.

Mă aşez cu tâmpla pe albeața câmpului și ascult. Ființa mea se contopește cu tot ce-i în jur. Am impresia că aparțin acstui loc. Acum e nemîșcată, strălucitoare, așteptând doar să fie folosită.

O simplă coală albă care poate să-mi adune toate gândurile sau să le alunge în visări.

Mihai ANCA

Culorile vieții

Am fost odată cu tatăl meu într-o excursie pe Muntele Mic. Era iarnă, iar în jur zăpada albă ca diamantul picta verdele brazilor.

Am fost să asist la un concurs de schi, iar acest concurs a sădit în mine dorință de a încerca un sport nou.

A doua zi am mers împreună cu tatăl meu să învăț să schiez. Era superb. Am descoperit în mine talente ascunse, alte culori ale vieții.

Robert CIUCĂ

Spre lumea visurilor

Visul reprezintă eliberarea omului din stres, durere, suferință.

Visul este o stare frumoasă. Când visăm primim puteri nebănuite. Putem face tot ceea ce vrem.

Toată lumea visează. Unii visează ca să ajungă pe altă planetă, alții să devină oameni de știință etc.

Problema este că odată ce îți dorești ceva, să nu te oprești nicio clipă în a-ți pune visul în aplicare pentru a putea să fii fericit.

Andrada Brîndușa KESZEG

Rândunelele

Într-o primăvară, în grădina casei mele, se învârteau în zbor rândunele. Mi-au atras atenția prin felul în care zburau și ciripeau. Cred că se certau pentru locul în care aveau să-și construiască cuibul. După câteva zile rândunelele au

început munca. Se pare că au ajuns la o înțelegere. În grajd era cald, iar cuibul era ferit de ploaie și de vânt. Zile întregi cele două păsărele au cărat paie, mușchi, firicele de iarbă și pământ umed. Într-un final cuibul era gata. Trecuse ceva timp, când, într-o zi, am auzit gălăgie în grajd. Mare mi-a fost mirarea în clipa când am zărit deasupra cuibului ciocuri uriașe. Erau puișorii de rândunică abia scoși din ouă, înfometăți, iar părinții lor erau plecați după hrana. Zilele treceau, iar puișorii devineau mai puternici și mai frumoși. Crescuseră atât de repede și stăteau înghesuiți în cuibul lor. Cel mai greu a fost momentul în care ei au învățat să zboare. Așa cum părinții ne ajută să facem primii pași, la fel și rândunelele își îndemnau și își încurajau odrazdele să zboare. Începutul cu începutul ei s-au desprins din cuibul lor. Cât era ziua de mare zburau prin grădină, se aşezau pe viața de vie, la umbră, iar seara se adăposteau în grajd.

Timpul a trecut, toamna a venit, iar familia de rândunele se pregătea să-și părăsească cuibul, se pregătea să zboare către țările calde. Eram atât de tristă când le vedeam zburând fără noimă prin grădină. Le vedeam cum își luau rămas bun de la fiecare colțisor. Se înălțau în zbor, apoi coborau spre adăpostul lor, încercând parcă să-l mai primească încă o dată, înainte de plecare, ca să nu-l uite. Mă priveau și pe mine ciripind vesel, dar eu eram prea supărată de plecarea lor. Vroiam să rămână mereu în preajma mea, să rămână în cuibul lor cald și peste iarnă. Zadarnic încerca mama să-mi explice că plecarea rândunelelor era un lucru firesc, căci eu eram prea mică pentru a înțelege. Bunicul m-a liniștit asigurându-mă că păsărelele vor reveni la primăvară, la noi în țară și vor reveni la cuibul lor. În acel moment o rândunică a zburat spre mine, m-a atins ușor cu aripa, apoi s-a așezat alături de celelalte, în viața-de-vie. Așteptau ceva, așteptau un semn de la mine, așteptau să-și ia rămas bun. Văzându-le, tristețea mea s-a risipit într-o clipă, apoi le-am zâmbit cu gândul la revederea noastră. Am șoptit ușor: „Aveți grija de voi! Să vă întoarceți cu bine!“

Iarna a trecut cu greu. Uneori intram în grajd, priveam cuibul gol și mă întristam. Odată cu apariția soarelui bland, primăvăratec, două dintre rândunele au revenit la cuibul lor. Rândunica a făcut ouăle și le-a cloicit destul de timpuriu. Înainte de lăsarea frigului ea avea deja două rânduri de pui pregătiți pentru plecare. Eram atât de bucurioasă când vedeam familia întreagă de rândunele zburând de colo, colo, prin grădină. La începutul fiecărei toamne plecau, iar primăvara, cel puțin două dintre ele reveneau la cuibul lor.

Într-o primăvară rândunelele nu au mai venit. Le așteptam cu nerăbdare, dar în zadar. Cuibul era tot gol. Îmi imaginam că rătăciseră calea, dar cel mai greu de suportat era gândul că ele pieriseră pe drum. Astfel au trecut doi ani, ani în care cuibul rămas gol s-a degradat și a căzut. Nimic nu mai amintea de adăpostul rândunelelor, dar eu mă gândeam la ele. În primăvara următoare două rândunele au apărut în grădina mea. ușa grajdului era închisă, dar ele au intrat pe fereastră. Au intrat și au ieșit de câteva ori, apoi s-au apucat de treabă. În câteva zile cuibul era gata. Îmi puneam mereu întrebarea: „Oare erau rândunelele crescute aici sau erau altele?“ Își construise că cuibul în același loc, chiar dacă din cel vechi nu mai rămăsesese nimic. Coincidență sau nu, pentru mine nu mai conta. Mă bucuram că aveam rândunelele din nou aproape și speram din tot sufletul meu de copil să revină mereu aici, în cuibul lor cald.

Anotimpurile

Anotimpurile sunt patru surori, patru fete, dar cu firi diferite.

Primăvara are o fire blandă și aduce veselie împrejurul ei. Natura întreagă se bucură și renaște. Verdale ce împodobește totul, ghioceii care-i vestesc apariția, zambilele cu miroslor puternic și copacii care înfloresc,

păsările care reîntoarse din ţările calde îşi refac cuiburile, ogoarele ce aşteaptă să fie arate şi însămânțate, turmele de oi ce împânzesc dealurile, toate acestea ne arată câtă importanţă are pentru noi oamenii acest anotimp.

Nici nu băgăm bine de seamă şi primăvara trece lăsând locul surorii ei mai calde.

Vara este caldă, are o fire mai veselă, mai pusă pe şotii. Are părul asemenea lanurilor de grâu ce aşteaptă să fie secerate. Ea ne dezmiardă cu căldura neegalabilă şi cu binevenita vacanţă de vară, aducându-ne relaxare, multă relaxare. Câmpurile sunt pline de flori multicolore, albinele culeg polenul, întreaga natură continuă veselia începută de sora ei, primăvara. Tot ceea ce e frumos trece repede, parcă prea repede şi astfel vara îi cedează locul surorii ei, toamna.

Cea mai bogată dintre surori, toamna, trimite spre pământ un văl de brumă argintie, iar natura îmbracă haine galbene, roşcate, maronii. Copacii îşi dezgolesc crengile, rămânând goi, singuri şi trăişi. Păsările pleacă părăsindu-şi grăbite cuiburile. Totul în jur e mohorât şi trist. Doar pe ogoare, livezi şi vii gălăgia este în toi. Roadele sunt adunate şi puse la păstrare. Încetul cu încetul toamna, scuturându-şi încă o dată haina ruginie, pleacă, nemaiuitându-se înapoi, lăsându-ne pe mâna surorii ei, iarna.

Iarna, cu firea-i rece şi capricioasă îşi intră încet, încet în drepturi, căutând să acopere cât mai repede întreaga natură cu mantia ei albă şi pufoasă. Văzând că nu este luată în serios, ne mai trimite câte un ger de crapă pietrele. Miros de lemn ars, flori de gheăţă la ferestre, obrajii roşii de copii care vin de la săniuş, doar în acest anotimp întâlnim. Pe lângă capriciile ei, ne aduce magie, căldură în suflete şi în case. Acum e vremea colindelor.

Fiecare fiică a anului îşi etalează frumusetea şi măiestria asupra naturii. An după an, anotimpurile se succed unul după altul, urmându-şi cursul firesc, desfăşându-ne cu frumusetea şi culorile lor.

Milostenia

Într-o zi o femeie săracă care avea şapte copii a venit să se roage la o biserică din apropierea casei sale.

Femeia se ruga pentru sănătatea copiilor săi, deoarece venea iarna şi nu avea ce să le pună pe masă. Mâncarea le lipsea de câteva zile, dar femeia nu cerseea, mergea în fiecare zi la biserică să se roage.

Într-o zi femeia se îmbolnăvii şi zacea la pat. Nu avea bani pentru medicamente, nu mai avea nicio pâine să le pună copiilor săi pe masă, nu mai avea nimic. A ajuns în punctul în care nu mai putea nici să se ridice din pat. Copilul său cel mai mare se numea Ion. El s-a dus la biserică pentru a se ruga. S-a rugat atât de tare, încât vocea sa se auzea până în spatele bisericii. Un om îl auzi şi i se făcu milă.

A doua zi omul se dusese la femeie acasă cu alimente, medicamente şi bani. Femeia îi mulţumii, dar ea nu dorea banii, ea îşi dorea doar sănătate să aibă ea şi copiii săi.

Bărbatul a plecat şi s-a făcut nevăzut. Femeia s-a rugat în fiecare seară pentru binefăcătorul ei întrebându-se „A fost trimis de Dumnezeu omul milostiv ca un înger păzitor?“

O toamnă tristă

Sub adierea răcoroasă a vântului, toamna, zâna recoltelor, îşi face apariţia pe meleagurile noastre, purtând pe cap cunună din frunze uscate şi brâu din roadele pământului la mijloc.

Ea bate la uşa stăruitor, încercând din răsputeri să-şi facă simŃătă prezenŃă. Ochii mei priveau pădurea zdrenŃuită de vânturi.

Soarele palid şi ostenit, sleit de puteri, se lasă la vale apropiindu-se de crestele golaşe ale codrului. Măsuram cu ochii zarea, iar ceea ce vedeam era întunecat, iar iarba până mai ieri verde, acum era ruginită, pustiită de soare şi de brumă.

Ce tristeţe mi-a cuprins sufletul!

Dintr-un salcâm firv, a căzut legănându-se o frunză galbenă, ovală, moartă înainte de vreme. Plină de praf, îndoită, străpunsă de acul unei insecte, a rămas pentru câteva clipe atât de neajutorată.

Am privit-o, am ridicat-o, am şters-o de praf, apoi am pus-o în jurnalul meu ca pe o amintire de început de

toamnă.

Pădurea cu pete verzi, aurii, maronii, se împletește perfect cu livezile încărcate încă cu fructe parfumate. Tânărăii își adună în mare parte recoltele, își cară clăile de fân acasă, în țarcuri.

Încet, totul devine mohorât și ruginiu. Au ruginit frunzele pomilor, a ruginit nucul bâtrân înainte de vreme ... iar vântul, își chinuie prada încontinuu, smulgând frunză după frunză, făcându-le să danseze un dans ritmat înainte de a se așeza pe pământ.

Cerul era tulbure, pădurea foșnea, se risipea și se aduna în vârtejuri de frunze uscate, moarte, iar covorul multicolor se îngroșa mai tare. Îmi era milă, mi-era milă de bieții copaci sub a căror umbră mi-am petrecut vară.

În văzduh, în zarva mare, păsările călătoare în fălfăit de aripi, plutesc în stoluri, lăsând în urmă cuiburile și locurile ce le-au fost adăpost. Ele pornesc spre țările calde, către un nou început.

Drumul e lung și primejdios, iar multe dintre ele pier.

Am început să plâng. Plângem vara care s-a dus, plângem plecarea păsărilor călătoare, plângem pentru mine, căci cu ochii mei vedeam doar culorile triste ale toamnei.

Chiar dacă vremea era mohorâtă, măcesii au înflorit pentru a doua oară, semn de toamnă lungă. Pe alocuri, plugurile spintecau ogoarele istovite și sleite.

Sfârșitul toamnei bătea ce la ușă se aprobia cu repeziciune. Copacii ridicau în văzduh brațele goale și înnegrite în semn de rugăciune.

Vânturile ... vânturile se întețeau pustiind ogoarele, livezile, pădurile.

Toamna, zâna belșugului, ne-a vrăjit cu recoltele ei, iar acum, înaiente de a-și lua rămas bun de la noi, ne aduce tristețe, îmbrăcând natura în culori gri-închis, negru.

Glasul pădurii mă cheamă

Atât de prezentă și binecuvântată în viața noastră, a oamenilor și a întregii naturi, pădurea mă cheamă să-i trec pragul oferindu-mi tot ceea ce are ea mai frumos și mai bun, în funcție de anotimp.

Primăvara devreme, pădurea se trezește la viață și mă îmbie să-i trec pragul ca să-i ascult povestea. Ea îi mulțumește lui Dumnezeu pentru lumină, căldură, apă, păsări, pentru aerul curat pe care numai aici îl întâlnim, pentru gingeșele flori vestitoare ale primăverii, pentru ghoicei și pentru oamenii cu inimă bună care-i trec pragul. În acest anotimp al renașterii totul se trezește la viață: gâzele amorțite, păsările întoarse la cuiburile lor, copacii ce-și oblojesc rânilor dezmiereându-și mugurii sub mângâierea blandă a razelor solare.

Este atât de fragilă și firavă în încercarea ei de a îmbrăca haina ei verde de mătase. Pe cât de firavă este, pe atât de rezistentă. Pădurea luptă cu îndărjire, anotimp după anotimp, an după an, pentru a rămâne în picioare în fața tuturor intemperiilor naturii, luptă din răsputeri ca să supraviețuască.

Soarele dogoritor al verii îmbracă pădurea în haina verde cu brâu de flori colorate. Foșnetul frunzelor ce dansează în bătaia vântului mă cheamă din nou să mă răcoresc și să-i ascult în continuare povestea. Ascultându-i chemarea, pășesc pe acest tărâm și mă las vrăjita de frumusețea lui. Păsările îmi dezmiardă auzul cu cântecul lor, copacii mă dezmiardă mângâindu-mă cu frunzele lor, părâiașele ce clipotesc atât de jucăuș în drumul lor îmi alină sufletul, iar verdele de toate nuantele posibile îmi atrage privirea. În jurul meu s-au prinș în horă copacii printre ale căror frunze răzbate lumina soarelui, flori viu colorate, fructe parfumate.

M-am aşezat la umbra unui copac bâtrân, poate cel mai bâtrân și mai mare copac din adâncul pădurii. Aceasta îmi spune că pădurea e tristă, îmi spune că a văzut multe de-a lungul timpului și a trecut prin multe, dar acum mai mult ca altădată, pădurea nu luptă împotriva naturii dezlănțuite, ci trebuie să lupte împotriva oamenilor, a semenilor noștri care-i taie copacii cei mai mari și cei mai frumoși, răpindu-i din frumusețe și răridu-i rândurile. Copaci îngenunchiați de tăietori nu mai apucă să-și strige durerea. În urma lor rămân doar cioturile ce mai amintesc de măreția copacilor de altădată. Pădurea își plângе soarta, dar totuși are speranța că va veni o zi în care alți puieți vor lua locul copacilor tăiați.

Încelul cu încelul, culoarea verde a pădurii pălește, semn că se aprobie toamna. Pădurea își îmbracă haina vestejită. Frunzele copacilor, atinse de bronzul brumei, obosite să-și mai caute un pic de căldură, devin pale,

roșiatice, maronii și părăsesc rând pe rând copacii pe care i-a împodobit până acum. Covorul de frunze pe care calc se sfarmă sub greutatea încălțărilor mele, iar copacii dezgoliți și goi sunt triști. Glasul pădurii mă cheamă iar, dar în zadar, căci sunt prea tristă, ca să-i ascult chemarea, iar eoul se stinge departe pierind încetul cu încetul. Privesc pădurea și încep să plâng, căci o văd atât de pustiită, atât de tristă și neajutorată, iar eu nu pot să-i trec pragul, nici n-o pot ajuta. Doar primăvara poate face acest lucru, dar este atât de departe.

Iarna, pădurea îmbracă haina de argint. Copacii își mișcă cu greu crengile dezgolite asemeni unor fantome încătușate. Viețuitoarele s-au ascuns în vizuini. Pustie e pădurea, pustii îi sunt cărările, pustiu este și sufletul meu. Atunci când fulgii de zăpadă se aştern ca-ntr-un dans pe întreg pământul, pădurea îmbracă haină albă și pufoasă care o ajută să treacă mai ușor peste gerul aspru al iernii. Urma cărărilor nu se mai zărește, iar copacii tăcuți dorm liniștiți. În camera mea e cald și bine. Încerc să adorm, dar nu reușesc. Merg la fereastra poleită cu flori scliptoare de ferigă și-o deschid. Aud din nou chemarea pădurii ce mă-ndeamnă să-i trec pragul, dar de această dată nu-i pot răspunde, fiindcă în jurul meu totul e înghețat și rece.

Astfel, în fiecare anotimp pădurea îmbracă o altă haină, dar chemarea ei este aceeași, mă cheamă să-i trec pragul ca să-i ascult povestea.

Despre mama

Azi nu o să scriu despre mine sau despre mine sau despre altceva, azi scriu despre darul lui Dumnezeu pentru mine, azi scriu despre mama mea.

Îmi amintesc cu drag că miroslul ei era cel mai frumos, obrazul ei era cel mai dulce, iar mâna ei era cea mai caldă.

Îmi amintesc cu drag momentul în care am zărit un chip luminos, am auzit un glas bland. Mai târziu, văzând-o zi de zi, ceas de ceas mi-am dat seama că lângă mine e o ființă magică, iar acea ființă s-a bucurat atât de mult când am rostit cuvântul „MAMA“ sau când am făcut primii pași. În brațele ei am ascultat primele cântece, în timp ce mă legăna. Odată cu trecerea anilor mama a început să-mi spună povești, iar acum mama este prietena mea.

Mama este șatenă, are ochii căprui, este harnică, blandă, înțelegătoare și amabilă. Muncește și acasă, dar și la serviciu. Cu toate că este foarte ocupată își găsește timp și pentru mine. Mă răsfăță cu tot felul de bunătăți, mă dezmiardă, mă învață să fiu cuminte și să-i respect pe cei din jur.

Așa cum o frunză este ocrotită în copacul în care a crescut, la fel și eu îmi doresc să fiu mereu ocrotită în brațele mamei mele. Ea mi-a dat viață, m-a crescut, m-a ocrotit până acum și mă va ocroti aşa cum știe mai bine.

Uneori am sentimentul că nu-mi ajunge o viață, ca să-i arăt cât de mult o iubesc și o prețuiesc.

Mama este totul pentru mine. Știi că fără ea nu aş fi existat. Ea îmi simte toate emoțiile, toate trăirile, ea simte când ceva nu este în regulă cu mine, ea simte când sunt tristă. Pe mama nu pot să o mint, deoarece ea știe cel mai bine ce se petrece cu mine.

Îi mulțumesc lui Dumnezeu, pentru că exist și pentru că o am pe mama lângă mine.

Îi mulțumesc mamei pentru nopțile nedormite, pentru nopțile și zilele în care eram bolnavă, îi mulțumesc mamei, pentru că alergă în camera mea atunci când aveam un coșmar, îi mulțumesc mamei pentru tot ceea ce a făcut și face în continuare pentru mine. Pentru toate acestea și pentru multe altele MAMĂ DRAGĂ eu ÎȚI MULTUMESC.

„Îmi iubesc mama la fel cum copacii iubesc apa și soarele ea mă ajută să cresc, să prosper și să ating cele mai mărețe culmi.“ Terri Guillemets.

Povestea mea

Mă numesc verbul „a străluci“. În comparație cu celealte verbe sunt foarte valoros, deoarece soarele străluceste, diamantele strălucesc, tot ceea ce ating străluceste.

Povestea mea începe cu o mulțime de ani în urmă, când fiecare verb a primit un nume. Multe dintre verbele

care îmi erau prietene, din acel moment mi-au întors spatele. Am rămas singur! În singurătatea mea m-am închis ca într-o carapace până în ziua în care o elevă mi-a alungat singurătatea și mi-a scris numele pe o foaie de hârtie. Din acea zi am alergat prin lume, am văzut o mulțime de caiete în care numele meu strălucea oriunde era scris. Am umblat de colo până colo strălucind mereu, bucurându-mă de o mulțime de prietenii. Cei care îmi întorseseră spatele au început să devină invidioși, încercau să îmi fure din strălucire, dar de această dată eram prea puternic, iar strălucirea mea îi făcea să renunțe.

Am strălucit ziua la fel ca soarele ce strălucea pe cer, am strălucit noaptea laolaltă cu luna care strălucind ușor, mângâia bolta cerească încunjurată de o mulțime de stele. Încetul cu încetul am început să fiu mândru de mine însuși, chiar prea mândru, iar din cauză că străluceam atât de tare am considerat că nu mai aveam nevoie de prietenii. Nu mai aveam nevoie nici de prietena mea care îmi alungase singurătatea. De strălucit, aş mai fi strălucit, dar adevărata mea putere erau prietenii mei pe care îi alungasem de lângă mine.

Am fost căzut, dar cu ajutorul prietenei mele m-am ridicat și am ajuns să strălucesc atât de tare, încât nu mi-a mai păsat de nimeni și de nimic. Cu cât străluceam mai tare, cu atât cădeam în jos și alunecam într-o cădere liberă, dar de această dată am strălucit, încercând să mă agăț de soarele ce strălucește, dar în zadar.

Singur am fost, singur am rămas și asta datorită mândriei mele.

Importanța cărților în viața omului

Îmi amintesc cu drag de cărțile cu ilustrații, frumos colorate și cu litere pe care mi le cumpărau părinții mei în perioada în care mă strădum să învăț primele cuvinte.

Ajungând în clasa I și observând ce frumos ctea doamna învățătoare, am început să citesc și eu cu intonație, respectând semnele de punctuație.

Încet, încet, cărțile cu povești și cele cu poezii au ocupat locul cărților cu ilustrații și treptat a început aventura mea în lumea minunată a cărților.

Acasă am multe cărți ce părinții mi le-au cumpărat, atât pentru școală, cât și pentru cultura mea genearălă. Încă de mică am învățat să prețuiesc cărțile. Pentru mine fiecare carte are o comoară ascunsă care îmi este descoperită abia când termin de citit.

Sub îndrumarea doamnei profesoare de limba română m-am ambiciozat și mai tare. Am citit cărțile recomandate cu foarte multă plăcere. Uneori adormeam cu o carte ce o citeam în mână, alteori o lăsam pe noptieră, dar dimineață mă deșteptam cu gândul la ea, cu cât intram mai mult în pielea personajelor, cu atât mai mult doream să termin cartea.

Fiecare carte ce o citesc mă ajută să învăț lucruri noi și interesante. Prin lectură îmi îmbogățesc vocabularul și mă exprim mai ușor. Tot ce mi se pare frumos într-o carte, expresii, portrete, peisaje, le notez într-un carnețel. Uneori împart cu colegii bucuria pe care o trăiesc după ce citesc o carte. Am colegi care au aceeași pasiune ca și mine, pasiunea pentru lectură. Unii citesc mai multe cărți, alții mai puține, dar ne spunem unii, altora părările.

După ce termin de citit o carte am o mare mulțumire sufletească. Parcă aş fi găsit o comoară, dar nu una materială, ci una a sufletului, a minții care prin lectură se înțelepțește.

Cartea are o mare importanță în viața mea, ajutându-mă să fiu un copil mai bun în tot ceea ce fac.

„Nu este alta mai frumoasă și mai de folos în toată viața omului zăbavă decât cetitul cărților.“ spunea Miron Costin

COPILĂRIA

Copilăria este cea mai frumoasă și mai pură floare din buchetul vieții.

De aici, din lumea copilăriei mele, lipsește cu desăvârșire tristețea, iar mama, ființa cea mai dragă mie, face parte din această perioadă a fericirii.

Pentru mine a fi copil înseamnă să mă bucur de lucruri simple, să învăț să descopăr lucruri noi și interesante, să salvez cât mai multe vietăți, să cred cu tărie în visurile mele.

Răutatea, răzbunarea, ura nu aparțin niciodată copilăriei. Un copil, chiar dacă e necăjit de cineva, uită imediat

Proză

În bătaia penitei

și merge mai departe zâmbind fericit.

Eu ca majoritatea copiilor de vîrstă mea nu am grijile ce le poartă adulții. Lumea mea e colorată.

Mie nu-mi place să mă cert cu semenii mei. Cei care caută ceartă, găsesc împăcare de la mine. Sunt inocență, iar inocența mi se citește pe chip, în ceea ce fac, în felul în care gândesc.

Îmi amintesc cu drag momentele din primii ani de viață, anii de grădiniță. Îmi amintesc sfatul mamei ce mi l-a dat înainte de a merge la grădiniță „Să nu faci diferențe între colegi, deoarece fiecare copil are suflet!“ Povața mamei m-a ghidat până acum și mi-a prins bine.

Uneori mă gândesc cum ar fi viața mea dacă aş fi marginalizată, aş sta singură într-un colț, fără a fi observată și ar fi foarte neplăcut. Doar gândindu-mă la acest lucru am fost prietenă bună tuturor.

Un alt lucru bun ce l-am învățat de la părinții mei este că un copil trebuie să fie bun, modest și priceput la toate.

Am încercat să găsesc o definiție a copilăriei. Din punctul meu de vedere copilăria este cea mai pură perioadă din viață, asemenea unui fulg de zăpadă. E frumoasă, pură ca un fulg, dar trece, se topește imediat.

Ce frumos își amintește poetul Mihai Eminescu de copilăria sa punându-și întrebarea „Unde ești copilărie ...?“ Pot spune că această floare pură din buchetul vieții este o punte între generații. Orice ființă umană, oricât de bătrână ar fi și-aduce aminte de năzbâtiile copilăriei precum odinioară Ion Creangă.

Multe din povestioarele părinților și bunicilor noștri încep cu expresia „Când eram copil“.

George Călinescu spunea „Copilăria nu dispare din noi, ea constituie izvorul permanent din care decurg toate meandrele vieții noastre.“

Mario MIHAILĂ

Verbele certărețe

Era o zi obișnuită și dormeam până când verbul „a trezi“ m-a trezit.

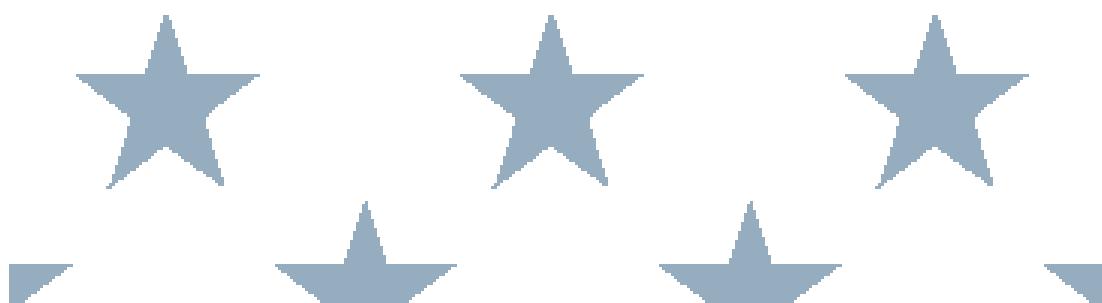
Verbul „a se schimba“ m-a pus să mă schimb din pijama în haine de zi.

Era ora zece când verbul „a se juca“ și „a citi“ au venit și mi-au spus să mă joc, respectiv să citesc. „A se juca“ mi-a șoptit în taină să ies afară și să mă joc cu prietenii mei, să mai fac mișcare, iar verbul „a citi“ mi-a spus că e mai important cititul decât joaca, pentru că mă informez mai mult.

În acel moment al disputei dintre cele două verbe, eu eram confus, până când a venit verbul „a bea“ și le-a spus că-mi este sete. și așa a și fost. Eu am plecat spre frigider, ca să beau ceva. În momentul acela trebuia să-mi fac temele, iar verbul „a scrie“ m-a luat și m-a dus la birou, locul unde temele mele erau pregătite. Când verbul „a scrie“ a câștigat, toate celelalte verbe „a se juca“, „a citi“ și „a bea“ s-au revoltat.

Din cearta verbelor, eu m-am trezit și am constatat că totul nu a fost altceva decât un vis.

Până la urmă a fost amuzant să vezi verbele certându-se între ele.

Proză

În bătaia penitei

Florina DOICAN

Paradisul. Lumea de vis.

„A colora“ este verbul care a reușit să coloreze paradisul. El a reușit să coloreze paradisul prin culorile lui frumoase și pixelate. A dat florilor culoarea roz, un roz aşa de frumos, că nu mai puteai să îți ia ochii de la el. A dat frunzelor un verde aşa de frumos ce se potrivea perfect cu rozul florilor.

Dar, totuși, până a reușit să coloreze a avut un drum greu și lung. Pentru a reușit să coloreze a trecut prin multe. A trebuit să facă rost de apă pentru a putea picta culorile. A avut nevoie și de ajutor pentru a

colora tot paradisul, însă nimeni, nimeni, nu i-a venit în ajutor.

„A colora“ este un verb foarte frumos ce respectă viața în toate nuanțele ei, un verb bun la suflet care colorează nu doar momentele fericite, ci și cele triste. El ajută pe toată lumea, dar nimeni nu îl ajută pe el.

Odată a ajutat un gândacel să nu fie strivit de papucul mare al vecinului lui, iar, când el a fost în necaz, nimeni nu a venit să îl ajute.

El e verbul care a colorat paradisul, l-a curățat de greșeala cea dintâi, l-a vindecat.

Verbul acesta este unul dintre cele mai frumoase verbe care pictează viața, paradisul, își aruncă curcubeul peste toate. El creează lumea de vis ruptă din paradis.

Daniel ȘTEȚ

Vacanța de vară

În fiecare an, în vacanța de vară, eu împreună cu părinții merg la bunici. Îmi este foarte drag la ei, deoarece acolo au foarte multe animăluțe, mai au papagali, găinușe cu puișori, dar și un cățeluș năzdrăvan.

În minte că stăteam la umbră și mă dădeam pe un leagăn când deodată am auzit prin iarbă pâs-pâs și piu-piu și ce să vezi eu m-am speriat foarte tare și am strigat-o pe mama.

- Hai! Repede că se aude ceva prin iarbă și îmi este frică să m-apropii.

Din iarbă s-au zărit cățiva puișori care de-abia au ieșit din ou și nu știau încotro, unde să aplice, căci îi alerga acel cățeluș năzdrăvan și jucăuș care voia doar să se joace.

Atunci eu m-am amuzat și m-am bucurat că acel cățeluș voia doar să se joace, nu să le facă rău puișorilor.

Atunci eu m-am amuzat și m-am bucurat că acel cățeluș voia să se joace, nu să facă vreun rău puișorilor.

Atunci mama s-a liniștit și ea oftând.

- Vai! Băiatul mamei, am crezut că ție și s-a întâmplat ceva rău. Of, când o să crești și tu mare odată îți mai port de grija.

Eu am plecat capul în jos, iar ea m-a sărutat și mângâiat pe creștetul capului cu o mare blândețe și multă dragoste.

Proză

În bătaia penitei

Gabriel PICHLER

Călătorie spre lună

Fragment

Total începuse într-o frumoasă zi de vară după ce eu citisem o carte despre astronauți și navele lor spațiale.

Eu ieșisem afară și mă întâlnisem cu prietenii mei. Le spusesem despe cartea pe care am citit-o. Unul dintre ei îmi spuse că tatăl lui este astronaut. Când eu am auzit asta, l-am întrebat dacă poate să mă ducă și pe mine pe lună.

A doua zi acest prieten mi-a spus că peste două săptămâni va decola o rachetă

plină cu copii de la București spre lună. El mai spusesese și că îmi trebuie o rezervare. Eu îi spusesem să îmi facă rezervarea, deoarece sigur voi pleca. Nu mai aveam răbdare. Așteptam să plec, să văd cum este pe lună, cum este o rachetă în realitate.

Trecuseră două săptămâni. Trebuia să plec la București. În jumătate oră după ce am ajuns în București ne-am luat zborul spre lună.

Racheta era plină cu copii. La începutul decolarei mi-a fost puțin frică, dar am văzut copii mult mai mici decât mine. După trei ore am intrat în spațiu și am făcut prima oprire pe planeta Mâncării. Racheta aterizase la stația de combustibil.

Eu am ieșit să văd cum este pe această planetă. Nici nu am ieșit bine, că nările mi se umpluseră de miros divin. Conduc de miros am ales un loc cu bucate deosebite.

Aly Titel Lifa

Brăduțul

A fost odată ca niciodată un brăduț micuț. În timp ce brăduțul creștea, a venit și iarna.

El a început să obseve cum veneau pădurarii și tăiau câte un brăduț din vecinătatea lui pentru Crăciun.

Brăduțul s-a întristat că pe el nu-l observa nimeni. El era prea mic și prea firav. Nu și-ar fi dorit să devină ornament și să moară, dar se întrista că nu-i arunca nimeni nicio privire.

Anii au trecut și a crescut și el. Acum pădurarii îl studiau, iar el se temea pentru viața lui.

Într-o zi venise fiica pădurarului împreună cu tatăl ei să-și aleagă brăduțul preferat. A trecut și pe lângă brăduțul meu din poveste, l-au privit și au trecut mai departe.

- Nu-ți place bradul pe lângă care ai trecut?

- Nu, e prea înalt. Nu e nici prea stufos. Nu mă atrage cu nimic. Nu pot să împodobesc un astfel de brad. Brăduțul a înțeles că va rămâne în viață, dar nu se va putea bucura niciodată de podoabele Crăciunului.

Proză

În bătaia penitei

Briana Maria LIDA

Un nou început

Este răcoare. De data aceasta mă potrivesc cu timpul. Este răcoare afară, iar în sufletul meu este mai răcoare ca afară, bătând un vânt liniștit și aspru.

Mă gândesc la o altă viață, la un nou început, la o luptă finală și reîncepută între mine și sufletul meu, o luptă care nu poate fi

lăsată în urmă, deoarece oamenii sunt mici și orgoliul mare.

Se zice că lumea e roz. Eu urăsc rozul, urăsc ceea ce se întâmplă în unele zile, urăsc falsitatea, urăsc lașitatea și multe alte lucruri pe care nu le pot suferi, deoarece în sufletul meu au o poveste care încă luptă sau a luptat pentru a avea un loc special în viața mea.

Îmi doresc să o iau de la început, să pot reface totul, să pot avea încredere din nou în oameni și în ceea ce se întâmplă, pentru că acum nici în umbra mea nu mai am încredere, căci dispare la lumină.

Vreau ca totul să fie cum se întâmplă în capul meu, să fie aşa cum mi-am dorit, dar ar fi o dorință prea mare pe care nu o puteam îndeplini decât în trecut, puteam să îmi schimb viitorul, dar am ales să trăiesc după alte reguli, am ales să fiu lașă.

Viitorul o să mi-l creez mai departe acum, luptând pentru el și pentru ceea ce-mi doresc, pentru că toată puterea este în mâinile mele.

Melisa MONTOI

Copacul și barza

Un copac supărat că a rămas fără frunze gândeа că viața nu mai are niciun rost.

Într-o zi o barză ce mergea spre țările calde a obosit și s-a așezat pe ramura copacului să se odihnească. Stând ea pe ramură i-a simțit supărarea și l-a întrebat:

- De ce ești trist?

- Sunt trist că am rămas fără frunze, fără hainele mele de gală. Sunt gol în fața vântului și ploii. Sunt fără vlagă.

- Tu ești puternic și fără frunze, iar în primăvară vei întineri. Alte frunze îți vor croi haină.

- Mulțumesc pentru cuvintele încurajatoare.

- O să vin să te văd în primăvară, a spus barza plecând.

Copacul a prins curaj și a alungat tristețea. Barza a vestit bucuria unei alte primăveri și el și-a ridicat fruntea.

Ariadra BUDA

Viața unui câine vagabond

Eu sunt Albert, câinele hoinar. Îmi place să mă plimb, să hoinăresc. Nu degeaba mi se spune hoinar.

Viața mea este diferită de a altor câini, dar are frumusețea ei. Mănânc resturi din gunoi, de pe

Proză

În bătaia penitei

șosea sau de pe unde apuc. Nu spun, e frumos când te hrănește cineva, dar și a-ți căuta singur hrana e aventuros și frumos. Mi-e teamă doar de cainii mari ce latră noaptea la lună. În rest e bine.

Când plouă fac baie, beau apă.

Cel mai de preț lucru e libertatea. Toată lumea e a mea.

Alexandra Gabriela PODUC

Cerul, sursă de inspirație

Mergând pe stradă, mai exact făcându-mi plimbarea de seară, am observat ceva mai mult decât frumos.

Cerul, chiar dacă ziua se terminase, arăta superb.

Natura plăcută, de un roz ușor, amestecată cu griul care este o culoare neutră, în

concordanță cu acea nuanță de roz arăta extraordinar.

Trebuie să ne facem timp să privim cerul și să nu mai acordăm atâtă importanță telefoanelor.

Pentru mine cerul este ceva foarte relaxant și liniștititor.

Nu contează ce telefon ai, când ai ocazia să admiră înlănțuirea norilor. Captează cu telefonul!

Denisa BACHMATCHI

Happy

Fragment

Elena este o fetiță săracă. Părinții ei sunt despărțiti. Ea stă la bunici împreună cu mama ei, Anastasia și cu sora ei, Roxana. Roxana este cu patru ani mai mare decât sora sa. Când era de vîrstă Elenei ea avea o cătelușă labradorită pe nume Dulci care acum, din păcate este pe moarte.

Elena nu este prea sociabilă când vine vorba de prieteni, sora ei însă, da.

Mama Elenei pleacă des în altă țară la muncă, iar Roxi la facultate.

Elena rămânea adesea singură, numai cu bunicii.

Într-o zi Elena a mers în parc unde a zărit o mulțime de adulți ce se plimbau împreună cu animalele lor și râdeau.

Acest lucru o făcu să cadă pe gânduri pe Elena și și-a amintit de cătelușa sorei ei, Dulci, ce-i putea aduce zâmbete și totodată fericire ...

Lucreția-Mihaiela MARIN BĂNCILĂ

Școala Gimnazială Nr. 3 Oțelu Roșu

Prof. coord. Eleonora CUCURUZ

Pasărea și vântul

Peste coroanele desfrunzite ale copacilor adie vântul de toamnă scuturând și ultimele frunze ale lor. Păsărelele călătoare pleacă vâslind în înălțimi, pe cerul cenușiu, în locuri mai călduroase. Acolo eram și eu printre suratele mele, ascultând adierea vântului. Deodată am auzit din înaltul cerului o voce:

- Cine ești tu?

- Eu sunt o rândunică și mă grăbesc să ajung în țările calde, dar tu?

- Eu sunt vântul și vă îmbogățesc în fiecare an când toamna se grăbește să ajungă aici. Nu te teme însă, voi fi mereu alături de voi și vă asigur un zbor lin și plăcut.

- Mulțumesc, dragă prietene, mă voi gândi mereu la tine și sper că vei avea o toamnă plăcută.

Proză

Lucreția-Mihaiela MARIN BĂNCILĂ
Școala Gimnazială Nr. 3 Oțelu Roșu
Prof. coord. Eleonora CUCURUZ

Frunza

Toamna a sosit prea repede și m-a luat pe nepregătite.

Am început brusc să mă îngălbenesc și parcă asta nu era destul, frigul din timpul nopții a făcut să fiu acoperită de brumă.

- Ce norocoasă sunt, că unele surori au căzut din copac și eu nu! Totuși îmi lipsesc cântecele păsărelor ce în fiecare dimineață îmi făceau ziua mai frumoasă.

Deodată vântul începu să bată mai tare, semn că ziua era pe sfârșite și eu am căzut din copac.

Sara FAUR
Școala Gimnazială Nr. 3 Oțelu Roșu
Prof. coord. Eleonora CUCURUZ

Prima zi de școală

Astăzi este prima zi de școală. Vacanța de vară a gonit prin fața ochilor noștri. De dimineață m-am trezit voioasă și plină de energie pentru a-mi începe noul an școlar. Am plecat mai devreme de acasă, pentru că în această dimineață traficul nu ține cu noi. Ajunsă în fața porții de la școală cu greu, m-au întâmpinat grămadă de colegi în curtea școlii. Multimea de copii și de adulți începea să crească tot mai mult. Cât vedeați cu ochii erau numai copii cu flori immense pe care abia le cărau.

Doamna Director a început să vorbească. Lângă dânsa erau domnul primar și domnul preot. După un mic discurs ne-a anunțat că putem merge în clase. Pe holuri era forfotă mare de copii.

Clasa mea, ei bine, nu era deloc schimbată. Ne-am ales colegul de bancă, cel ce va petrece cu fiecare dintre noi anul școlar și ne-am așezat în bânci. Pe masă erau noile noastre cărți frumos copertate și tipărite cu grija. După ce a intrat doamna învățătoare în clasă, am făcut toți colegii liniște și am ascultat.

S-a sunat. Îmi pun cărțile în ghiozdan și plec spre ieșire salutându-mi colegii și pe doamna.

Pe hol mă aştepta mama. Am plecat spre

În bătaia penitei

mașină.

În urmă m-am uitat și mi-am spus în sine că anul acesta va fi cel mai bun și norocos.

Sara FAUR

Școala Gimnazială Nr. 3 Oțelu Roșu
Prof. coord. Eleonora CUCURUZ

Povestioara mea

Eu sunt o frunză din Londra. Stau zi și noapte agățată de o creangă bătrână de când pământul. De o bucată de timp am început să simt cum copăcelul meu abia mai rezista din pricina vântului puternic de toamnă. Unele dintre prietenele mele și-au făcut bagajul și au plecat, iar pe altele le zăresc în fiecare zi pe șoselele umede de brumă și câteodată îmi pare atât de rău de ele și măntreb:

- Cam cât o să mai rezist eu?

Într-o după-amiză obișnuită, stăteam liniștită pe creanga mea și mă uitam la trecători. Toți păreau atât de îngroziți și însăspăimântați.

Am simțit o adiere de vânt. Deodată au început toate să zboare în sus și-n jos, azvârlindu-mă în aer. Apoi m-am trezit pe șoseaua rece. Aceasta este ultimul lucru pe care mi-l amintesc.

Acum, probabil, toate frunzele au să se uite la mine cu părere de rău, că nu mai suntem împreună.

Toate frunzele colorate de pe beton au format un covor minunat.

Și acum am ajuns la final. Am o povestioară scurtă, dar întortocheată. Știu, știu! Doar e povestioara unei frunze londoneze.

Sara FAUR

Școala Gimnazială Nr. 3 Oțelu Roșu
Prof. coord. Eleonora CUCURUZ

Bogății de toamnă

Bătrâna toamnă cu părul ruginit se plimbă de pe un hotar pe altul. Bastonul ei din lemn dulce lasă în urmă vântul nestatornic. Păsește cu picioarele goale, gonind frunzele copacilor. Strângă în mâna frunzele care foșnesc, dându-le culoare într-o clipită tuturor.

Din plete i se scurg stropi de ploaie și are-un strigăt ascuțit. Își rotește mâna prin aer, iar întunericul cuprinde universul. O rotește din nou, iar lumina își face apariția.

Proză

Toamna aduce un coș împletit cu grijă, în care pune flori multicolore pentru fiecare acțiune din an, gălbenele pentru zilele călduroase cu soare și cer senin, frunze pentru roua dimineții, trandafiri drept curcubeul de după ploaie, margarete drept briza mării și nisipul fin și albăstrelele care o cheamă încet, încet pe bătrâna iarnă.

Roxana POPESCU
Școala Gimnazială Nr. 3 Oțelu Roșu
Prof. coord. Eleonora CUCURUZ

Pasarea și vântul

A venit toamna. Vântul suflă atât de tare, încât toate frunzele din copacul în care stau s-au aşternut pe jos ca un covor multicolor.

Stau singură pe o crenguță, zgribulită și îl rog pe vânt să nu mai bată aşa de tare.

- De ce ai rămas singurică în acest copac? mă întrebă vântul.

- M-am rătăcit și m-am pierdut de familia mea.

Auzind aceste vorbe vântul m-a luat pe aripile lui și m-a dus departe, departe unde mi-am regăsit familia.

Rebeca JUGARU
Școala Gimnazială Nr. 3 Oțelu Roșu
Prof. coord. Eleonora CUCURUZ

Pasarea și vântul

Este seară. Soarele obosit se retrage după dealuri, iar luna semeată își face apariția printre nori.

O pasare zglobie sare din ram în ram în timp ce vântul îi flutură penele.

Supărătă că vântul îi strică jocul printre ramuri, îl întrebă furioasă:

- Vântule, de ce sufli cu aşa mare putere?

Mirat, vântul îi răspunde:

- Pasare dragă, dar asta este treaba vântului. Aşa mă joc eu cu frunzele, cu norii de pe cer și de ce nu, cu penele păsărilor.

Resemnată, pasarea și-a luat zborul și și-a văzut de treaba ei.

...

În bătaia penitei

Bianca BITAY

Escapadă în lumea de ciocolată

Era o zi de 35, luna octombrie. Afară ploua, iar mie nu-mi plăcea acest lucru.

Mă trezisem dintr-un vis. Eram îmbrăcată în negru cu o cagulă pe cap și pluteam deasupra unui lan de ciocolată verde cu pete negre-aurii.

Priveam atentă pereții care mă înconjurau. Am adormit cu lumina aprinsă. Becul pâlpâia.

Auzeam vocea unei persoane cunoscute îmbrăcată în costum de ciocolată albă. Abia puteam să-i văd vestimentația, dar vocea sa îmi spunea: „Vino cu mine! Sari!“

Am alunecat ușor, până-n papucii cu imprimeu de nutela. Persoana mi-a dat un ceas și a dispărut. Pe ceas scria: „Apasă pe ceas și ne vom vedea acolo.“

Am constatat că ceasul avea numere mari. Am apăsat numărul 2360 și s-a auzit ceva de departe.

- Știți cine era? Mama mea care îmi spunea să mă trezesc, iar pe fundal era ceasul deșteptător „ting-ting“.

Cred că am mâncat prea multă ciocolată ieri.

Iulia BOUROȘU

Visul

Fragment

Mergeam liniștită pe poteca de cleștar ascultând cântecul frumos al vrăbiilor. M-am oprit pe un pod să privesc lacul de lavă și lilieci cu coadă ce înotau în el. Stăteam adeseori pe acel pod cu bunica care-mi spunea povesti cu dragoni, prințese și strigoi.

Bunica îmi povestea că strigoii sunt cei ce nu-și găsesc liniștea pe lumea de dincolo. Și tocmai astăzi era 31 octombrie, ziua în care cei morți pot interacționa cu noi, Halloween-ul.

Era poate timpul să merg la cimitir și să pun o lumânare pentru bunica mea ce a plecat de departe.

Ajunsă acolo ...

Alex DĂNESCU

Planeta II

Fragment

Proză

În timpul plimbării cu naveta spațială am rămas fără energie și am aterizat pe o planetă foarte diferită de Terra.

Aici a început povestea mea, o poveste de supraviețuire.

Planeta era plină de creațuri ciudate ce făceau rău celor străini care aveau ghețoul să ajungă acolo.

Scopul meu pe acea planetă devenise repararea navei spațiale pentru a putea scăpa cu viață de pericolul ce mă pândeau la tot pasul.

Eliana PĂDURARU

Soprana

Din când în când îmi place să ascult cu plăcere ciripițul păsărilor.

Într-o zi un ciripit maiestuos mi-a atras atenția. Părea vocea unei soprane. Am zărit-o în salcâmul din grădină. Era o pasare mică, maronie, ce scotea niște sunete minunate. O ascultam fermecată de cântecul ei.

Deodată aud vocea mamei care mă striga la masă.

O ignor.

Mama care se săturase să tot mă aştepte a venit să vadă ce se întâmplă, de zăbovesc atât.

- Vino la masă, se răcește mâncarea, mi-a spus ea.

Eu mi-am pus degetul arătător pe buze, semn să tacă, apoi am arătat spre soprana.

- E o privighetoare, mi-a şoptit mama.

Am ascultat împreună fascinate concertul acestei cântărețe, atât de modeste în infățișare, dar cu un talent inegalabil.

Ariana CIULEI

Toamna pe uliță

A venit toamna pe ulița mea. Pomii sunt supărați, fiindcă nu mai au frunze. Toate frunzele au căzut pe covorul auriu.

Cu toată tristețea frunzelor, copiii sunt bucuroși și se aruncă în covorul colorat de pe marginea drumului.

Pentru mine toamna e o bucurie, culoare, fericire și joc. De când a venit toamna pe uliță

mea sunt foarte fericită.

Salome GYARAKI

Rândunica din pădure

Într-o zi de primăvară Mihai și Andrei au mers în pădure să se joace. Pe drum au întâlnit un câine ce a început să-i însوțească pas cu pas.

Ajunsî în pădure câinele a alergat spre un tufiș. Mihai și Andrei l-au urmărit și au zărit o rândunică rănita.

Din popor știau că nu au voie să atingă rândunica, dar doreau să o salveze, așa că au început să se roage.

O zână a pădurii le-a auzit rugăciunea, a venit, a scos bagheta magică și a vindecat rândunica.

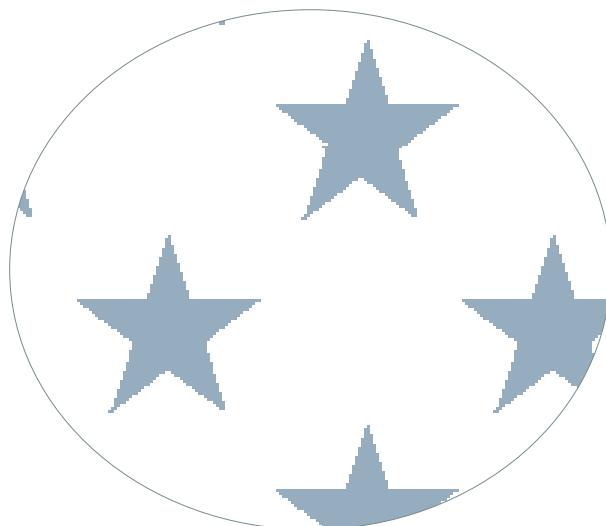
Naomi Debora DĂNILĂ

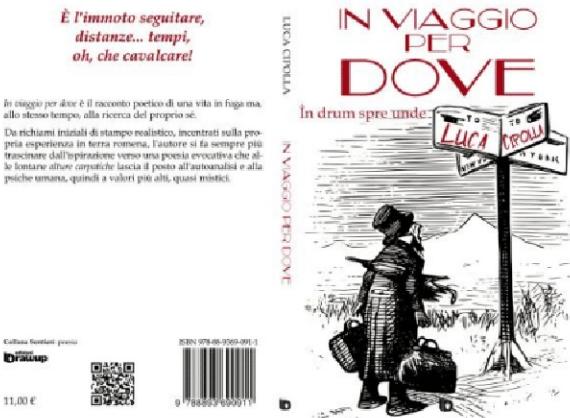
De ce cad frunzele?

Întreaga natură se îmbracă în haine noi ca semn al cursului vieții care cuprinde deodată frunze și ierburi, arbori și vietăți.

Toamna natura își îmbracă haina de rugină, însă frunzele lipsite de apă părăsesc copacul.

De ce cad frunzele? Pentru că își urmează cursul firesc, infloresc o clipă și lasă locul altora din primăvara.

În bătaia penitei

Prezentare de Melania Cuc, scriitoare și jurnalistă bistrițeană (25/09/2013):

"Italianul Luca Cipolla și mare sa dragoste pentru poezia danubiană"

Deși nu este lingvist de profesie, doar un impătimit al Poemului, Luca Cipolla trăiește cu o parte a spiritului său rarăsim în și prin Limba Română.

Cetățean, prin naștere și trăire, al cetății industriale din Milano, Italia, Luca Cipolla este prezent într-o pleiadă de reviste literare, electronice și clasice, care apar în România sau (și) în diaspora românească.

Poet și traducător de poezie din română în italiană, și viceversa, Luca Cipolla și-a câștigat pe merit notorietatea în galaxia poetilor din țara noastră. Colaborator permanent al revistei Boema din Galați, dar și publicând cu ritmicitate spectaculoasă în alte reviste. Este redactor al revistei "Sfera Eonică" din Craiova și colaborator de bază la revista "Boema", "Climate Literare" și la revista internațională online "Starpress". Numele lui apare și în alte reviste serioase din România, dintre care amintim: Oglinda Literară, Nord Literar, Luceafărul, Ecouri Literare, România Literară, Apostrof, Vatra Veche, Climate literare, Luceafărul etc.

Cu abilități de comunicare moderne, el a reușit să atragă atenția asupra necesității dialogului culturală, a „trecerii”, operei scriitorilor din România, dincolo de frunțările europene, în speță, în Italia.

Un exemplu excelent în acest sens, este simbioza literară dintre Luca Cipolla pe post de traducător și micuța poetă Denisa Lepădatu, fenomen care a determinat ca poemele poetei din Galați să fie primească Medalia de argint la Premiul Internațional "Giovani e Poesia" de la Triuggio, ediția a XXII-a. Un alt premiu pentru poezia românească, și care se datorează și traducerii de calitate prestată de Luca Cipolla, este cel de semnalizare pentru poezie în limbă la XVII Edizione del Premio Internazionale "ARTE E CULTURA 2013" din Castel San Giorgio (SA) Italia;

Luca Cipolla a obținut, cu poeme personale scrise în limba română, Premiul III pentru poezie la Concursul Internațional de Poezie și Proză "Limba noastră cea română-Starpress 2013", organizat de revista româno-canado-americana "Starpress" cu ocazia Zilei Limbii Române, pe 31 august.

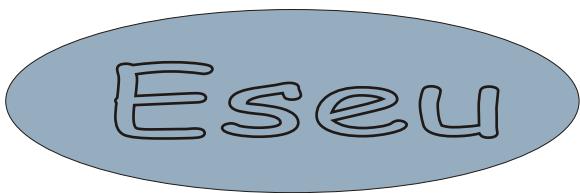
Foarte activ și în sfera editorială. Luca a semnat traducerea în limba italiană din carte "Judecata de apoi", autor Petre Rău, carte care a apărut în ediție bilingvă, Editura InfoRapArt, Galați, 2011. dar și a volumului "Mirajul mamei - cele mai frumoase poezii despre mamă", Editura InfoRapArt, Galați, 2012.

Datorita efortului său intelectual, a fost onorat cu premii și distincții, cum ar fi: Premiul I pentru poezie la Concursul de creație literară "Visul" - Ediția a VII-a; Premiul special al revistei "Boema" pentru cel mai bun colaborator din străinătate în cadrul Festivalului Național de Literatură "Prietenia cuvintelor" din Galați.

Construind o adevarată punte de legătură între poetii celor două țări, Luca Cipolla este încă la începutul drumului său în literatura clasică europeană. Cu un simț perfect al relației umane, el exemplifică perfect intelectualul născut și nu făcut al tinerei generații europene, reușește să își consolideze drumul de poet și traducător în paralel cu profesia prin care își câștiga pâinea zilnică.

Dacă despre calitatea sa de traducător cu virtuți indubitative, vorbesc premiile enumerate deja de noi, despre poetul Luca Cipolla vorbesc versurile pe care le caligrafiază cursiv, într-un limbaj desferecat de rugina convenințelor. Deși Tânăr încă, nu se lasă atras de sintagmele mai mult sau mai puțin licențioase, care, în opinia majorităților scriitorilor junii de pe Mapamond, fac sarae și piperul Poeziei actuale. Luca Cipolla își convinge cititorul cu talentul său, scrie versuri cu impact emoțional dublat de filosofia interesantă a unui ins care vede lumea literară dinspre Vest spre Est. O comuniune de idei interesante își găsesc locul perfect în poemele sale, lucrări bine definite și care reflectă lumea complexă în care trăim azi.

Iată o moștră de poem italienesc contemporan, semnat de Luca Cipolla, și tradus, tot de el, în limba română:

ARACHNE ȘI EU ÎN AȘTEPTARE

Păianjenul țese pânza lui
și singura fiică nu mai ești;
tace sufletul meu în pernă
și arde tămâie
până la o lentă agonie,
fii prezentă dar în concediu,
strălucitor și salubru aerul nu vibrează
și mă emoționezi,
doar de piatră Sinai.
Acum nerușinată hrănești razele
unei pânze
pe care o filezi din zori până-n seară
și în sarcină
pretenția să te numești viață.

Felicitari, Luca Cipolla și, fie ca și vestitul Ovidiu, să-ți cântă încă vers frumos, iubirile (și) la Pontul Euxin.

Melania Cuc”.

O mică recenzie a lui poetului și italienistului român Geo Vasile, căruia în 2013 i-a fost decernat ordinul Stella d'Italia în grad de Cavaler pentru cărțile și studiile sale dedicate promovării limbii și literaturii italiene în România:

“Un onirosurrealist fantast

Poetul și românistul lombard Luca Cipolla este un onirosurrealist fantast. Textele sale poetice par a avea un echilibru al modernității, dezmințit însă de narativitatea oximoronică între absurd amintind de Urmuz și Virgil Mazilescu și angelismul marilor orfici ai adorației fără frontiere. Formal, poeziile sale, rod al unei ingenioase ars combinatoria, învederează simultan tonalitățile contrastive generate de juxtapunerea unor versete și premeditate notații prozaice. Autorul se află în siajul spiritului postmodern al amanților dizarmoniilor și al spulberării bruște a idilismului: “Ca să disting greșeala mă-ncredințez oglinzii,/ și totuși dincolo de râu ajunge să mă uit/la mine și la tine,/ la alții și la alte../Atunci va să-nțelegem jocurile noastre/ unde se-ascunde soarele adesea după nori de fosfor./Nici un costum de scenă/în material/ întregului perceptibil și tăinuit./Iubirea/ să ne piardă ca versuri/intr-un cânt.”. Aparent clar și accesibil, Luca Cipolla este un poet enigmatic dar plin de miez ce -și poate revendica fără complexe inutile o ars poetică de tip Mario Luzi. O poezie a cunoașterii prin ardoare, a conștiinței că perfecțiunea marmoreană tip Canova sfârșește prin a obosi cititorul. Compozițiile sale preferă premeditat impecabilului eroarea necesară ce dă curaj și undă verde feluritelor interpretări, unui evantai amplu de opinii. Luca Cipolla nu aduce în pagină perfecțiunea sferei, ci imperfecțiunea inevitabilă, fragmentul lapidar, dilema, casualul, cu alte cuvinte tot ceea ce sporește vitalitatea, ceea ce Nietzsche numea sentimental Ființării. Poezia lui Luca Cipolla, fără a exclude sentimental infinitudinii, pivotează în jurul fenomenelor în mișcare, immature, în jurul sugestiilor de energie ce transmite formele nedesăvârșirii, impure, umane, emoționante.

Geo Vasile”

Ion TURNEA

„Lăcomia strică omenia.“

Să ne imaginăm o natură bolnavă, o natură care a băut prea multă apă și a adunat prea multă lumină solară și a crescut haotic, a devenit o uriașă cascadă de ierburi, copaci și munți înlănțuiți spre înaltul văzduhului, sufocând în jurul ei orice altă formă de existență și apoi să privim spre un om robit de lăcomia pântecelui și patima alcoolului, un om respingător, un om ce trăiește într-o lume a lui, depresiv, singuratic, scârbit de propria ființă și să fugim mai apoi de toată desertaciunea

acestei vieți, să fugim de lăcomie ca de foc.

Omul care se face rob pântecelui își sărăceaște sufletul, căci mâncarea și băutura fără măsură atrage după sine boli trupești și sufletești.

Cei care își fac idol din pântece, îngrijindu-se în fiecare clipă de hrana și băutura acestuia se vor lipsi de împărația lui Dumnezeu. Paradisul lor este unul stricăios, mâncarea și băutura. Ei nu au valori înalte spirituale ci se mulțumesc cu cele supuse putreziciunii urât mirosoitoare.

Dante Alighieri în opera sa *Divina Comedie* îi așează pe cei ce care și-au pierdut timpul cu slujirea pântecelui direct în iad. El consideră că aceștia nu merită să mai primească o sansă de ispășire a greșelilor în Purgatoriu, fiindcă paradisul lor a fost unul stricăios, mâncarea și băutura. Cei care au ales acest pradis nu merită să cunoască Paradisul sufletelor, adevărata fericire. Ei au ales cele stricăcioase în defavoarea celor nestricioase.

Nu este de niciun folos să ne amăgim crezând că adevărata fericire este una gustativă. Aceasta se pierde cu fiecare îngrijitură și ne transformă în ceea ce savurăm, într-o viitoare hrană pentru viermi.

Lăcomia după plăcerile stricăcioase au mărit și lăcomia iadului după suflete.

Nimic nu este folositor dacă depășește limitele proprii. Dacă soarele încălzește prea mult pământul arde vegetația, în loc să o ajute în creșterea și dezvoltarea sa, seacă apele. Când ploaia cade fără măsură se produc inundații, alunecări de teren. Atunci când vântul uită că rolul său este de a răcori atmosfera și ajuta la polenizarea plantelor distrugе tot în cale. Dacă încarcă un avion peste limită riști să se prăbușească. O corabie ce este supraîncărcată se scufundă. Prea multe vorbe rostite fără rost îți alungă prietenii. Tot aşa e și trupul omului ce se pierde în mâncare și băutură. Cu cât dai mai multă mâncare și băutură trupului, cu atât mai mult îți pierzi sufletul, iar trupul îl îmbolnăvești. Cele mai multe boli trupești provin din lăcomia pântecelui.

Lăcomia pentru băutura te face să îți pierzi stăpânirea de sine, să nu te mai recunoști în gândurile, gesturile, vorbele și faptele tale. Ea se strecoară ușor, asemenea unui șarpe, însă în momentul în care te mușcă tot veninul tău se împrăștie prin corp și mori lent, întâi trupul, mai apoi spiritual. Trupul oamenilor robiți de acest viciu slăbește, se urăște, nu mai are control. Echilibrul de care nu mai dă dovadă trupul se răsfrângе mai apoi și asupra sufletului. O apă lină, o apă ce îți liniștește sufletul cu unduoasele ei valuri în momentul în care se umflă din cauza vitregiilor vremii nu își mai poate stăpâni valurile, nu mai are niciun control și își părăsește albia provocând stricăciuni. Tot aşa și trupul omului, în momentul în care se lasă pradă alcoolului nu își mai poate stăpâni trupul și firea. Trupul devine neputincios iar firea omului se schimbă, poate deveni agresiv, poate lovi pe cei din jur ajungând până la crimă sau poate să devină vesel, să nu se mai controleze în gândire rănindu-și prietenii prin slobozirea cuvintelor fără rost.

Există multe cauze ce împinge pe om spre acest viciu, spre licoarea lui Bachus. Unii încep din curiozitate sau încercați de mândria ce îi îndeamnă să nu se lase mai prejos decât falșii lui prieteni. Am spus falși prieteni, căci un prieten adevărat nu te îndeamnă și pe tine la cădere chiar dacă el a căzut. Un prieten adevărat îți arată că de gravă este situația când nu mai ai stăpânire de sine și simți nevoia să te ascunzi sub masca alcoolului. Alții se refugiază în umbra licorii lui Bachus în urma unor dezamăgiri. Dezamăgirile pot însă să provină din diverse cauze. Unii sunt răniți de persoana iubită, alții nu găsesc înțelegeră în propria familie, unii sunt trădați de cei pe care i-au considerat prieteni, alții își pierd locul de muncă sau nu găsesc un loc de muncă, unora li se

întâmplă să le moară cei dragi și exemplele ar ptea continua. Toate aceste cauze aduc după sine depresia, iar adesea depresia e rezolvată după părerea multora prin băutură. Băutura însă nu rezolvă problemele, ea doar te face să plângi mai cu amar în suferința ta, apoi îți amortește cugetul să uiți temporar de tine, mai apoi te face din om-neom. Un alcoolic mereu se lovește de respingerea celor din jur. Nimici nu se simte bine alături de un astfel de om. El provoacă silă în jur. Mai apoi își îmbolinăvește trupul și treptat își omoară sufletul.

Băutura consumată fără limite duce la pierderea rațiunii, a simțurilor, chiar și a celui mai corect om, aducând după sine numai fapte de rușine și nenorociri.

Omul trebuie să înțeleagă că mâncarea și băutura este necesară pentru ca trupul să se încarce energetic. Nimic supraîncărcat nu funcționează, se strică, explodează.

Iisus Hristos a binecuvântat mâncarea și băutura, acestea două fiind necesare trupului, pentru ca acesta să se întărească și să se încarce energetic, însă nu a pus-o niciodată mai presus de lucrurile spirituale, chiar dacă lipsa ei a dus la neputința trupului și avem ca doavadă în acest sens pilda din pustie: „Și după ce a postit patruzeci de zile și patruzeci de nopți, la urmă a flămânzit. Și apropiindu-se, ispititorul a zis către El: De ești Tu Fiul lui Dumnezeu, zi ca pietrele acestea să se facă pâini. Iar El, răspunzând a zis: Scris este: Nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu.“ (Mat. 4, 2-4)

Nu doar lăcomia pântecelui încearcă pe om, ci și argintul, capra vecinului.

Omul trebuie să se ferească de lăcomie, căci lăcomia îl dezumanizează după cum spune și proverbul popular „Lăcomia strică omenia.“

Pictură: Alex Georgescu
Prof. Gherlinde Lungu

Andrada Brîndușa KESZEG

Crăciunul, o sărbătoare a bucuriei, ieri, astăzi și mâine

Sărbătoarea Nașterii Domnului sau Crăciunul este o sărbătoare a bucuriei, căci faptul în sine este un prilej de bucurie.

Încă din vechime se ofereau cadouri în amintirea celor trei magi. La început aceste cadouri erau mai mult cadori simbolice, Crăciunul devenind treptat sărbătoarea copiilor, căci reprezintă pentru cei mici noaptea magică în care Moșul le împlinește toate dorințele. Pe lângă bradul împodobit și o mulțime de cadouri sub el, noi, copiii, trebuie să știm că aceasta este

Sărbătoarea Nașterii Domnului, Cel ce S-a născut într-un adăpost de animale, a fost culcat într-o iesle, iar animalele l-au încălzit.

În acele zile, pe lângă dorințele noastre ar trebui să ne gândim măcar pentru o clipă la copiii sărmani care au nevoie de hrană, îmbrăcăminte, au nevoie de puțină bucurie, iar această bucurie noi putem să le-o oferim.

Ascultând poveștile bunicului, îmi imaginam cum era Crăciunul pe vremea lui. El îmi povestea că bradul era împodobit cu bomboane și câteva dulciuri, dar pentru aceste lucrări mărunte pentru noi copiii de azi, ei se bucurau nespus. Așteptau cu nerăbdare această Sfântă Zi în care toată familia cu mic, cu mare, mergea la biserică.

Treptat locul bomboanelor și al dulciurilor din brad a fost luat de globuri și alte decorațiuni de iarnă care nu împodobesc doar pomul, ci împodobesc întreaga casă.

Crăciunul sărbătorit de mine este diferit de cel de odinioară, căci noi copiii de azi avem tot ceea ce ne dorim. La majoritatea dintre noi e sărbătoare în fiecare zi, căci dulciurile, fructele, jucăriile, nu ne lipsesc.

Astfel ne pierdem entuziasmul care trebuia să ne cuprindă de sărbători, astfel uităm de adevărata sărbătoare a Crăciunului care constă în Nașterea Domnului.

Am ajuns în punctul în care noi, copiii, păsim foarte rar pe ușa bisericii, din ce în ce mai rar, dar trebuie să știm că acolo primim cu adevărat vestea Nașterii Domnului.

Eu aștept cu nerăbdare această sărbătoare, aștept colindătorii. În casă se simte miros de mere coapte, cozonaci și se mai simte căldura cu care-i întâmpinăm pe cei ce ne fac ziua mai frumoasă.

Se spune că bradul simbolizează Sfânta Treime datorită formei sale triunghilare.

Bradul frumos împodobit așteaptă într-un colț nemulțumit că eu nici nu-l bag de seamă, nemulțumit că nu deschid niciun cadou. Dar eu sunt vrăjită de magia colindelor, de mesajul lor din care descopăr an de an că Fiul lui Dumnezeu s-a născut. Da! Pentru mine acesta e cel mai minunat cadou, iar cele aşezate sub brad nu reprezintă nicio surpriză pentru mine, deoarece sunt lucruri pe care mi le-am dorit.

Din acest motiv pot spune că Sărbătoarea Nașterii Domnului sau Crăciunul din zilele noastre a devenit o necesitate, căci am început să ne dorim lucruri tot mai scumpe.

Încerc să mă gândesc la cum ar fi Crăciunul pentru copiii din generațiile viitoare. Copiii de mâine nu se vor mai mulțumi cu darurile copiilor de azi, la fel cum și noi nu ne mai mulțumim cu darurile primite de la părintii sau bunicii noștri. Având în vedere ceea ce se întâmplă azi în lume, felul în care informatica și tehnologia au avansat, acaparându-ne aproape în totalitate, sunt convinsă că acei copii vor primi daruri cu totul diferite. Ei își vor dori daruri mult mai extravagante și mai costisitoare.

Eu sper din tot sufletul meu de copil ca măcar magia colindelor să le aducă cel mai frumos dar, vestea Nașterii Domnului. Mai sper că această sfântă sărbătoare a bucuriei să nu se transforme într-o simplă sărbătoare a iernii, ci să fie cu adevărat Sărbătoarea Nașterii Domnului sau Crăciunul.

Ion TURNEA

Bolvașnița de azi și de ieri

Nu există om pe lumea aceasta care să nu-și amintească cu drag de satul în care s-a născut. De el te leagă cele mai sfînte lucruri, părinții care îți-au dat viață, copilăria, piatra de temelie a celui ce ai devenit mai târziu.

Localitatea mea natală, Bolvașnița, din județul Caraș Severin este un paradiș terestru pierdut printre munți. Muntele Mic și Tarcu îi zâmbeau a eternitate. Localitățile vecine Valea Timișului, Vârciorova, Borlova, Vălișoara și Ilova gustau și

ele din florile sălbaticiei naturi.

După ce părăsești drumul național ce face legătura între Municipiul Caransebeș și stațiunea Băile Herculane, după localitatea Buchin se face un drum la stânga ce te invită să cunoști Valea Timișului. Din Valea Timișului păsești în Bolvașnița iar dacă mai faci câțiva pași în Vârciorova, localitate la poalele căreia se află muntele Tarcu, munte la care se ajunge prin plaiurile Muschel și Padeș. În partea stângă a localității Vârciorova se află Muntele Mic. Din Bolvașnița se poate ajunge pe Muntele Mic și dacă treci colnicul luând contact în drumeția ta și cu localitatea Borlova. Tot peste colnic, la dreapta, se zărește Vălișoara, iar puțin mai sus Ilova. În dreptul localității Ilova se află o piatră mare cu o cruce pe ea numită Cleanțul Ilavei.

„Conform Enciclopediei geografice a României a lui Dan Ghinea, prima atestare documentară a Bolvașniței datează din anul 1376. O altă atestare documentară consemnează anul 1447, când are loc o punere în posesie a lui Nicolae Bizerea pe moșiiile Bezna și Pristian, la care participă și vecinul *Luca de Bolvașnița*. Apoi, de-a lungul Evului Mediu în care satele erau proprietatea unui stăpân feudal, urmează o serie întreagă de proprietari ai moșiei de Bolvașnița, menționată în diferite documente la 1495, 1515, 1561, 1582. La conscrierea (recensământul) din 1680-1700, Bolvașnița apare menționată printre celelalte 35 de comune care aparțineau de plutonul grăniceresc al Jupalnicului. Astfel se poate ști cu siguranță că localitatea s-a păstrat locuită de-a lungul perioadei otomane. Ultimul episod legat de turci s-a desfășurat în războiul turcesc din 1788. Atunci satul a fost incendiat și ca urmare a trebuit reconstruit. Dacă înainte era un sat răsfirat, cu case răzlețe, reconstruirea s-a făcut după standardele austriece, cu case concentrate și străzi regulate. Locul unde s-a aflat vatra veche a satului a rămas cunoscut sub numele Satul Bătrân și acolo se mai vedea la începutul secolului XX rămășițele vechii biserici.“

Potrivit recensământului din 2002, localitatea Bolvașnița avea 519 locuitori, dintre care 517 români și 2 ucraineni.

Locuitorii de astăzi ai Bolvașniței au preluat de la moșii și strămoșii lor tot specificul zonei, de la portul tradițional, graiul popular, oierit, apicultură, până la tradițiile și obiceiurile din preajma marilor sărbători religioase, praznice, hramul bisericii din 26 octombrie, de Sfântul Mare Mucenic Dimitrie.

Glia satului poartă în pântece istorie, iar conștiința satului păstează vie credința strămoșească, datini, tradiții și obiceiuri. Un sat niciodată nu apune după cum nici soarele nu apune decât pentru a ceda locul nopții, arcuindu-și în acest timp nimbul de foc pentru un răsărit mult mai luminos.

Sursa citatului:
[Http://encyclopediaromaniei.ro/wiki/Comuna_Bolvașnița](http://encyclopediaromaniei.ro/wiki/Comuna_Bolvașnița)

Andrada Brîndușa Keszeg

Satul meu

Aici, în satul meu, am fost mânăiată pentru prima oară de razele blânde ale soarelui, într-un sfârșit de vară.

Aici, într-o familie minunată, am învățat primele cuvinte, am făcut primii pași, aici am crescut frumos dezmiertat de ai mei.

Încetul cu încetul mi-am dat seama că satul în care trăiesc este un sat la fel ca multe altele, dar pentru mine este cel mai frumos. Se pare că Dumnezeu i-a iubit pe stră bunii noștri, pe cei care au pus temelia satului. Pot spune că este aşezat într-un ținut de vis, cu un relief variat, predominant fiind dealurile.

Holdele, puține, dar cu solul fertil, se împletește perfect cu livezile cu pomi de toate felurile și soiurile. Dealurile cu iarbă fragedă cutreierate de turmele de oi, văgăunile cu ochiuri de apă în care se adapă animalele, poienițele smâlțuite cu mii și mii de flori colorate și cu miresme îmbietoare, izvoarele cu apă cristalină atât de necesară pe timpul verii oamenilor, pădurile ce adăpostesc o mulțime de vietăți, cărările ce aşteaptă să fie cutreierate și însuflătice de oamenii locului și nu în ultimul rând râul care trece prin sat, ascuns printre anini și sălcii cu ramuri lungi plecate peste ape care la fel ca Nică din „Amintiri din copilărie“, ne aşteaptă să petrecem zilele de vară, bălăcindu-ne în apa lui curată; toate acestea și multe altele reprezentă frumusețea satului nostru.

Situat în acest ținut parcă desprins din povești, Dumnezeu ne-a binecuvântat satul cu oameni harnici și gospodari, oameni cu suflet mare care fac cinstire locului în care trăiesc. Ei lucrează cu multă dăruire pământul primit moștenire de la strămoși. Această moștenire nu se înstrâinează, ci se transmite mai departe, din generație în generație. De dimineață devreme până seara târziu satul răsună de zgromotul tractoarelor, de sunetul tălăngilor și de glasurile sătenilor care trebăluiesc în gospodăriile lor frumoase și bine îngrijite sau la holdele și grădinile lor.

Urcând dealul din apropierea satului observ tot ce-i mai frumos și mai interesant. De acolo observ satul în toată măreția lui. Privirea îmi este acaparată de cei doi brazi bătrâni și mari. Unul se află în curtea bisericii, iar celălalt se găsește în cimitirul satului. Ei fac o punte de legătură între prezent și viitor, protejând parcă într-un fel aparte existența noastră.

Ce frumos este satul nostru! Cerul aproape albastru, străbătut de nouări nostalgiici, soarele care cu razele-i jucăușe dezmiardă pământul, cântecul păsărelor, apa rece de izvor, miroslul fânului abia cosit, toate acestea îmi arată cât de bun și milostiv este Dumnezeu cu noi oamenii.

Ce frumoase sunt sărbătorile la noi în sat! Avem datini și obiceiuri pe care le respectăm, iar fetele și femeile încă se mai mândresc cu frumoasele costume populare.

În sat avem școală, biserici, un parc special amenajat pentru copii, un teren de fotbal. Avem tot ceea ce ne trebuie pentru ca noi să creștem frumos și peste ani să devenim mândria părintilor noștri și chiar mândria satului în care am crescut.

Aici, în satul meu, Voislova, din județul Caraș Severin, mă simt cel mai fericit copil de pe pământ.

Andrada Brîndușa Keszeg

Tara mea

M-am născut într-o țară minunată, România. Sunt româncă și la fel ca majoritatea cetățenilor acestei țări îmi iubesc locul în care m-am născut și trăiesc. Aici, în țara mea, mă simt cel mai fericit copil de pe pământ. Pentru mine, România, țara în care cresc este cea mai frumoasă, e perfectă aşa cum e și nu aş schimba-o pentru nimic în lume.

În ochii mei de copil fără griji și fără nevoi, văd o țară bogată, căci oriunde îmi îndrept privirea observ câmpii mănoase cu soluri fertile ce freamăță sub greutatea grânelor, râuri repezi cu apă cristalină ce scaldă pământul țării-n lung și-n lat, dealuri acoperite cu livezi și podgorii întinse, păduri întunecate ce adăpostesc o mulțime de animale sălbaticice, Dunărea, Delta Dunării și Marea Neagră ce ne atrag ca un magnet pe timp de vară.

România are un farmec aparte față de alte țări, căci toate aceste forme de relief se împletește armonios cu munții noștri ce stau de veghe, nemîșcați de mii și mii de ani, protejând existența noastră, a românilor, din cele mai vechi timpuri până în prezent, munții noștri în care stau ascunse o mulțime de resurse naturale.

Pe lângă aceste bogății și frumuseți ale naturii, țara noastră este cunoscută în lume pentru ospitalitatea de care dăm dovadă. Se spune că la noi poarta e deschisă și masa pusă pentru oricine ne trece pragul, căci Dumnezeu ne-a înzestrat cu o inimă mare.

Vorba dulce românească, portul nostru popular, obiceiurile și tradițiile noastre ne-au fost lăsate de strămoșii noștri, să le păstrăm cu sfîrșenie, iar apoi să le transmitem generațiilor viitoare.

Sunt mândră că fac parte din acest neam, că prin venele mele curge sângele strămoșilor noștri, căci ei au fost viteji în vreme de război și harnici pe timp de pace.

Un lucru reprezentativ pentru noi, români, este iubirea față de Dumnezeu, ca dovadă stând bisericile și mănăstirile de pe întreg cuprinsul țării, mănăstiri ridicate de marii domnitori și care au dăinuit peste veacuri, arătând lumii întregi că

În bătaia penitei

ținutul nostru e un ținut de vis, binecuvântat de Dumnezeu.

Marii noștri intelectuali, artiști, sportivi, au ridicat România pe cele mai înalte culmi ale gloriei, făcând-o cunoscută în lume.

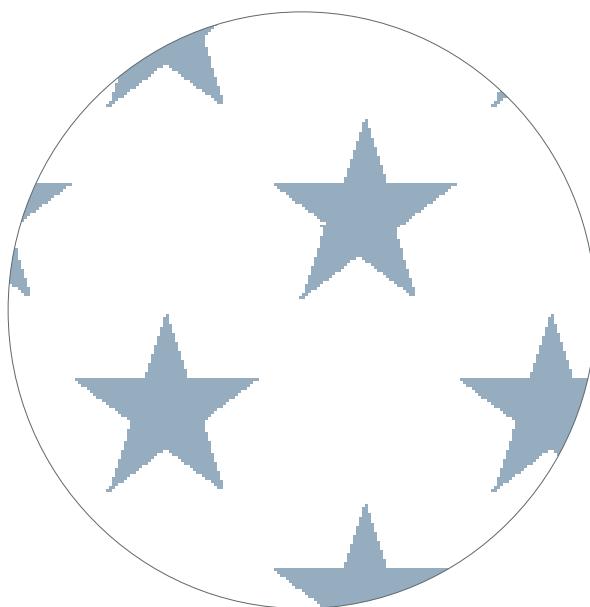
Când spun România, spun Coloana Infinitului, Arcul de Triumf, Palatul Parlamentului, doar câteva din reperele turistice ale capitalei țării noastre.

Când spun România, spun cerul albastru fără nori, întinse revârsări de plaiuri pe care turmele de oi, păduri ruginite de toamnă ce-și scutură frunza, brazi înalți ale căror vârfuri încearcă să sărute bolta cerului, văi îndepărtează pe care sclipesc râuri de argint.

Când spun România, spun locul meu liniștit în care trăiesc, spun acasă, căci aici într-un sat din acestă țară minunată simt miroslul fânlui abia cosit, simt aburul cald al pâinii proaspăt scoasă din cuptor și mai simt căldura și duioșia cu care sunt înconjurată de persoanele din jurul meu.

Îmi iubesc țara și-mi doresc să afli cât mai multe despre ea. În excursiile organizate de școală sau în cele cu părintii ascult cu mult interes explicațiile ghizilor și mă simt mai aproape de strămoșii noștri, de cei care și-au dat viață pentru acestă țară.

Îmi iubesc țara la fel cum păsările iubesc cerul senin, aici m-am născut, aici îmi petrec frumoșii ani ai copilăriei și sper că aici voi rămâne, în țara mea, România, atât timp cât voi trăi.

Ionel CIONCHIN
Banatul, cuvânt și pământ românesc
BANAT, CUVÂNT ROMÂNESC

Revenind la lucrarea Etymologicum magnum romaniae, Bogdan Petriceicu Hasdeu a susținut că Basaraba este o «COMPOZIȚIUNE DIN TITLUL BAN ȘI DE NUMELE DE FAMILIE SARABA».

«BASARABA-BAN» este voievodul de la 1240, afirmase Dimitrie Xenopol

Care este adevărul acestor afirmații ?

A. BANUL, CONDUCĂTORUL CADRILATERULUI BĂNĂȚEAN

Pământ strămoșesc, Dacia Temișiană, parte a Imperiul Dacic, a fost un macro-toponim introdus de cărturarul român August Treboniu Laurian, în 1848. În perioada Daciei Romane, parte din cercetători au demonstrat că ținutul a fost numit Dacia Malvensis (macro-toponim dacic), echivalentul lat. Dacia Ripensis.

Anonymus a susținut că în prima jumătate a secolului al X-lea a existat un voievodat, delimitând cu precizie «țara» (dintre Mureș, Tisa și Dunăre) lui Glad/Galad «ducele acelei patrii», cronicarul omitând s-o numească. Centrul voievodatului era la Keve, având și alte cetăți la Horom și Urszia.

La începutul secolului al XI-lea, Episcopul Gerard l-a menționat pe voievodul Ahtum, un urmaș al lui Glad, care și-a întins stăpânirea între Dunăre și Criș, avându-și centrul la Urbs Morisena/Cenad: Țara principelui Achtum era vastă, întinzându-se «de la râul Criș până la părțile Ardealului, și până la Vidin și Severin», adică pe actualul teritoriu al județelor Mehedinți, Caraș-Severin, Timiș Arad, Békés-ul de Sud, Csongrád, Voivodina, între Vidin, Belgrad, Széged, Szentes, Gyoma, Gyula, Ineu, Gurahonț, munții Poiana Ruscă și Retezat, cu piemontul oltean până în Valea Dunării, la Calafat. Voivodatul numindu-se Mureșana apoi Chanadina.

În secolul al XII-lea au fost organizate trei comitate: Timiș (1177), Cenad (1197) și Caraș (1200). Toponimul Banat este o creație medievală: «Teritoriul din sud-vestul României, care continuă în mod natural bazinul carpatice și

face parte integrantă din unitatea poporului român, poartă, de mai multe secole, numele Banat. Fără îndoială, această denumire are o bază istorică, deși la origine termenul banat nu a desemnat o unitate teritorială, ci o instituție regală, menită să apere granița, fiind condusă de un înalt demnitar, banul de Severin. Când, în urma evoluției interne a regatului Ungariei și, mai ales, a amenințării tot mai categorice din partea cuceritorilor turci, banii s-au deplasat din ce în ce mai spre nord, autoritatea lor s-a extins și asupra regiunilor centrale ale cadrilaterului delimitat de Mureș, Dunăre și Tisa. Pentru austriecii care l-au preluat de la turci, Banatul de Timișoara a rămas, mult timp, o unitate politică și administrativă distinctă».

De unde și-a luat acest teritoriu denumirea de Banat ? Muți cercetători au dat diverse interpretări fără să ajungă la un răspuns acceptabil.

Cărturarul Bogdan Petriceicu Hașdeu a susținut că toponimul Banat a fost o creație medievală: bănia Olteniei a existat pe la 1100-1150, iar titlul de ban la români a fost anterior celor maghiari.

Potrivit Dicționarului limbii române, «Banat», popular «Bănat» are accepțiunea de:

1. Țară, provincie sau ținut ocărmuit de un ban (Banul cărmuind singur Banatul Craiovei și fiind Domnitorului numai vasal, a trebuit să aibă o oștire a sa); special (astăzi) regiunea dintre Dunăre (miazăzi), Carpați (răsărit), Mureș (miazănoapte) și Tisa (apus), numită și Banatul Timișoarei.

2. (Rare, neîntrebuițat) 'dregătorie de ban'.

Italianul Francesco Griselini semnala un document emis de Andrei, regele Ungariei, în 1209, prin care nobilul Martin a fost numit comite de Keve, de care aparținea și castelul Belgrad. Pentru o mai bună cărmuire a comitatului, regele i-a restrâns granițele, separând tot teritoriul care se întinde de la Cerna în jos până la Olt, a cărui conducere a încredințat-o, sub denumirea de banat al Severinului, lui Dominic de Bassano, căpitan suprem al oștirilor sale.

În anul 1230 a fost menționată «Țara Severinului», iar în 1233 a fost amintit «Leukus, primul ban al Severinului». Denumirea banului Leukus este o formă coruptă prin afereză de la Va-leukus / Valacus, 'Valacul / Românu', de fapt un etnonim ! După ce au încercat să cucerească «Țara Severinului», maghiarii au lăsat acest teritoriu sub administrația fostului ban care era Valac, formă medievală pentru Român.

Noțiunea geografică a Banatului de Severin nu a

fost precis delimitată, cercetătorii optând pentru teritoriul dintre Mureş-Dunăre și Olt, din care făcea parte și comitatul Caraş.

Diploma dată de regele maghiar, Bela al IV-lea, la 2 iunie 1247, Cavalerilor Ioaniți este un document important pentru cunoașterea formațiunilor politice dintre Carpați și Dunăre: Țara Severinului (terram de Zeurino), cnezatele lui Ioan și Farcaș (kenezatibus Joannis et Farcasii), țara cnezatului voivodului Lytuy (terra kenezatus Lytuy woivode) locuit de Olatis și țara lui Seneslau, voievodul Olaților (terra Szeneslai woiavode Olatorum). Țara Lytua, afereză de la Valytua este Valata/Valachia/Țara Românească, numele Lytuy afereză de la Valytuy este Valacul/Românul, iar Olatis, afereză de la Valatis sunt Valachii/Români. Țara Severinului/terram de Zeurino este destul de exact delimitată: «întreaga țară a Severinului împreună cu munții ce țin de ea și cu toate cele ce atârnă de ea». Țara Severinului, în 1247, era formată din colțul de sud-vest al Olteniei, la care aparținea și Munții Mehedințului. Ulterior din Banatul Severinului a făcut parte teritoriul de la Orșova la Făget, de la Mureş până la Dunăre, cuprinsând Munții Banatului cu ținutul Almajului și comitatul Carașului.

Banatul Severinului a fost un ținut disputat, motiv al discordiei permanente între Țara Românească și coroana maghiară. În anumite perioade deși se intitulau bani de Severin, maghiarii nu dețineau nici o palmă de pământ dincolo de Orșova, iar în alte perioade, Banatul Severinului aparținea Valachiei/Țării Românești în timpul lui Vladislav Vlaicu (1364-1377), Mircea cel Bătrân (1386-1418) și a altor domnitori munteni.

Ludovic I cel Mare d'Anjou (1342-1382), regele Ungariei, în 1365 a transformat țaratul românesc al Vidinului în căpitanat, iar în septembrie 1366 în Banatul de Vidin (teritoriul dintre Dunăre la nord, Munții Balcani până în ținutul Nișului la sud, râul Morava la vest, iar la răsărit se învecina cu Țara Românească a Cărvunei a despotului Dobrotici), la care de la 1 martie 1368 aparținea și ținuturile castelanilor din Timișoara, Jdioara, Caransebeș și Orșova. În iarna anului 1368-1369, Vladislav Vlaicu (1364-1377) a unit Țara Românească Muntenia cu teritoriile din sudul Dunării Banatul Vidinului de care aparținea și ținutul din stânga Dunării cu cetățile Timișoara, Jdioara, Caransebeș, Mehadia, cu teritoriile din jur, fiind prima unificare medievală a teritoriilor din nordul Dunării cu cele din sudul fluviului. Prin diploma din 25 noiembrie 1369, domnul muntean Vladislav Vlaicu s-a intitulat «Wajwoda Transalpinus et Banus de Zewerino, nec non Dux de Fogaras» 'Voivodul Țării Românești, Ban de Severin și Ducele Făgărașului'.

Prin lupta armată și abilitate diplomatică, domnul Vlaicu a pus capăt pretențiilor regalității maghiare de a-i supune pe români din dreapta și stânga fluviului, repunându-l pe tronul Vidinului pe cununatul său Stratimir, amânând cu aproape trei decenii jugul otoman asupra dacoromânilor din dreapta fluviului.

În 1373, Papa Grigore XI (1370-1378) a numit acest teritoriu «in metis Hungariae circa Sebest et maiorem Walachiam».

Referindu-se la posesiunile Basarabilor în Temeșiana, B.P. Hasdeu a prezentat trei documente din 1387 privind Banatul de Severin:

Documentul emis în Ineu, la 18 iulie 1387: «Noi Ștefan Losonczy, ban de Severin și printre celelalte demnități comitele Temeșianei, facem cunoscut pe viitor, prin actul de față, cum că având în vedere demnele de laudă merite ale credincioaselor servicii, pe care Petru fiul lui Deș, cnez din districtul numit Almaș al castelului regesc Mehadia, precum și frații săi uterini Cristea și Mihai, expunându-și avereia și viața în mai multe pericole și de mai mult timp, le-au adus majestății regești sub predecesorii noștri bani ai zisului nostru banat, și chiar nouă pe când lucram pentru libertatea reginei Maria, deci în răsplata acestor servicii, precum a-i mai îndemna la altele de acum înainte, le-am conferit în virtutea oficiului nostru un sat regesc numit Patak în districtul suprascrisului castel Mehadia, cu toate folosurile și dependințele de orice natură, lor și moștenitorilor lor, ca să-l aibă și să-l țină sub condițiunile și dările de mai jos, adică la sărbătoarea Sfântului Arhanghel Mihai să dea pe tot anul castelanului suprascrisului castel Mehadia, cine va fi după timp, câte trei groși de fiecare casă, precum și cincizecimea la sărbătoarea Sfântului Martir Gheorghe, după cum dau și pentru celelalte sate ale lor libere cneziale».

Două diplome din 1387, unul datat în 21 iunie (cu aproape o lună înaintea celui maghiar) prin care Mircea cel Bătrân s-a intitulat Ban de Severin.

B.P. Hasdeu conchide că Ștefan Losonczy, comitele Temeșianei, deși se intitula ban de Severin,

deținea doar Mehadia și Almajul, după cum și Mircea se credea îndreptățit să se numească ban de Severin, deținând Oltenia și probabil o parte din Temișiana; ungurii puteau stăpâni atunci țărmul danubian cel mult până la Orșova, iar spre răsărit de la râul Cerna era întreg al muntenilor. Iată lista Banilor de Severin: 1233 Leukus, 1249, 1263, 1264 Laurentius, 1268 Ugrinus, 1271-1273 Laurentius și Paulus, 1274 Micud și Ugrinus, 1275 Micud, Ugrinus și Paulus, 1276 Micud, 1277 Paulus, 1279 Bela Dux, 1291 Laurentius, 1324 Paulus, 1335 Dionysius, 1342 Thomas, 1350 1355 Nicolaus de Zech, 1387-1401 Myrche Vayvoda Valacie, 1440 Iancu de Hunedoara, 1456 Ladislaus de Hunedoara. Înainte de 1233, precum și între 1233-1249, 1279-1324, 1355-1387, 1387-1440, afară de intervale mai scurte, muntenii puteau poseda valea Almăjului. Banatul de Severin, considerat în totală-i întindere, aşa după cum rareori l-au putut stăpâni Basarabii din cauza neîntreruptului conflict cu Ungaria, cuprindea în sine întreaga Oltenie, partea sud-estică a Temișanei și Hațegul.

În timpul domnitorului Mircea cel Bătrân (1386-1418), luptător pentru unitatea neamului «adunătorul pământurilor românești», Valachia/Țara Românească a avut cea mai mare extindere deținând teritoriile bănățene, aşa cum rezultă din «Condica veche a Mănăstirii Cozia: «Eu, cel în Christos Dumnezeu binecredinciosul și binecinstitorul și de Christos iubitorul și singur stăpânitorul, Io Mircea mare voievod și domn, din mila lui Dumnezeu și cu darul lui Dumnezeu stăpânind și domnind peste toată țara Ungro-Vlahiei și a părților de peste munte, încă și către părțile tătărești și Amlașului și Făgărașului, herțeg și domn al Banatului Severinului (s.n.) și pe amândouă părțile pe toată Podunavia, încă până la Marea cea Mare și singur stăpânitor al cetății Dârstorului». Referindu-se la teritoriul Țării Românești în timpul lui Mircea cel Bătrân, B.P. Hasdeu menționa: «Dobrogea și Vidinul, ca ceva de tot accesoriu, valea Hațegului, într-un mod mai durabil, completează, adăugând la nord cu cele două ducate transcarpatine de Amlaș și de Făgăraș, profilul teritorial al Munteniei până la 1400, ale cărei hotare dinspre apus și răsărit înaintau de-a lungul Dunării până la râul Caraș de o parte, și de cealaltă până la Marea Neagră». Ca Ban al Severinului, domnul Mircea cel Bătrân stăpânea teritoriile până în comitatul Caraș, dregătoria lăsând-o boierului Radu.

Banii români și-au păstrat titulatura pentru Banatul de Severin cu toate disputele dintre Ungaria și Valacia / Țara Românească. Între 1421-1486, când Severinul a fost pierdut, «banul continua să existe ca dregător domnesc al județului Dolj, cu reședința la Tismana, sau al județului Mehedinți, cu reședința la Strehia. Bănia Mehedințului a câștigat importanță prin ocuparea ei de către boierul Neagoe, care a reușit să transmită bănia fiului său, Barbu, ca o dregătorie de familie a Craioveștilor. Sub domnia lui Vlad Călugărul (circa 1491), reședința băniei de la Strehia a fost mutată la Craiova, Radu cel Mare (1495-1508) făcând din ea mare bănie a Craiovei. În perioada de ascensiune a acestei dregătorii, atribuțiile marelui ban erau foarte mari: administrative, judecătoarești și militare. Sub ocupația austriacă (1718-1739), titlul de mare ban a fost interzis, dar sfatul domnesc de la București continua să cuprindă un mare ban ca semn al drepturilor Țării Românești asupra Olteniei. Bănia a fost desființată prin Regulamentul organic în anul 1831».

Și în ținutul de la vest de Severin toponimul Banat a continuat să fie utilizat. În secolul al XV-lea, teritoriul dintre Mureș și Dunăre a fost menționat sub forma «partis Cismontanis» de călugărul Ioan de Capistrano, la 30 octombrie 1455; Leonardo Batta, la 16 august 1476, numea ținutul «prouinciam suam Thibiscum, regionemque circa positas dimittit si Tibisciarensis prouinciae»; cronicarul Tuberus, în 1490, a numit ținutul administrat de Pavel Chinezul: «terra chiamata Themisvar».

Denumirea de Banat s-a păstrat dincoace de Carpați. După înfrângerea ungurilor la Mohacs (1526), în estul ținutului a fost organizat Banatul de Lugoj Caransebeș: în 1531 era amintit «Joanii oláh, Vicebanus Civitatis Karansebes» 'Ioan Românul, Viceban al cetății Caransebeș'; «Somlyai Mihály, sebesi bán/banu Sebesiensis' 'Mihai de Somlio, banul Sebeșului' a fost menționat în 1536; în 1536 s-a constituit Banatul de Lugoj-Caransebeș (1551-1554 prima ocupație habsburgică, în 1554-1658 a aparținut Principatului Transilvania, 1658-1688 inclus în Pașalâcul Timișoarei, 1688-1699 sub ocupație habsburgică, 1699-1716 sub ocupație otomană).

În secolul al XVI-lea, Nicolae Olahus a numit acest ținut «ȚARA DIN TRE TIMIŞURI», «în mijlocul ei este cetatea Sylvosa (Sylvoso arx)» (cetatea antică Berzobis ?).

Slavii au numit «Vlaškoi zemlie» 'Țara Valachilor/Țara Românilor' teritoriul dintre Mureș și Dunăre.

În 1584, italianul G.P. Campani menționa că localitățile «Lugoj și Caransebeș sunt în Valachia». Tot în a doua jumătate a secolului al XVI-lea, călătorul italian Giovani Andrea Gromo a numit această «țară» «Valachia Citerior» 'Valachia mai apropiată'. În secolul al XVII-lea, izvoare istorice au consemnat denumirea de Valachia pentru această provincie românească: Mitropolitul Ortodox al Timișoarei, Iosif cel Nou, în 1652, și-a exercitat funcția în «Vlaskozemski» 'Pământul Valac/Românesc'; în Catastiful Patriarhiei de Ipek (Pec), din 1660-1666, teritoriul a fost numit «na Vlašku»; Patriarhul Arsenie Cernović [Cernovici], în Memorii adresat în 1690 împăratului Leopold I solicită ca privilegiile ilirice să fie aplicate și «in hac Parvam Valachiam praestera Transilvanicum» 'în acea unică Valacie de lângă Transilvania', iar în răspunsul din 31 mai 1694, Consiliul de Război Austriac a numit ținutul «Parvam Vallachiam».

Spre sfârșitul secolului al XVII-lea, ținutul dintre Mureș, Dunăre, Tisa și Carpați, cunoscut mai puțin de străini, i-a fost dat mai multe denumiri. Pe harta militară denumită «Carta Trans Tisiensis», din 1685 (depozitată la Generallandesarchiv din Karlsruhe, DE), a fost prima atestare a denumirii de «BANATVS TIMISVARIENSIS» 'Banatul de Timișoara'. Cunoșător al Banatului, contele italian Marsigli a consemnat acest teritoriu cu denumirea de Dacia Ripense pe o hartă din 1689, BANATUS TIMISVAR pe alte două hărți din 1689, și cea de Vlașca pe alte hărți ale sale din același an. În fondul «Marsigli» de la Biblioteca Universității din Bologna se găsesc alte 8 hărți, dateate 1693-1699, al cărui autor este (sau aparțin lui) Luigi Ferdinando, conte Marsigli, care conțin denumirea de Banatvs (Temisvariensis).

În manuscrisul din 1690, italianul Luigi Ferdinando Marsigli a numit ținutul dintre Carpați, Mureș, Tisa și Dunăre «Banatus Temesvariensis» 'Banatul Timișoarei' și Banatus Temesiensis, iar în textul tratatului de pace de la Karlovitz (1699) a fost menționat «Temesiensem Banatum», «Temeschvarerische Lander», «Temesvarer Provintz» și «Temescher Bezirk».

La începutul secolului al XVIII-lea, în urma războiului austro-otoman din 1716-1718, turci au fost alungați din eyaletul Timișoarei, ținutul intrând în stăpânirea Casei de Habsburg prin Pacea de la Passarowitz (1718). În provincia numită de acum Banatul Timișan «români formeză cea mai mare parte a populației. În limba lor ei își zic rumani, adică romani, fiind de altfel vestigii ale coloniei aşezate în Banat de împăratul Ulpius Traianus. Limba lor are cea mai mare asemănare cu latina, după cum și îmbrăcămintea, datinile și hrana lor se asemuiesc încă mult cu cele romane din antichitate».

Începând cu secolul al XVIII-lea, provincia dintre Carpați, Mureș, Tisa și Dunăre s-a numit Banat Timișan, ulterior Banat (1716-1778 sub Administrația Habsburgică, 1778-1849 încorporat regatului ungar, 1849-1860 încorporat Voivodinei și Banatului Timișoarei, din 1919 Banatul a fost unit cu România, iar Banatul Românesc de Vest a fost rupt și anexat Serbiei și parte Ungariei).

B. SEMNIFICAȚIA TERMENULUI «BAN» 'CONDUCĂTOR' / 'DOMINUS/STĂPÂN'

Originea termenului «Ban» a suscitat polemici între lingviștii români și străini: «ban» 'conducător' și omonimul «ban» 'unitate monetară și monedă'.

Semnificația termenului «ban» potrivit DEX-ului: «1. Guvernator al unei regiuni de graniță în Ungaria feudală. 2. (Titlu și funcție) mare dregător în Țara Românească după sec. XV; (și în forma mare ban) (titlu purtat de) boierul care guverna Banatul Severinului, apoi Oltenia. ☐ (În Muntenia) Cel mai înalt rang boieresc; persoană care deține acest rang».

În Valachia/Țara Românească, titlul de ban era cea mai înaltă demnitate, urmându-i imediat domnitorului. Banul Olteniei avea armată proprie, simbol al neatârnării, administrând teritoriul dintre Severin și Olt și avea reședință la Craiova. Sub ocupația austriacă (1718-1739), titlul de mare ban a fost interzis, dar sfatul domnesc de la București, continua să cuprindă un mare ban ca semn al drepturilor Țării Românești asupra Olteniei. Bănia a fost desființată prin Regulamentul organic în anul 1831. În Moldova, dregătoria de mare ban a fost înființată de Constantin Duca în anul 1695, primul mare ban fiind Teodosie Dubău, fost mare logofăt, iar în 1705 Antioh Cantemir fixea rangul de mare ban după marele spătar. La crearea dregătoriei în Moldova a contribuit, probabil, și modelul din Țara Românească. În secolul al XIX-lea, marea ban din Moldova devine un dregător onorific.

În regatul maghiar, titlul de ban îl deținea guvernatorul unui district de la marginea țării, era al treilea demnitar în stat și membru în locotenenta guvernială. Mai multe ținuturi ale vechii Pannonii erau conduse de

bani: Bani Slavoniae, Bani Croatiae et Dalmatiae, Bani Machovienses.

Titulatura de «ban» a suscitat cele mai năstrușnice interpretări:

□ Toponimul «Banat» provine din latinul medieval *banatus*, derivat din *banus* = ban 'titlu' și sufixul «-atus».

□ Francesco Griselini a susținut că «Banatul» și-a «luat denumirea de un castel fortificat având același nume». BĂNIA este o localitate în depresiunea Tara Almăjului, județul Caraș-Severin, Banat, România, cu cea mai profundă rezonanță românească. În punctul «Sebeșana», pe «Dealul Tânțara» s-a descoperit un castel medieval. Este de presupus că italianul a apropiat toponimul de orașul Bantia, din regiunea din sud-estul Italiei numită Apulia (astăzi, Puglia), unde era un castel, iar adjecтивul *Bantinus* (-a, -um) avea accepțiunea de 'privitor la Bantia', (substantivat, m.pl.) 'locuitorii din Bantia'!

□ Între anii 1716-1718, ținutul format din comitatele Torontal, Timiș și Caraș-Severin s-a numit în maghiară «Bánság», în latină «Banatus Temesiensis», în germană «Banat», reîntrat în maghiară sub forma Bánát (1747) și Temesvári Bánát, în sărbo-croată Banat și în limba română «Banat». Toponimul maghiar a circulat ca substantiv (bánság, în 1405), înlătărit cu numele străin «Bánát» (Temesi Báságnak, în 1816).

□ În sărbă și croată pentru Banat se menționează:

a. Stat al unui ban;

b. Ținut în Ungaria, în jurul orașului Timișoara;

c. În Dalmăția, temnița grea se numește banat.

□ Cercetătorii timișoreni Aurel Berinde și Simion Lugojan, citându-l pe B.P. Hasdeu, au susținut că bănățenii, prin graiul lor specific acestor locuri, se numeau cu mândrie băstinași în Banat: «Cei mai plugari dintre toți români prin însăși natura unui pământ roditor peste măsură, bănățenii, se împăcau cu hunii, cu gepizii, cu avarii și slavii, cu ungurii, hrăindu-i pe toți rânduri-rânduri și lăsându-i pe toți să plece înainte, pe când românul rămânea pe loc... permitându-ne astfel și înșira acum cronologic continuitatea cea teritorială a elementului

În bătaia penitei

românesc din Banat: sub Traian; sub Aurelian; sub huni; sub gepizi; sub franci...». Originea denumirii Banat trebuie căutată în limba strămoșilor noștri traco-daci, înrudită cu sanscrita în care se găsesc cuvintele «bana» 'viață' și «banati» 'a viețui, a exista'. Aromâni au păstrat până în zilele noastre cuvântul «bană» 'viață', care nu provine așa cum a arătat Hasdeu, din persanul «zeban», nici din albanezul «bän», nu este nici slav, lituanian, celt, turc sau unguresc, ci se pare mai degrabă autohton. Aromâni au mai păstrat o serie de cuvinte: «banare» 'viețuire', «bănat» 'trăit', «bănață» 'trai', «bănedzu» 'viețuiesc'. Rezultă că străbunii noștri au dat acestui teritoriu numele de Banat în sensul de a numi un loc, o regiune cu condiții foarte prielnice traiului, viețuirii, existenței omului.

B.P. Hasdeu, referindu-se la bogăția acestei «țării», semnală toponimul în folclor:

«Ei Bănat, țară frumoasă!

Rămâi, mândro, sănătoasă,

Rămâi acum vrednicită

Și de mine părăsită;

De-ai mei frați sunt depărtat

Ca și cerul de Bănat;

Dar veni-voi eu acasă,

Numai neamțul nu mă lasă».

Despre Bănat ca ținut de sine stătător («țară») se face referire și într-o doină ardeleană:

«Las' să rabde, dacă sede;

Largă-i lumea, el n-o vede?

Că de-aici până-n Bănat

Și-ar afla loc oareunde».

Referindu-se la «bănat», lingvistul Vasile Ioniță menționează: «Cel puțin pentru graiurile bănățene unde se găsesc atât de multe elemente comune cu cele ale dialectelor sud-dunărene, mai ales în onomastică (antroponimie și toponimie), Banu sau Băna, apoi Bana, Bană și.a. au o altă origine și anume ar. «bană» 'viață', apoi cu sens secundar, 'pace', cu o origine nu prea clară; cuvântul cuprinde în familia sa pe «bănat» 'vecu; cf. «oamin'i (= trăiți) tu păduri», «bănată» 'trai': «bănata di estan»; «bănedzu» 'trăiesc'; numele a fost dat în legătură cu 'a trăi'».

□ Limba română conservă termenul «bănat» cu accepțiunea de «(reg.) 1. Stare de durere sufletească, de jale, de tristețe, de părere de rău. 2. Supărare, necaz, ciudă. ☐ Expr. Anu-i fi cuiva cu bănat = (ca formulă de politete) a nu lua în nume de rău rugămintea. 3. Învinuire, reproș, imputare. Din magh. bánat'».

□ Cuvântul este mongol, probabil avar: mongol

«bajan» 'bogat, avut', titlu avar, preluat de unguri sub forma «bán» 'titlu și instituție', intrat în limba română și în slavă sub forma «banu» (sârb, sloven, ceh, polon «ban»).

□ Filologii și istoricii unguri consideră termenul «bán» 'guvernator al Croației Sloveniei și al Dalmăției', 'comandant al unui ținut de graniță', 'domn stăpân', cuvânt de origine maghiară. Si dicționarul etimologic al limbii maghiare a adoptat aceeași etimologie: magh. «bán» 'domn, stăpân', atestat în 1644, face trimitere la sârb și croat. «ban» 'guvernator, domn', din numele personal «Bajan» un «kagan» avar din a doua jumătate a secolului al VI-lea; la croați, în secolul al IX-lea «ban» este un nume de 'rang, dregătorie', preluat în magh. «ban» denumind pe banul Croației.

□ Cercetătorul Václav Polák a prezentat prețioase informații privitoare la termenul ban, dar afirmațiile sale necesită noi interpretări. «Într-un studiu despre toponimia balcanică menționa eminenta cercetătoare bănățeană Viorica Goicu, Václav Polák ia în discuție tocmai statutul apelativului ban în onomastica din Balcani și în cea din Europa Centrală: sloven. Bane (atestat sub forma Wan în 1425), Banovici, Banja Loka, Banja Sela, Banya Ves, Banje Njive, Banji Vrh; sârbo-croat. Banavić, Banja, Banica, Banjdvor, Bando, Banovo Polje, Banova Jaruga etc., despre care spune că pot avea la bază fie cuvântul sloven, srb., croat, mac., bg. ban 'banus, dux, domin, suveran, senior, stăpân feudal', ngr. μπανος [mpanos], rom. ban etc., fie un antroponim cu aceeași bază etimologică: sloven. Ban, Banovec, srb., cr. Ban etc. Toponimele de acest fel au un caracter balcanic și la acestea mai adaugă numele de locuri din Ungaria (Bánfalva, Bánostor), din România și din Albania (Banaj, sat în prefectura Berat). Antroponime din onomastica acelorlași regiuni: magh. Bánfi (Bánffy), nume de familie; rom. Banu, nume de familie și alb. Ban(i), Banush(i), nume de familie». Termenul este prezent în folclorul bulgar (Zapil se e Petăr bane / Petăr bane, vlaški krale / 'S-a bețivit banul Petăr / Banul Petăr, craiul vlah'; săs banovi, săs kralevi 'cu banii, cu craii'), sârbesc (ornit. «banjpunica» 'mărăcinar cu gâtul roșu, măcăleandru'; «banya punica» după «careva punica, ktaljeva punica» 'soacra seniorului, a banului'), ceh («Ban», «Banák», «Bánek», atestat în prima jumătate a secolului al XIII-lea; toponimul «Bánov» din Boemia), slovac (toponimul «Bánov» amintit de Cosmas în Cronica sa din 1225: Wladizlaus concesit inhabitare locum qui dicitur Banov iuxta castrum nomine Trencin, din Slovacia). Vechiul *bhwan din limbile balcanice corespunde cu forma *panъ din slava occidentală cu acceptiunea de 'senior, stăpân feudal', din care au rezultat: v. ceh «hpán», ceh «pan», slovac «pán», pol. «pan». Radicalul provine din substrat, fiind necesar a fi inclus în lista termenilor slavi de origine străină cu acceptiunea de 'stăpân', 'comandant', 'suveran', 'rege' (cf. sl. *česarъ, korlъ etc.), preluat dela civilizațiile cu care slavii au venit în contact.

Dacă la slavi termenul «ban» apare sporadic, în ținutul românesc a fost consemnat în onomastică:

□ Antroponime: Pousa Banus în anul 1216, Ban/Banu («jumătate din hotarul Sănăteștilor... să o stăpânească Neaga și verii ei, Ioan, Petre și sora Lenka, fiii Banului»); «Și eu, Ban, care am scris» 1494), «Și eu Ban, fețorul lui Ban vornic» 1498); Bán (1405: Baan), Bánfi (în teritoriul românesc au fost atestate 358 de nume de familie cu forma Bánfi și 19 familii cu cea de Bánffy); Bănescu (1.110 familii); Băneasa (46 familii), Băneasă (64 familii) și Băneasu (4 famili); Bănoi (19 familii), Bănoiu (99 familii) și Bănoaia (6 familii).

□ Toponime: Ban (Zalău), Banul (Baia de Aramă, Bacău, Buzău, Corabia, Iași, Tecuci), Banul Frâncu (Mizil), Biserică Banbului (Buzău, Găești), Dealul Banului (Drăgășani), Drumul Banului (Giurgiu), Hârboca Banului (Buzău), Măgura Banului (Turnu Măgurele), Moisica Banului, Movila Banului, Odaia Banului, Piatra Banului, Pâclele Banului, Podul Banului (Buzău), Poiana Banului, Sărata Banului (Teleajen), Sfoara Banului (Buzău), Sforile Banului, Stupina Banului (Cislău), Vălcica Banului (Tecuci), Băneasa (Adam-Clisi, Adjud, București, Bujor, Giurgiu, Hârlău, Negrești, Roman, Turnu Măgurele, Vâlcea), Băneasa-Brăiloiu, Băneasa Hagiului, Băneasa Sfântului Gheorghe (Giurgiu), Băneasca (Muscel), Băneșele (Craiova), Bănești (Argeș, Buhuș, Câmpina, Drăgănești-Vlașca, Găești, Gurahonț, Râmnicu Vâlcea, Suceava, Titu, Târgoviște), Bănia (Bozovici), Bănoaia (Horezu), Bănișor (Zalău), Bănița (Petroșani), Bănești (jud. Arad), Banloc (jud. Timiș); Banffy Hunyad (1522), Bánffy Dongó (1805) și Bánffytanya (1913) localități din județul Cluj, etc. Multe localități din Evul Mediu care și-au luat denumirea de la termenul «ban» au dispărut: «Banligeth» 'Pădurea lui Ban' (1358), Bánvásári 'Târgul lui Ban' (1553), Ban-Tolmács (1559, lângă Vânători așezări în județul Arad; puszta Bán János (1569-1579) de la Pădureni, puszta Bánkút (1569-1579) lângă Variaș și

Bâneşti (1690-1700) toate în judeţul Timiş.

- Hidronime: Izvorul Banului (Teleajen, Vatra Dornei), Pârâul Banului (Botoşani), Valea Banului (Cislău), Banpotoc 'Pârul lui Ban' (jud. Hunedoara), etc.
- Considerat în limba română împrumut din magh. ban, srb. ban, termenul ban are accepțiunea de 'conducător al unui ținut de graniță', 'titlul purtat de conducătorul Banatului Severinului'.

Din cele expuse se constată că termenul «bán» nu este de origine maghiară, puțin probabil a proveni din mong. «bajan» (?) și nu este «monopol slav»!

Termenul «ban» este euro-indian, regăsindu-se în persanul «ban» 'domn, stăpân', «bannas» 'rege' 'duce suprem', 'demnitatea politică și militară cea mai înaltă' la locuitori din părțile de sud ale Italiei. Radicalul «ban» se regăsește într-o inscripție cu litere etrusce de pe unul din coifurile descoperite în depozitul celtic de la Zenjak (fost Negau) în Slovenia: Dubnos fiul lui Bannabios, o sintagmă formată din ban(a) 'cap, conducător, căpitanie = rege' și bios 'fiu', cu accepțiunea de 'fiul banului'; în numele Sangibanus («Sangibanus namque rex Alanorum metu futurorum perterritus Attilae se tradere pollicetur et Aurelianam civitatem Galliae, ubi unc consistebat, in eius iura transducere» 'Sangiban, regele alanilor, îngrozit de teama celor ce se vor întâmpla, a promis lui Attila că se predă lui și că-i trece sub jurisdicție Aureliana, cetate a Galliei, unde se găsea atunci'), regele sarmaților alani care erau de neam traco-geto-scitic. În franceza veche ban avea accepțiunea de 'circumscripție unde se exercita jurisdicția suzeranului'; în bretonă, bann 'district, jurisdicție'.

Cu alternanță consonantică b/p, termenul se află în denumirea Pan, inițial o demnitate politică și militară, în titlul monarhic massaget Paonana Pao(n) 'căpenia căpeteniilor', echivalentul persanului Shahanan Şah 'regele regilor' și în pol. pan 'dominus/stăpân'.

Valoarea semantică a termenului este dată de gr. «αβάξ» [anax], afereză de la βαβάξ [banax] sau πανάξ [panax] cu accepțiunea de 'stăpânitor'. Se deduce că «ban/banus» și «pan» au accepțiunea de 'stăpân, domn, stăpânitor, duce suprem, rege'.

De la termenii «pan» și «ban» s-au format toponimele Ad Pannonias aşezare daco-romană situată între Dierna/Orșova și Tibiscum/Jupa, Πανία (Pania) o altă denumire a toponimul Arcadia, Pannonia - provincia romană de la Dunărea Mijlocie, Bononia azi Ban Monostor un oraș pannonic, Bononia numele roman al Vidinului aşezare la sudul Dunării, Banloc comună în județul Timiș, Banat Banatul de Severin și Banatul Timișan. Ultimul toponim menționat este format din ban+suf. at, în aceeași manieră ca și regat, din reg(e)+suf.-at. Toponimul Banat a fost transmis de scribii cancelariilor medievale maghiare sub forma latinizată Banatus.

Toponimul Banat a format o familie de cuvinte: bănățean, bănățeană, bănățeancă, bănățenesc, bănățenește.

În concluzie, teritoriul dintre Munții Carpați, Mureș, Tisa și Dunăre a fost o Țară Românească, din secolul al XVI-lea în partea de est formându-se Banatul de Lugoj-Caransebeș, iar din secolul XVII întreaga regiune a fost numită Banatus Temesiensis și Banat, una din vîtrele etnogenezei românești, mărturie a graiului bănățean.

C. «BAN»'MONEDĂ, PARA, LEȚCAIE'

Considerând că pentru termenul ban 'conducător, duce, rege' s-a găsit o etimologie convenabilă, este necesar să ne referim la omónimul «ban» 'unitate monetară și monedă':

Note:

Ionel Cionchin, Banatul istoric, în «Berzobis», 1966, nr. 1, pp. 2-6; Idem, Ban și Banat, în «CLIO», Timișoara, 1993 (an II), nr. 3-4, p. 14; Idem, Banatul, cuvânt și pământ românesc, Editura Eurobit, Timișoara, 2012, 226 p.

Alexandru Dimitrie Xenopol menționase: «Tatăl meu Dimitrie Xenopol se trăgea din o veche familie anglo-saxonă, după tată Brunswick, după mamă Smith. El a rătăcit în tinerete, în urma unei dureri sufletești, prin Suedia, pe mare până la Constantinopole, de unde venise la Galați. Aici fu botezat de colonelul Schelety, tatăl generalului Carol Scheleti, care-i dădu numele de Dimitrie și-i schimbă tot odată și familia din Brunswick în Xenopol, adică 'fiul străinului'» (E. Torouțiu, Studii și documente literare, vol. IV - Junimea, București, Inst. Arte grafice Bucovina, 1933, pp. 368-428).

Fr. Quadrilater, după lat. quadriláterus 'în patru laturi'.

Silviu Dragomir, Banatul românesc. Schiță istorică (ediție îngrijită de Viorica Goicu, traducere de Simona Goicu și cu un studiu introductiv de Nicolae Bocșan), Timișoara, 1999, p. 19.

Nicolae Bălcescu, Istoria Românilor sub Mihai Vodă Viteazul, București, 1878, p. 593.

Dicționarul limbii române, tom. I (A-B), București, 1913, s.v.

Francesco Griselini, Încercare de istorie politică și naturală a Banatului, Editura Facla, Timișoara, 1984, p. 40.

Lingviștii consideră că numele medieval al cetății s-ar datora lui Lucius Septimius Severus (11 aprilie 146-4 februarie 211), împărat al Romei (193-211), sau Sfântului Severin de Noricum, patron al bisericii catolice veniți din ținutul Noricum din Austria, dar poate fi un calc după adj. lat. severus, -a, -um, 'aspru, de temut', referindu-se la o «cetate puternică»!

Eudoxiu Hurmuzaki, Documente privitoare la Istoria Românilor, I/1, București, 1890, p. 126.

Documenta Romaniae Historica, B., Țara Românească, vol. I, 1247-1500, Editura Academiei Române, București, 1966, p. 3-9.

Ibidem.

Battyanyi, Leges ecclesiasticae, Claudiopoli, 1827, t.3, p. 217, apud B. P. Hasdeu, Istoria critică a Românilor, Editura Minerva, București, 1984, p. 22.

Eudoxiu Hurmuzaki, Documente privitoare la Istoria Românilor, I/II, București, 1892, p. 207-208.

Mehadia a fost atestată destul de târziu în anul 1323. Se consideră că etimonul ar fi lat. «Ad Medium» 'la jumătate', 'de mijloc', de la anticul «Medium», colonie romană lângă localitatea Mehadia, județul Caraș Severin, sau magh. «méhészkedés» 'stupărit' (magh. méhek 'albină'). Lingviștii susțin că de la Mehadia și-ar fi tras numele Mehedinți.

Eudoxiu Hurmuzaki, o.c., p. 40-43.

Ibidem, p. 46.

«Porunca» adresată Mănăstirii Tismana la 23 noiembrie 1406; similar și într-un document din 1404-1406.

B.P. Hasdeu, o.c., p. 46.

Viorica Goicu, Contribuții de onomastică istorică, Editura Augusta, Timișoara, 2001, p. 151-152.

Pesty Frigyes, A Szorenyi Bansag es szorenyi vármegye tornete, IV, Budapest, 1878, p. 70-71.

Tuberus, in Antonio Bonfini, Rerum Hungariearum decades quator cum dimidia dimidia, Basel, 1568, appendix, p. 70 și 83-84.

Thallóczki Lajos, A Magyarorszag es kozti osszekotte es okleveltara 1198-1526, Budapest, 1907.

Călători străini în Țările Române, vol. III, București, 1995, p. 10.

Ibidem, vol. II, București, 1973, p. 361.

Silviu Dragomir, Vlașca din Banat, în «Universul», București, 1932, nr. 116, p. 1.

Ioan Dimitrie Suciu, Radu Cosnatntinesc, Documente privitoare la Istoria Mitropoliei Banatului, vol. I, Editura Mitropoliei Banatului, Timișoara, 1980, p. 108-149.

Ibidem.

Sorin Forțiu, Despre prima atestare a denumirii BANATVS TIMISVARIENSIS (1685), în «Analele Banatului», seria nouă, Arheologie Istorie, Timișoara, 2006, nr. 2, p. 95.

Luigi Ferdinand Marsigli (1658-1730), în latină Marsilius, a fost un cărturar italian geolog, matematician, cartograf, botanist, ofițer în slujba Imperiului Romano-German. A fost un luptător împotriva Semilunei, pentru Republica Venetiana și împăratul Leopold I. Luat prizonier în 1683, contele italian a fost eliberat prin răscumpărare, apoi a participat la trasarea frontierelor dintre Imperiului Otoman, Republica Venetia și Imperiul Romano-German. Ibidem, p. 67.

Sorin Forțiu, o.c., în «Analele Banatului», seria nouă, Arheologie Istorie, nr. 2, 2006, p. 67.

Călători străini în Țările Române, vol. VIII, București, 1985, p. 53.

Eudoxiu Hurmuzaki, o.c., I/II, p. 314.

Patriciu Drăgălina, Istoria Banatului Severin, vol. III, Caransebeș, p. 7.

Johan Jakob Ehrler, Banatul de la origini până acum, Editura Facla, Timișoara, 1982, p. 27.

Dr. Afrodita Carmen Cionchin, Banat, pământ și cuvânt românesc, ms.

Dicționarul explicativ al limbii române, ed. A II-a, Editura Univers Enciclopedic, București, 1998, p. 83.

Ovid Sachelarie, Nicolae Stoicescu, Instituții feudale din Țările Române. Dicționar, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1988, p. 34-35.

Dicționarul limbii române, tom. I, partea I (A-B), București, 1913, s.v.

Francesco Grisellini, o.c., p. 40.

Bănia are cea mai mare suprafață între satele almăjene, având teritoriul cuprins între Nera la nord și Valea Mare (Berzeasca) la sud est. Așezare cu descoperiri din diverse epoci: pe «Dealul Cracu Otar» s-a descoperit o așezare preistorică, aparținând culturii Cotofeni; în punctele Arie și Comorâșnița au fost descoperite s-au descoperit vestigii daco-romane cu ziduri și ceramică romană; s-a găsit o monedă dacică de tip Cioclovina B, o monedă de la Constantin cel Mare și un tezaur format din 250 monede romane din secolul V p.Chr.

Kiss Lajos, Földrajzi nevek etimológiai szótára, tom. I-II, Budapest, 1997, s.v.

Rječnik hrvatskog ili srpskoga jezika, vol. I, s.v.

Bogdan Petriceicu Hasdeu, Etymologicum magnam Romaniae, III, București, 1976, p. 333.

Aurel Berinde, Simion Lugojan, Contribuții la cunoașterea limbii dacilor, Editura Facla, Timișoara, 1984, p. 108-109.

Cântec cătănesc din Ciclova, în «Tribuna», Sibiu, 1886, p. 1086.

Doină din Ardeal, în «Gazeta Transilvaniei», Sibiu, 1888, nr. 50.

Vasile Ioniță, Metafore ale graiurilor din Banat, Editura Facla, Timișoara, 1985, p. 72.

Dictionarul explicativ al limbii române, Editura Academiei Române, București, 1984, p. 90.

Alexandru Ciorănescu, Diccionario etimológico rumano Universidad de la Laguna, Tenerife, 1958-1966, s.v.

Lajos Tamás, Etymologisch Historisches Wörterbuch der ungarischen Elemente im Rumänischen, Budapest, 1966, s.v.

Viorica Goicu, o.c., 153.

Václav Polák, Considérations sur la toponymie balkanique, în «Onomastika Jugoslavika», vol. XI, Zagreb, 1982, p. 83-89.

Vioricva Goicu, o.c., p. 155-156.

Václav Polák, o.c., în «Onomastika Jugoslavika», vol. XI, p. 84.

Szentpétery Emericus, Regesto regum stirpis Arpadianae critico-diplomatica, I, Documentul 303, Budapest, 1923-1943, p. 100.

Documentele moldovenenești înainte de Ștefan cel Mare, I, Iași, 1931, p. 217.

Documenta Romaniae Historica. B. Țara Românească, vol. I, București, 1966, p. 406-407 și 460.

Viorica Goicu, o.c., p. 153-155.

Ibidem, p. 161.

Iorgu Iordan, Toponimia Românească, Editura Academiei, 1963, p. 206.

Dictionarul explicativ al limbii române, Editura Academiei Române, București, 1984, p. 72.

Dumitru Berciu, Editura Științifică, București, 1970, p. 88.

Iordanes, Getica, Fundația Gândirea, București, 2001, XXXVII, 194.

Alphonse Hatzfeld et Arsène Darmstetter, Dictionnaire général de la langue française, Paris, 1888, p. 191.

Prezentăm câteva similitudinile româno-bretone, cuvinte care în daco-română sunt considerate cu etimologie necunoscută, dar se regăsesc și în bretonă: berc besk (în bretonă n-a fost rotacizat), burdihan bordilhan 'a se găsi din abundență', glie glen 'pământ, țara'

Ana-Cristina POPESCU

Despre „Momente“, autor Andrada Brîndușa Keszeg

Prefață

Pentru mine este o mare bucurie să prefațez cartea unuia dintre elevii mei. Pe Andrada am cunoscut-o anul trecut, când a început clasa a V-a și pot spune că s-a făcut remarcată de la prima oră de limba și literatura română, prin răspunsurile corecte la evaluarea cunoștințelor din clasele I-IV.

Andrada este un copil frumos, talentat și muncitor, un copil modest și cu suflet mare. De fiecare dată Andrada și-a ajutat colegii la nevoie, iar când obținea premii care să-i răsplătească munca și talentul era modestă. Anul trecut Andrada a obținut „Premiul II“ pentru interpretare la *Festivalul de Teatru pentru copii „Din Viețile*

Sfîntilor“ organizat de Episcopia Caransebeș. Premiul a bucurat-o foarte mult, însă, când trupa de teatru din care făcea parte, a fost clasată pe „Locul IV“, obținând mențiune, s-a gândit la colegii ei spunându-mi „Cred că vor fi foarte dezamăgiți colegii mei.“ Nu s-a mai gândit la ea, ci la ei. Atât de mare are sufletul această copilă, încât reușește să-i înțeleagă pe toți cei din jurul ei, să închidă ochii când unii greșesc pentru a-i putea ajuta la nevoie cu inima deschisă. Pot spune că nu am mai întâlnit până acum un om atât de sincer, atât de dezinteresat în acțiunile lui, atât de modest precum Andrada. și Andrada nu este decât un copil, un copil cu atâtă înțelegere pentru toate, încât oricine o cunoaște nu poate spune decât că este un mare om. Da, este un un om frumos, atât fizic, cât și moral.

Cartea este pentru Andrada cel mai de preț lucru. Citește foarte mult. A înțeles că doar citind vei reuși să vorbești și să scrii corect, să-ți îmbogățești cunoștințele și la rândul tău să-ți faci un frate de nădejde, un prieten bun din carte, punând momente din viața ta pe file de hârtie, momente care să fie de folos celor ce vin după tine.

În rândurile volumului „Momente“, Andrada a prezentat clipe din viața ei. În „Rândunelele“ a surprins viața unei familii de păsări care și-a construit cuibul în grădini locuinței într-o primăvară, pe urmă nu uitau să revină în același loc. Îngrijorarea că rândunelele au pătit ceva rău și-a făcut loc în sufletul naratoarei când rândunelele au întârziat să își mai facă simțită prezența.

Mama, imaginea copilăriei fiecărui, este frumos descrisă de copilul ce promite încă de pe acum a deveni un mare scriitor.

În „Satul meu“ și „Țara mea“, micuța scriitoare a arătat frumusețea locului căruia îi aparține, a stăului natal și a țării sale, importanța respectării obiceiurilor și tradițiilor strămoșești.

Îndrăgostită de natură, Andrada a surprins transformările acesteia în diferite anotimpuri, în poezii și proză scurtă.

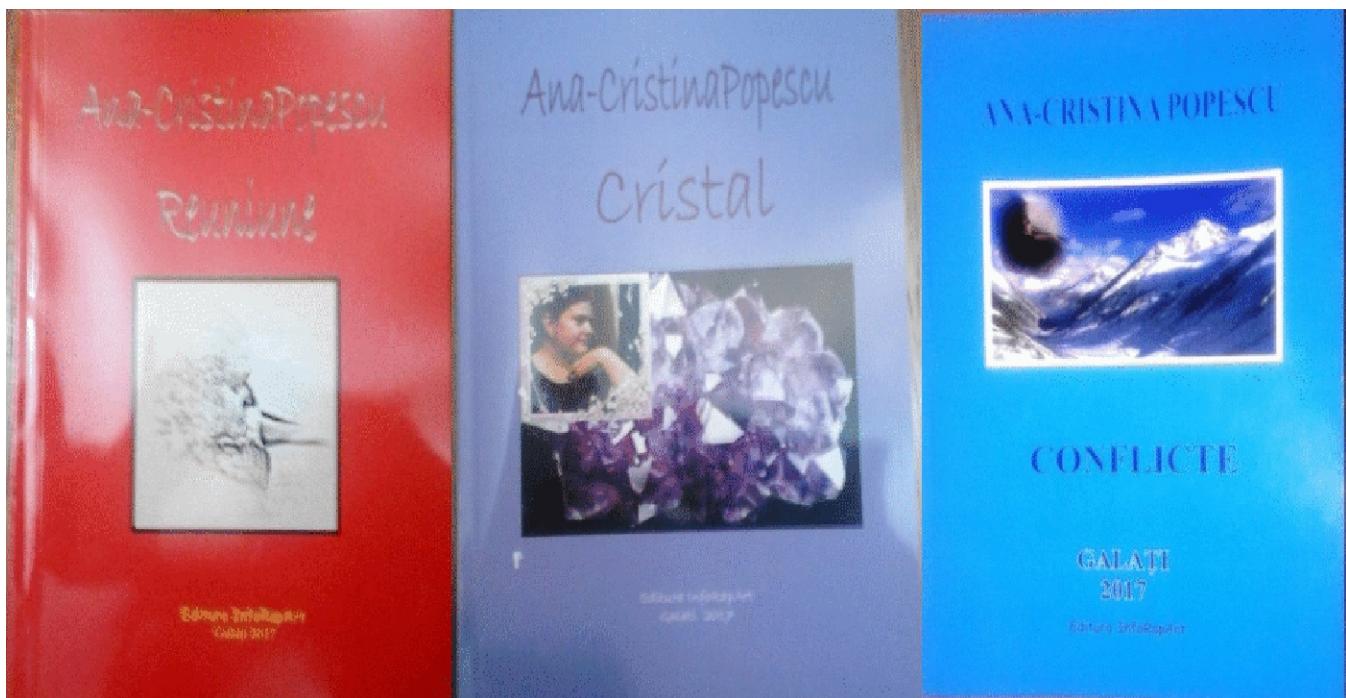
Mai presus de toate, scriitoarea este și o bună creștină ce merge la Sfintele Slujbe și adesea participă activ prin cântare bisericăescă, dovada faptului că în proza scurtă „Milostenia“ arată importanța rugăciunii, a credinței și a milosteniei prin imaginea unei femei ce iubea biserică. și în „Crăciunul, o sărbătoare a bucuriei, ieri, astăzi și mâine.“ își arată dorința ca într-o lume a schimbării, Crăciunul, Nașterea Domnului să nu se depărteze de la înțelesul creștin.

Sunt convinsă că cititorii volumului „Momente“ vor lectura cu placere atât poeziile, cât și prozele scurte ale Andradei și vor înțelege și ei că micuța scriitoare va avea un viitor frumos în lumea artei cuvântului.

Cronică / Apariții editoriale

În bătaia penitei

Apariții editoriale:

Maria IEVA

Trezirea omului cosmic

Alensis de Nobilis, Bețiile cosmice, Editura Absolut, București, 2016

Poezia este haina de lumină a poetului, dar și clipa de sărbătoare a cititorului; poți primi împărtășania cuvântului doar dacă pășești cu dragoste și smerenie în templul poeziei. Poetul, ca purtător al nimbului aşezat pe frunte de mâna divinității, deschide pentru cititor portalul spre o altă dimensiune, spre taina de dincolo de poartă, dar pentru a străbate cerul de la un capăt la altul, el aprinde mai întâi pentru sine rugul și abia apoi poate afirma: „Voi șterge praful de pe cerul lumii, / Să te trezești descoperind minuni, / Altfel în tine ceru-ar adormi / Atingeri de mătăsuri pe simuni...” (De ce m-ai iubi).

Alensis De Nobilis, un poet autentic de o valoare incontestabilă, știe ce înseamnă arderea pe rug. În cărțile sale: Suferința stelelor (1998), Axis mundi (2009), Agonia ființei (2009), Perfuzii cu lacrimi (2012) și, acum, în Bețiile cosmice, carte apărută în anul 2016 la Editura Absolut din București, a construit altar poeziei. El întregește cu lumina sa „corola de minuni a lumii”, aşa cum afirma Lucian Blaga: „eu cu lumina mea sporesc a lumii taină - / și-ntocmai cum cu razele ei albe luna / nu micșorează, ci tremurătoare / mărește și mai tare taina noptii, / aşa îmbogățesc și eu întunecata zare...” (Eu nu strivesc corola de minuni a lumii).

Pentru poet, acum și aici, este atunci și acolo. Alensis De Nobilis pentru a transcede timpul, pentru a depăși granițele terestre și pentru a se reîntâlni, într-o altă dimensiune cu sufletul pereche evadează din rol: „Înlănțuiți pe-o plajă din Maldive, / Tu-mi ceri iluzii, eu îți dau nirvane; / Se sparg în tine galaxii fictive, / Se urcă-n mine șerpii pe icoane.” (Evadare din rol). Ultimul vers: „Se urcă-n mine șerpii pe icoane” sugerează trezirea energiei divine, energie care conține informațiile cunoașterii absolute, ale vieții eterne. Șarpele vieții este trezit în momentul în care iubirea îl sfîrșește pe om: „Îmbrățișează-mă o dată și-nc-o dată, / Să-mi amintesc motivul: sunt Ales!” Cum altfel, dacă nu prin iubire și dăruire, am putea să dobândim cealaltă aripă a

îngerului? Mama prin dragostea ei, prin ceea ce reprezintă ea, ne dăruiește la naștere o aripă de înger, dar aripa care desăvârșește zborul o primim doar prin iubirea deplină, prin îngemănarea sufletelor.

În edificiul singurătății sale, poetul, cu precizia unui chirurg, cu fulgerul privirii despici zarea lăsând să curgă cuvintele ca o ploaie de stele, redând în imagini inedite mirajul lumii cosmice. Odată pătruns în labirintul versului cititorul este cuprins de vrajă, ca un pelerin, care nu cunoște destinația, el se lasă ghidat și, furat de frumusețe, călătorește pe cărările nebănuite ale poeziei, acolo unde timpul și spațiul devin inexistente. Din lada cu zestre a Universului, temele poeziei sunt minuțios alese, niciun cuvânt nu este lăsat la voia întâmplării, fiecare vers poate fi considerat un verset, o poezie în sine. Toată cartea este o condensare de idei și trăiri. Uimit de frumusețe, când culorile luminii îi par aripi de îngeri, în murmur de harpe celeste, poetul rămâne pe loc, lăsând gândul, ca un bumerang, să străbată spirala timpului. „În univers lumina e puțină, / Se pierd mereu în beznă visătorii;” (Lumina), primirea luminii este o taină, ea coboară atunci, când rostirea înfioară, ca în noaptea de înviere la Ierusalim, să lumineze calea celui pregătit să devină însăși lumină.

Prin măiestria condeiul, prin puritatea trăirii, Alensis De Nobilis transformă metaforele și personificările în adevărate diamante. Femeia este întruchiparea divinului „Sufletul tău e o mireasmă pură, / Azur sorbit din ochi de înger-mire”, iar iubirea este o sfântire, o contopire a sufletelor în duh și în Dumnezeu: „În rugăciuni spre umbra ta ce zboară / Din univers în univers, frapant; / Coboară-n mine, îngere, coboară / Și-mbrătișați să ne-aruncăm în neant!” (Femeia-înger). Este redat zborul spre absolut, zborul păsării Măiestre - darul suprem al omului.

Reîntoarcerea spre cel care ai fost, primirea sufletului și primirea darului este subliniată de poet ca o tresărire a ceasului în karne indecise, sugerând o căutare a ta în afara ta; metastaza care urcă din hârtie, între sinapse mucegai de vise, ne transformă în amnezici și ne ține prizonieri în închisorile din noi, aşteptând ziua în care „Ne vom muta în vise cu chirie / Să fim părinți copiilor din flori.” (De-am evada). Trăind efemerul, poetul intră în contradicție cu sine, dar, fiind conștient de crucea înaltă pe care o poartă în inimă, pas cu pas, împletește durerea cu iubirea și construiește coloana infinită a cuvântului. Întors spre tine, ca oglinda întoarsă cu lucurile în sine, când rugăciunea luminează cerul inimii, când sunetele se transformă în culori și lumina boreală se transformă în lumina primordială „... te-ntârnești cu cerul în retină, / Te-mbrătișezi cu umbra ta tacut; / Din vârful crucii, falnic, în lumină, / Pășești în stele, decojît de lut. //... //Dar când începi a nu-ți mai aparține, / De frica hulei, te întorci, căință... / Tu cel ce cauți, ai găsit în tine, / De frica beznei, prima locuință!” (Prima locuință); orice cuvânt adăugat în plus, ar tulbura frumusețea acestor versuri. Las cititorul să trăiască emoția și înălțarea lor. Dacă ajungi să privești în ochii unui poet ai să vezi cerul oglindit în ei, dacă poți să citești în inima unui poet ai să simți mirarea, bucuria, nedumerirea și iubirea unui copil, dar dacă îți este îngăduit să pătrunzi dincolo de perdea de aburi ce urcă spre ceruri ai să înțelegi tainele cunoașterii sale.

Cuvântul este tezaurul moștenit de la înaintași, pe care avem datoria să îl lăsăm să înflorească în lumina metaforei și să îl dăm ca pe cel mai de preț dar urmașilor, tezaur pentru care poetul Alensis De Nobilis manifestă, vădit, o dragoste imensă. Poezia este carte de vizită pe care o prezintă atât pământenilor cât și îngerilor și nu poate să rămână impasibil la ceea ce se întâmplă la ora actuală în lumea literară. În: Fariseu nerod, Mister O., Vultur de panoplie surprinde cruda realitatea.

Cum pustnicul simte rugăciunea, aşa simte poetul poezia. Formele și culorile, într-o lumină pală sau orbitoare se dizolvă în călimara inimii lui de unde cuvintele, ca mugurii care plesnesc pe ramuri, ca iarba care străpunge primăvara pământul reavă̄n, curg prin cerneala roșie a condeiului. Din neliniștea sufetului, din căutarea firescului, dincolo de firess, din îmbrătișarea umbrelor și învăluirea lor în curcubeie marile întrebări își găsesc răspuns „Ființa-i un miracol, tu-i cauți o monadă, / Dar negăsind, amușini s-o furi dintr-un altar; / Secretul măntuirii nu-i haină de paradă, / Ci umăr de Sisif transfigurat Icar.” (Umbră). Dincolo de hotarele timpului unde pășești decojît de lut, cuprins de vrajă, devenind însăși vraja, întârnești cuvântul din care ai fost creat, ca o curgere firească a sfârșitului spre început și a începutului spre sfârșit, totul se transformă într-un vid necreat din care se nasc alte cuvinte: cuvinte cu aripi de fluturi, cuvinte cu ochi de vulturi, cuvinte în formă de inimă, cuvinte cu murmur de izvoare, cuvinte cu rădăcini de stejar, cuvinte murmurate în cabale, cuvinte care prin modulația sufletului primesc și dăruiesc lumina. Toate formele, sunetele și culorile se contopesc în sufletul poetului care, prin măiestre, prin răbdare și muncă, ca un bijutier care caută să-și desăvârșească operea, țese din metafore, aripi și fiori, muzica sufletului său, poezia. Cel care simte poezia,

devine poezie. Fiecare respirație, fiecare supin, este o lumină și o umbră așezată de la un capăt la altul al rândului - un drum spre Everest, dar când Edenul închide porțile și ești nevoit să privești în jur, când simți dogoarea Saharei întrebările revin: „Cine de prin iarba să-ți adune pașii, / Zeități pierdute? Sumerii? Incașii? / În oglindă-n care nu vrei să privești, / Cerul toarnă vise aburinde-n cești. / Te-nvelești în temeri ca într-un amin, / Din oftat imagini nu se mai abțin, / Spre înalt se-nalță ochii tăi, umilii, / Mulțumind durerii că le-a pus sigiliu...” (Rătăcire), iar „De vezi chitanțe pe-nrudiri cu mărul / Și bon fiscal pe lupta cu pereții” durerea acestei lumi devine insuportabilă și, „Invoci suprem puterea altei legi, / Cerând azil în alte galaxii” (Scadență). Realitatea, de multe ori, poate întrece orice imagine, durerea poate deveni atât de sfâșietoare că refuzi să mai visezi, refuzi să crezi, refuzi să fii, îți vrei Edenul înapoi, dar, știi că indiferent de câte ori vei ridica ochii spre cer, doar în tine poți să cauți și să găsești puteri nebănuite pentru a te înălța. Mihai Eminescu spunea: dacă vrei să tragi o brazdă dreaptă-n viață, anină-ți carul tău de-o stea. Prin poezia sa, poetul Alensis De Nobilis ne arată drumul spre propria stea.

„Îmbătrânește veșnicia-n Univers” și dependențele dor, sfinții rămân fără paraclis și iubirea capătă dimensiune cosmică, unde, până și zeii pizmuiesc legătura ancestrală a celor două suflete: „Că absorbiți de-o sete ce ne doare, / Ne-nlănțuim cupid, sinucigaș, / Ca bolți să crape sparte-n fulgerare / Și îngerii să plângă pătimăș...” (Pizma zeilor). În poezia Îndrăgostită de mare, personificarea ocupă un loc de cinste. Dacă Manole invoca divinitatea să o împiedice pe Ana să devină izvor, poetul folosește ca mijloc de comunicare o tehnică străveche, vorbește cu femeia-înger, de la sine la sine, trimit gândul cu viteza luminii și-i transmite: „Aruncă-te-n mare și nu mai veni”, dar pentru cel care își urmează chemarea inimii nu există obstacol care să nu poată fi înlăturat, el se dăruiește pe sine pentru desăvârșirea creație: „Iar la final, măcar am fi zidit / În poezie însăși idioma / Pe răzvrătiri de șarpe năpârlit, / Să moară zeii. Le-am fi luat fantoma!” (Fantoma) Redau în întregime, un poem de o rară frumusețe, care, după părerea mea, va dobândi un binemeritat loc între cele mai frumoase poeme ale literaturii limbii române: „Tot încercăm a prinde-n zbor comete, / Să regăsim în lungul șir de fii, / În somn sau vis, această cruntă sete, / Ce arde-altare albe-n galaxii // Pe rugul pur ființei să ii cânte / Cu glas de îngeri care sfarmă munții, / Ca-nzapeziri să curgă de pe frunte / Peste mirenii puri în noaptea nunții. // Dar nesfârșiri ne-ndreaptă-n plauri prora / Și ne-ncurcăm în neguri ca-n liane, / Ciudate semne, semănând cu Tora, / Ne aburesc profetic pe ocheane... // Iar dacă-n noi se întâlnesc pulsarii, / Ca versetele-n sacre melodii, / La suflete pățim în van avarii, / Că luminări vom mai primi simbrii // Și-n ape sacreurgem ca-n oglinzi, / Să luăm cu umbra față-n față cina; / Pășind din tine, ca un arc te-ntinzi / Spre omul cosmic, umbra ta, lumina.” (Omul cosmic).

În volumul de versuri Bețiile cosmice, poetul Alensis De Nobilis urmează îndemnul sfântului Augustin: iubește și fă ce vrei! Chintesația care stă la baza tuturor lucrurilor este iubirea, doar prin iubire, prin ardere, omul dobândește aripile îngerilor și puterea de a zbura spre cer: „Să... îți dau foc... să te fac înger!” (Îți dau foc). Iubirea nu este prezentată ca o aşteptare, ca un vis, ci ca o împlinire, o înfăptuire, o comuniune, o împărtășire între sfânt și profan, între eros și credință: „Ca să plătesc în brațele-ți chirie, / Te-aș săruta vulgar și odios” (Te-aș vrea).

„Când umbra mâinii urcă înspre grindă / Și măginirea zărilor susține” (Aș fi...), depășind granițele firescului, luând în stăpânire timpul, poetul contemplă, în liniștea Universului, miracolul și măreția creației. Să te întrebi ce nevoie are omul de poezie, este la fel cum te-ai întreba ce nevoie are de Dumnezeu. Prin poezie poetul căută lumina și devine lumină: „Străfulgerat de amintirea, nudă, / Acestui vis ce este o magie, / Peste poveste cade geana udă, / Cu mâna mea o rază, iată, scrie...” (Ascunși în vis).

Alensis De Nobilis este un deschizător de noi drumuri, prin ceea ce dăruiește literaturii, va rămâne un reper pentru generațiile viitoare. Volumul de versuri Bețiile玄mice pune în fața cititorului oglinda în care poetul a privit, prin ochii inimii lui, dincolo de timp și spațiu. Pentru a putea primi, prin muzicalitatea versurilor, botezul și cuminecătura cuvântului, cititorul este invitat să pășească în ceruri pe trepte-raze, să asculte muzica sferelor, să privească în oglinda întoarsă cu lucirile în sine și să se poată regăsi în visul cu flăcări și cu harpe. Când poezia coboară, ca o atingere de înger, în inima cititorului, sublimul nu va întârzia să apară. O carte excepțională, o poezie metafizică prin excelență!

